

Suomalainen tv-tarjonta 2008

Tekijät Pauliina Lehtinen, Minna Aslama		Julkaisun laji Raportti	
		Toimeksiantaja Liikenne- ja viestintäministeriö	
		Toimielimen asettamispäivämäärä	
Julkaisun nimi Suomalainen tv-tarjonta 2008			
Tiivistelmä Selvityksessä kuvataan kymmentä valtakunnallista, maanpäällisessä digiverkossa vapaasti saatavilla olevaa kanavaa, jotka ovat: TV1, TV2, FST5, Teema, MTV3, Subtv, Nelonen, JIM, Urheilukanava ja The Voice. Päätulokset ovat: 1) Vuonna 2008 kymmenen tv-kanavan ohjelmatarjonta oli keskimäärin 1 033 viikkotuntia eli miltei 148 ohjelmatuntia vuorokaudessa. Kanavien ohjelma- ja muu tarjonta (kuten uutisikkunat, chatit ja mobiilipelit) muodostivat yhteensä yli 1 500 viikkotuntia eli 220 tuntia päivittäin. 2) Valtakunnallisen tv-tarjonnan suurimmat yksittäiset ohjelmatyypit olivat neljänneksen osuudella viihde ja 18 prosentin osuudella ulkomainen fiktio. Merkittäviä ohjelmatyyppejä olivat myös urheilu 14 prosentin osuudella ja asiaohjelmat miltei kahdeksasosan osuudella tarjonnasta. Viihteen suurta osuutta selittää osin musiikkiviihteeseen erikoistunut kanava The Voice. 3) Vuonna 2008 kymmenen kanavan yhteenlasketusta ohjelmistosta 55 prosenttia oli kotimaista tuotantoa. Suomalaista tarjontaa löytyi käytännössä kaikista ohjelmatyypeistä, mutta määrällisesti eniten ajankohtais- ja asiaohjelmista, kun laskusta on otettu pois The Voicen ja Urheilukanavan tarjonta. 4) Suomalainen kymmenen kanavan tv-järjestelmä rakentuu yhdistelmästä erikoistuneita ja yleiskanavia, joiden profiilit asettuvat laveasti faktapainotteisen ja viihdepainotteisen tarjonnan kentälle. Tarjonnaltaan faktapainotteisimpina kanavina näyttäytyivät Teema ja JIM. Niitä seurasivat täyden palvelun kanavat TV1, FST5, TV2, MTV3 ja Nelonen. Viihteellisintä ohjelmatarjontaa oli erikoistuneilla kanavilla Urheilukanava ja The Voice. 5) Suomalaisten tv-kanavien tarjonta oli kokonaisuutena ohjelmatyypivalikoimaltaan hyvin monipuolista. Julkisen palvelun tarjonta oli kokonaisuutena monipuolisempaa kuin yhdenkään yksittäisen kanavan tarjonta. Suomalainen televisiotarjonta ei myöskään keskity dramaattisesti tiettyihin ohjelmatyyppeihin, vaikka ulkomainen fiktio, asiaohjelmat ja urheilu saavatkin selvästi eniten ohjelma-aikaa kuin muut ohjelmatyypit.			
Avainsanat (asiasanat) televisio, ohjelmisto, monipuolisuus			
Muut tiedot Yhteyshenkilö/LVM: Elina Normo			
Sarjan nimi ja numero Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 48/2009		ISSN 1457-7488 (painotuote) 1795-4045 (verkkojulkaisu)	ISBN 978-952-243-115-8 (painotuote) 978-952-243-116-5 (verkkojulkaisu)
Sivumäärä (painotuote) 130	Kieli suomi	Hinta	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja Liikenne- ja viestintäministeriö		Kustantaja Liikenne- ja viestintäministeriö	

Författare Pauliina Lehtinen, Minna Aslama		Typ av publikation Rapport	
		Uppdragsgivare Kommunikationsministeriet	
		Datum för tillsättandet av organet	
Publikation Finländskt tv-utbud 2008			
Referat I utredningen beskrivs de nationella, i det digitala marknätet fritt tillgängliga kanalerna, som är: TV1, TV2, FST5, Teema, MTV3, Subtv, Nelonen, JIM, Urheilukanava och The Voice. De huvudsakliga resultaten är: 1) År 2008 sände de tio tv-kanalerna i genomsnitt 1 033 timmar per vecka, dvs. nästan 148 program-timmar per dygn. Kanalernas egentliga program och övriga utbud (t.ex. text-tv-nyheter, chattar och mobilspel) utgjorde totalt över 1 500 veckotimmar, dvs. 220 timmar per dag. 2) De största enskilda programtyperna i det nationella tv-utbudet var underhållning, som utgjorde en fjärdedel, och utländsk fiktion, som utgjorde 18 procent. Viktiga programtyper var också sport, med en 14 procents andel och faktaprogram, som utgjorde nästan en åttondel av programmen. Den stora andelen underhållning förklaras delvis av kanalen The Voice som har specialiserat sig på musikunderhållning. 3) År 2008 var 55 procent av de tio kanalernas sammanlagda program producerade i Finland. Det inhemska utbudet återfanns i praktiken i alla programkategorier, men mängdmässigt mest i aktualitets- och faktaprogrammen, då man inte räknar med The Voices och Urheilukanavas utbud. 4) Det finländska tv-systemet utgörs av en kombination av specialiserade och allmänna kanaler, vilka profiler placerar sig på ett brett fält på axeln mellan faktabetonat och underhållningsbetonat utbud. När man ser till utbudet var Teema och JIM de mest faktabetonade kanalerna. De följdes av fullservicekanalerna TV1, FST5, TV2, MTV3 och Nelonen. Det mest underhållningsbetonade utbudet hade de specialiserade kanalerna Urheilukanava och The Voice. 5) De finländska tv-kanalernas utbud var som helhet mycket mångsidigt då man ser på programtypsutbudet. Public service-utbudet var som helhet mer mångsidigt än något av de enskilda kanalernas utbud. Det finländska tv-utbudet är inte heller dramatiskt fokuserat kring vissa programtyper, även om utländsk fiktion, faktaprogram och sport får klart mer programtid än de övriga programtyperna.			
Nyckelord television, program, mångfald			
Övriga uppgifter Kontaktperson på ministeriet är Elina Normo.			
Seriens namn och nummer Kommunikationsministeriets publikationer 48/2009		ISSN 1457-7488 (trycksak) 1795-4045 (nätpublikation)	ISBN 978-952-243-115-8 (trycksak) 978-952-243-116-5 (nätpublikation)
Sidoantal (trycksak) 130	Språk finska	Pris	Sekretessgrad offentlig
Distribution Kommunikationsministeriet		Förlag Kommunikationsministeriet	

DESCRIPTION

Date of publication

30 November 2009

Authors Pauliina Lehtinen, Minna Aslama	Type of publication Report		
	Assigned by Ministry of Transport and Communications		
	Date when body appointed		
Name of the publication Finnish Television Programming 2008			
Abstract <p>This overview examines ten Finnish nation-wide, free-to-air television channels. All channels examined in this study are digital channels. The public service offered four channels: full-service channels TV1, TV2 and FST5 (a channel for Swedish-speaking minority); as well as specialized channels Teema (emphasis on culture, education and science). The commercial players were the full-service channels MTV3 and Nelonen, Subtv (entertainment and fiction oriented channel), JIM (a channel focused on hobbies, reality and documents), Urheilukanava (sports channel) and music channel The Voice.</p> <p>The main results are:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) The Finnish television output amounted to 1 033 hours per week, equaling some 148 hours per day. Almost all channels offered other services such as mobile chats and games as well as teleshopping. Such services included, the total supply amounted to 220 hours per day. 2) The largest programme categories were entertainment (one fourth of the supply) and foreign fiction (18 % of the supply). The high share of entertainment is in part due to the programming by The Voice. Also sports as well as factual programming are significant programme categories in Finnish television output. 3) In 2008, domestic production comprised 55 percent of the programme output and could be found in almost all programme categories, with largest shares in current affairs and factual programming (the output of the Voice and Urheilukanava excluded). 4) The Finnish television system consists both of generalist and theme channels. They clearly engage in a division of labour. The channels Teema and JIM are the ones most clearly geared towards information-oriented genres, but from clearly differing angles. They are followed by TV1, FST5, TV2, MTV3 and Nelonen. The most entertaining channels are The Voice and Urheilukanava. 4) In 2008, the Finnish ten-channel system scored for a very high diversity. The public service channels offered as a whole very diverse supply. The Finnish television output is not highly concentrated on any particular programme type.			
Keywords Television, programming, diversity			
Miscellaneous Contact person at the Ministry Ms Elina Normo			
Serial name and number Publications of the Ministry of Transport and Communications 48/2009	ISSN 1457-7488 (printed version) 1795-4045 (electronic version)	ISBN 978-952-243-115-8 (printed version) 978-952-243-116-5 (electronic version)	
Pages, total (printed version) 130	Language Finnish	Price	Confidence status Public
Distributed and published by Ministry of Transport and Communications			

ESIPUHE

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain (744/1998) mukaan valtioneuvoston tulee pyrkiä toimilupapolitiikassaan sananvapauden edistämiseen sekä turvaamaan ohjelmistotarjonnan monipuolisuus sekä yleisön erityisryhmien tarpeet. Yleisradio Oy:lle on puolestaan Yleisradio Oy:stä annetussa laissa (1380/1993) säädetty velvollisuus tuoda täyden palvelu televisio-ohjelmisto siihen liittyvine oheis- ja lisäpalveluineen kaikkien saataville. Näiden tekijöiden summana muodostuu suomalaisen televisiotarjonnan kokonaisuus.

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on luoda yleiskuva Suomessa vuonna 2008 lähetettävästä televisiotarjonnasta. Selvityksessä ovat mukana Yleisradio Oy:n televisiokanavat sekä ne toimiluvanvaraiset kanavat, joita lähetetään salaamattomina antenniverkossa. Tavoitteena on kuvata tarjolla oleva ohjelmisto ja selvittää, miten televisiotarjonnan monipuolisuus toteutuu käytännössä. Selvityksessä arvioidaan toisaalta suomalaisen televisiotarjonnan kokonaisuutta ja toisaalta verrataan valtakunnallisten televisiokanavien ohjelmistoja toisiinsa.

Tutkimus on toteutettu liikenne- ja viestintäministeriön toimeksiannosta Helsingin yliopiston Svenska social- och kommunalhögskolanissa. Tutkimuksen ovat kirjoittaneet VTM Pauliina Lehtinen ja VTT Minna Aslama. Tutkimuksen suunnitteluun ja toteutukseen ovat osallistuneet työryhmänä professori Ullamaija Kivikuru, YTT Heikki Hellman sekä erikoistutkija Tuomo Sauri. Raportin aineiston luokittelusta ja käsittelystä on vastannut VTK Kennet Härmälä. Elokuvatarjontaa koskevan luvun ovat kirjoittaneet YTK Inka Isosaari ja Heikki Hellman. Ruotsinnokset on tehnyt VTM Jaana Hagelberg. Kiitän lämpimästi tutkimuksen tekijöitä hyvästä työstä ja tutkimuksen ohjaukseen osallistuneita asiantuntijoita arvokkaasta panoksesta tutkimuksen toteuttamisessa.

Televisiotoiminta elää murrosvaihetta. Siirtyminen kokonaan digitaaliseen lähettämiseen on luonut edellytykset ohjelmistotarjonnan lisäämiseen myös antenniverkoissa. Uudet jakelutiet, monipuolistuvat käyttötottumukset ja uudenlainen sisältöajattelu muokkaavat televisiomaisemaa uudennlaiseksi. Televisiotarjontaa on seurattu tämäntyyppisellä tutkimuksella vuodesta 2000 alkaen. Televisiokentän muuttuessa tulee myös tätä tutkimusta uudistaa siten, että se vastaa entistä paremmin muuttunutta televisiomaisemaa. Kehitystyötä on tehty vuoden 2009 aikana pohjana keväällä 2009 julkaistu selvitys *Suomalainen tv-tarjonta -raportin uudistaminen* (LVM:n julkaisu 25/2009). Vuoden 2009 aikana on selvitetty ja arvioitu erilaisia luokituksen kehittämismahdollisuuksia sekä siirtymistä otospohjaisesta tarkastelusta kokonaisaineiston työstämiseen. Kehitystyö jatkuu seuraavan, vuotta 2009 kuvaavan raportin työstämisen yhteydessä.

Helsingissä 30. päivänä marraskuuta 2009

Elina Normo
viestintäneuvos

Sisällysluettelo

YHTEENVETO	4
SAMMANFATTNING	8
ENGLISH SUMMARY	12
JOHDANTO	15
1 YLEISKATSAUS TV-VUOTEEN 2008	18
1.1 Digitalisointi päätökseen	18
1.2 Toimialakenttä	18
<i>Taulukko 1.2.1 Vapaasti saatavilla olevat kanavat 2008.....</i>	<i>19</i>
<i>Taulukko 1.2.2 Maksulliset kanavat 2008.....</i>	<i>20</i>
1.3 Muutoksia katselussa	21
<i>Kuvio 1.3.1 Tv-katselun kehitys 1994–2008 (min).....</i>	<i>21</i>
<i>Kuvio 1.3.2 Suomalaisten televisiokanavien katseluosuudet 2008 (%) .....</i>	<i>22</i>
2. YLEISKATSAUS OHJELMATARJONTAAN	24
2.1 Ohjelma-aika	24
<i>Taulukko 2.1.1 Viikoittainen ohjelma-aika kanavittain (h/vko) 2008.....</i>	<i>25</i>
<i>Taulukko 2.1.2 Varsinainen tarjonta ja muu tarjonta (h/vko) 2008.....</i>	<i>26</i>
2.2 Kokonaistarjonta ja paras katseluaika	27
<i>Kuvio 2.2 Valtakunnallisten kanavien ohjelmatarjonta ohjelmatyypeittäin 2008 (%).....</i>	<i>28</i>
2.3 Ohjelmiston viikkovaihtelut	29
<i>Taulukko 2.3.1 YLE:n kanavien ohjelmarakenne arkisin ja viikonloppuisin 2008 (%).....</i>	<i>30</i>
<i>Taulukko 2.3.2 Kaupallisten kanavien ohjelmarakenne arkisin ja viikonloppuisin 2008 (%).....</i>	<i>31</i>
2.4 Ohjelmisto alkuperämaittain.....	32
<i>Taulukko 2.4.1 Kanavien ohjelmarakenne alkuperämaan mukaan 2008 (%) .....</i>	<i>33</i>
<i>Taulukko 2.4.2 Ohjelmien alkuperä ohjelmittain 2008 (%).....</i>	<i>33</i>
2.5 Kotimaiset ohjelmat.....	34
<i>Taulukko 2.5.1 Kotimaisen ohjelmatarjonnan määrä (h/vko) ja osuus (%) kanavittain koko tarjonnassa ja parhaaseen katseluaikaan 2008.....</i>	<i>35</i>
<i>Taulukko 2.5.2 Kotimainen ohjelmatarjonta ohjelmatyypeittäin 2008 (%).....</i>	<i>35</i>
2.6 Ensilähetykset ja uusinnat	36
<i>Kuvio 2.6 Ensilähetysten ja uusintojen osuus kanavittain 2008 (%) .....</i>	<i>37</i>
2.7 Sarjoittuminen	38
<i>Kuvio 2.7 Sarjamuotoisten ja pisteohjelmien osuus kanavittain 2008 (%).....</i>	<i>38</i>
2.8 Formaattiohjelmat.....	39
<i>Taulukko 2.8 Ulkomaiseen formaattiin perustuvat kotimaiset ohjelmat eri kanavilla 2008.....</i>	<i>40</i>
2.9 Lastenohjelmat	41
<i>Kuvio 2.9 Lastenohjelmien tarjonnan jakautuminen kanavittain 2008 (%).....</i>	<i>41</i>
<i>Taulukko 2.9.1 Lastenohjelmien määrä (h/vko) ja osuus (%) kanavan koko tarjonnasta 2008.....</i>	<i>42</i>
<i>Taulukko 2.9.2 Lastenohjelmien alkuperä kanavittain 2008 (%).....</i>	<i>43</i>
3. KANAVAPROFIILIT	44
3.1 Profiili: TV1	44
<i>Taulukko 3.1.1 TV1:n ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2008 (%) .....</i>	<i>45</i>
<i>Kuvio 3.1 TV1:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%).....</i>	<i>46</i>
<i>Taulukko 3.1.2 TV1:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%).....</i>	<i>47</i>

3.2 Profili: TV2	49
<i>Taulukko 3.2.1 TV2:n ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2008 (%)</i>	49
<i>Kuvio 3.2 TV2:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)</i>	50
<i>Taulukko 3.2.2 TV2:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)</i>	51
3.3 Profili: FST5	52
<i>Taulukko 3.3.1 FST5:n ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2008 (%)</i>	52
<i>Kuvio 3.3 FST5:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)</i>	53
<i>Taulukko 3.3.2 FST5:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)</i>	54
3.4 Profili: YLE Teema	55
<i>Taulukko 3.4.1 Teeman ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2008 (%)</i>	55
<i>Kuvio 3.4 Teeman ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)</i>	56
<i>Taulukko 3.4.2 Teeman ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)</i>	57
3.5 Profili: MTV3	58
<i>Taulukko 3.5.1 MTV3:n ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2008 (%)</i>	59
<i>Kuvio 3.5 MTV3:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)</i>	60
<i>Taulukko 3.5.2 MTV3:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)</i>	60
3.6 Profili: Sub	62
<i>Taulukko 3.6.1 Subin ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2008 (%)</i>	62
<i>Kuvio 3.6 Subin ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)</i>	63
<i>Taulukko 3.6.2 Subin ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)</i>	64
3.7 Profili: Nelonen	65
<i>Taulukko 3.7.1 Nelosen ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2008 (%)</i>	65
<i>Kuvio 3.7 Nelosen ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)</i>	66
<i>Taulukko 3.7.2 Nelosen ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)</i>	67
3.8 Profili: JIM	68
<i>Taulukko 3.8.1 JIM:n ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2008 (%)</i>	68
<i>Kuvio 3.8 JIM:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)</i>	69
<i>Taulukko 3.8.2 JIM:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)</i>	70
3.9 Profili: Urheilukanava	71
<i>Taulukko 3.9.1 Urheilukanavan ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2008 (%)</i>	71
<i>Kuvio 3.9 Urheilukanavan ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)</i>	72
<i>Taulukko 3.9.2 Urheilukanavan ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)</i>	73
3.10 Profili: The Voice/TV Viisi.....	74
<i>Taulukko 3.10.1 The Voice/TV Viiden ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2008 (%)</i>	74
<i>Kuvio 3.10 The Voice / TV Viiden ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)</i>	75
<i>Taulukko 3.10.2 The Voice / TV Viiden ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)</i>	76
4 JULKISEN PALVELUN OHJELMATARJONNAN OMINAISUUKSIA	77
<i>Taulukko 4.1 Yleisradion ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2008</i>	78
<i>Kuvio 4.1 Yleisradion koko ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008</i>	79
<i>Kuvio 4.2 Faktapainotteiset ohjelmat Yleisradion kanavilla ja koko tarjonnassa 2002–2008 (%)</i>	80
<i>Kuvio 4.3 Viihdepainotteiset ohjelmat Yleisradion kanavilla ja koko tarjonnassa 2002–2008</i>	80
<i>Kuvio 4.4 Faktapainotteiset ohjelmat Yleisradion kanavilla parhaaseen katseluaikaan 2002–2008</i>	81
<i>Kuvio 4.5 Viihdepainotteiset ohjelmat Yleisradion kanavilla parhaaseen katseluaikaan 2002–2008</i>	81
5 MONIPUOLISUUS JA TARJONNAN KESKITTYMINEN	82
<i>Kuvio 5.1. Pääkanavien koko ohjelmiston monipuolisuus 2008 (H_{rel})</i>	84
<i>Kuvio 5.2. Pääkanavien koko ohjelmiston monipuolisuus 2002–2008 (H_{rel})</i>	84
<i>Kuvio 5.3. Pääkanavien monipuolisuus parhaaseen katseluaikaan 2008 (H_{rel})</i>	86
<i>Kuvio 5.4. Pääkanavien monipuolisuus parhaaseen katseluaikaan 2002–2008 (H_{rel})</i>	86
<i>Kuvio 5.5. Ohjelmiston keskittyneisyys vapaasti saatavilla olevilla kanavilla 2002–2008 (HHI)</i>	87
6 TELEVISION ELOKUVATARJONTA	89
6.1 Elokuviemäärä	90

6.2 Elokuvatarjoja alkuperämaittain.....	90
<i>Taulukko 6.2.1 Kanavien elokuvaohjelmisto alkuperämaittain 2008 (%)</i>	91
6.3 Elokuvatarjoja lajityypeittäin	92
<i>Taulukko 6.3.1 Kanavien elokuvaohjelmisto lajityypeittäin 2008 (%)</i>	92
6.4 Elokuviien ikä.....	92
<i>Taulukko 6.4.1 Kanavien elokuvaohjelmisto valmistusvuoden mukaan 2008 (%)</i>	93
6.5 Elokuvaohjelmiston muuttuva rooli	93
LÄHTEET	95
LIITE 1: VERTAILU FINNPANELIN LUOKITUKSEEN	96
<i>Kuvio A. Valtakunnallisten kanavien ohjelmatarjoja ohjelmatyypeittäin 2008 (%) (raportin oma luokitus)</i>	97
<i>Kuvio B Valtakunnallisten kanavien ohjelmatarjoja ohjelmatyypeittäin 2008 (%)*(Finnpanel-luokitus)</i>	97
LIITE 2: OHJELMALUOKITUS	99
LIITE 3: MONIPUOLISUUSMITTARIT	102
LIITE 4. OHJELMALUOKITUKSET KANAVITTAIN VIIKOLLA 41	104
<i>Taulukko YLE:n kanavien ohjelmanimikkeet esimerkkiviikolla 41/2008</i>	104
<i>Taulukko Kaupallisten kanavien ohjelmanimikkeet esimerkkiviikolla 41/2008</i>	110

YHTEENVETO

Tässä tutkimuksessa on tarkasteltu seuraavia kymmentä valtakunnallista, vapaasti saatavilla olevaa kanavaa: TV1, TV2, FST5, Teema, MTV3, Sub, Nelonen, JIM, Urheilukanava ja The Voice/TV Viisi. Kanavia on tarkasteltu tarjonnan osalta kokonaisuutena, mutta myös kanavittain. Julkisen palvelun tarjontaa on tarkasteltu vielä erikseen kokonaisuutena. Otosviikot olivat viikot 10, 11, 28, 40 ja 41.

Kokonaistarjonta

Vuonna 2008 kymmenen tv-kanavan ohjelmatarjonta oli keskimäärin 1033 tuntia viikossa eli yli 148 ohjelmatuntia vuorokaudessa. Kanavien ohjelma- ja muu tarjonta (kuten uutisikkunat, chatit ja mobiilipelit) muodostivat yhteensä reilusti yli 1500 viikkotuntia eli noin 220 tuntia päivittäin. Varsinainen ohjelmatarjonta oli lisääntynyt selvästi edellisvuodesta (1006 tuntia): vaikka kanavia oli yksi vähemmän, oli ohjelmatarjonta lisääntynyt selvästi.

Valtakunnallisen tv-tarjonnan suurimmat yksittäiset ohjelmaluokat olivat vuonna 2008 samat kuin edellisvuonna: viihde, ulkomainen fiktio ja urheilu. Viihteen osuus koko ohjelmatarjonnasta oli neljännes, ulkomaisen fiktion 18 prosenttia ja urheilun 14 prosenttia. Ohjelmaluokkien osalta tarjonnan jakautumiseen vaikuttivat voimakkaasti musiikkiviihteeseen erikoistunut kanava The Voice ja urheilun erikoiskanava Urheilukanava. Ne lisäsivät selvästi viihteen ja urheilun osuuksia. Asiaohjelmien osuus koko tarjonnasta oli 12 prosenttia ja palveluohjelmia tarjottiin 8 prosentin verran. Niitä seurasivat järjestyksessä ajankohtaisohjelmat, elokuvat, uutiset ja lastenohjelmat. Pienimmiksi ohjelmaluokiksi jäivät kulttuuriohjelmat ja kotimainen fiktio, sekä opetusohjelmat. Parhaaseen katseluaikaan¹ suurimmat ohjelmaluokat olivat edelleen viihde ja ulkomainen fiktio. Ohjelmaluokkien osalta ei huomattavaa eroa edellisvuoteen ollut.

Vuonna 2008 kymmenen kanavan yhteenlasketusta ohjelmistosta 55 prosenttia oli kotimaista tuotantoa. Kotimaisten ohjelmien osuus oli hieman laskenut vuodesta 2007 (60 %). Suurimmat kotimaiset ohjelmaluokat olivat ajankohtais- ja asiaohjelmat sekä viihde ja urheilu. Yli 80 prosenttia ohjelmista oli edellisvuosien tapaan sarjamuotoisia. Uusintoja oli edelleen yli kolmannes koko tarjonnasta.

Formaattiohjelmia tarkasteltiin hieman eri määritelmällä kuin edellisvuonna, joten vertailua edellisvuoteen ei voida tehdä. Silti voidaan todeta, että formaattiohjelmista on tullut varsin pysyvä tapa kierrättää ohjelmia maasta toiseen. Lastenohjelmia tarjottiin vuonna 2008 selvästi eniten Yleisradion kanavilla: tarjonnasta miltei kolme neljänneistä lähetettiin YLEn kanavilta. TV2 vastasi yksin yli puolesta lastenohjelmatarjonnasta.

---

¹ Parhaaseen katseluaikaan katsotaan tässä raportissa kuuluvaksi ohjelmat, jotka alkavat 18.00–22.55 välisenä aikana. Parhaan katseluajan määritelmää on muutettu edellisvuodesta.

Kanavavertailu

Tässä selvityksessä tarkastellut kymmenen tv-kanavaa edustavat niin perinteisiä täyden palvelun kanavia kuin eriytyneitä teema- tai kohderyhmäkanavia. Yhä selvemmin on havaittavissa, että kanavat jakavat työarkaa keskenään ja erityisesti yhtiöiden sisällä kanavien ohjelmapainotuksia jaetaan.

Vuonna 2008 faktapainotteisin kanava oli **Teema**. Yli 70 prosenttia kanavan tarjonnasta oli faktapainotteista. Teeman ohjelmista miltei 40 prosenttia oli kotimaisia ja jopa yli 40 prosenttia eurooppalaisia. Suurimmat ohjelmaluokat olivat asia- ja kulttuuriohjelmat sekä elokuvat.

Toiseksi faktapainotteisimmaksi kanavaksi nousi **JIM**. Sen tarjonnasta 70 prosenttia oli faktapainotteista. Vain 2 prosenttia kanavan ohjelmista oli kotimaisia. Sen sijaan miltei 80 prosenttia oli pohjoisamerikkalaista alkuperää. Uusintojen osuus kanavalla oli melko korkea, sillä yli 60 prosenttia kanavan ohjelmista oli uusintoja. Kanavan ohjelmatarjonta koostui miltei täysin palvelu-, asia- ja viihdeohjelmista.

Täyden palvelun kanavista faktapainotteisimpia oli **TV1**. Miltei 60 prosenttia kanavan tarjonnasta oli faktapainotteista. Kotimaista tuotantoa kanavalla nähtiin runsaasti, sillä miltei 60 prosenttia ohjelmista oli suomalaisia. TV1:n ohjelmisto oli myös hyvin sarjamoitoista. Suurimmiksi ohjelmaluokiksi nousivat ulkomainen fiktio, ajankohtais- ja asiaohjelmat.

Myös **FST5** oli hyvin faktapainotteinen täyden palvelun kanava, samoin osuuksin kuin TV1:kin. FST5:n kotimaisuusaste oli kanavista korkein, sillä 66 prosenttia ohjelmista oli suomalaista alkuperää. Kanavan tarjonnasta reilusti yli neljännes oli asiaohjelmia. Muita suuria ohjelmaluokkia olivat lastenohjelmat, palveluohjelmat ja ulkomainen fiktio.

YLEn kanavista selvästi viihdepainotteisin oli **TV2**, sillä viihdepainotteisten ohjelmien osuus oli miltei puolet koko tarjonnasta. Yli 60 prosenttia kanavan ohjelmatarjonnasta oli kotimaista. Suurimmiksi ohjelmaluokiksi nousivat ulkomainen fiktio, lastenohjelmat ja asiaohjelmat.

MTV3:n tarjonta oli selvästi enemmän viihde- kuin faktapainotteista, sillä miltei 70 prosenttia sen tarjonnasta oli viihdepainotteista. Kanavan tarjonnasta yli puolet oli kotimaista tuotantoa. Suurimmat ohjelmaluokat olivat ulkomainen fiktio, ajankohtaisohjelmat sekä elokuva ja urheilu.

Myös **Nelosen** tarjonta oli selvästi viihdepainotteista. Faktapainotteisia ohjelmia löytyi kanavan tarjonnasta reilu neljännes. Kotimaisten ohjelmien osuus oli reilu viidennes ja pohjoisamerikkalaista alkuperää olevien ohjelmien osuus yli 60 prosenttia koko tarjonnasta. Kanavan suurimmat ohjelmaluokat olivat ulkomainen fiktio, viihde ja palveluohjelmat.

Subin tarjonta oli miltei täysin viihdepainotteista, sillä vain seitsemän prosenttia kanavan tarjonnasta oli faktapainotteista. Kanavan tarjonta koostui pääosin

ulkomaisesta fiktiosta ja viihteestä. Nämä kaksi ohjelmaluokkaa vastasivat yli 80 prosentista kanavan tarjonnasta. Kotimaisia ohjelmia Subin tarjonnasta löytyi 18 prosenttia.

Urheilukanava ja **The Voice/TV Viisi** tarjosivat käytännössä vain viihdepainotteista ohjelmaa urheilun ja musiikkivideoiden muodossa. Urheilukanavalla nähtiin urheilun lisäksi muutama asiaohjelma ja TV Viisi toi The Voice/TV Viisi –kanavan tarjontaan myös ulkomaista fiktiota, elokuvia ja asiaohjelmia.

Julkinen palvelu

Neljän kanavan (TV1, TV2, FST5 ja Teema) Yleisradio tarjosi kokonaisuutena hyvin kattavan ohjelmakirjon ja erittäin kotimaisen ohjelmiston. Vuonna 2008 YLE lähetti näillä kanavilla yhteensä 374 tuntia ohjelmaa viikossa, eli 53 tuntia vuorokaudessa.

YLEn tarjonta oli muuttunut selvästi viihdepainotteisemmaksi kuin vuotta aiemmin, kuitenkin niin, että faktapainotteisia ohjelmia oli edelleen yli puolet tarjonnasta. Julkisen palvelun tarjonta näytti lähestyvän tilannetta jossa viihdepainotteista ja faktapainotteista tarjontaa on yhtä paljon.

Mikään yksittäinen ohjelmaluokka ei hallinnut tarjontaa, mutta selvästi suurimmiksi luokiksi nousivat asiaohjelmat ja ulkomainen fiktio. YLEn kanavien yhteenlasketun kotimaisuusasteen lasku jatkui edellisvuosista. Kotimaisuusaste oli laskenut hieman edellisvuodesta ollen 56 prosenttia. YLE panosti selvästi ”muun Euroopan” tarjontaan, jota oli reilusti yli neljännes koko tarjonnasta ja parhaasta katseluajasta.

Monipuolisuus

Vuonna 2008 julkisen palvelun kanavat TV1, TV2, Teema ja FST5 tarjosivat kokonaisuutena erittäin monipuolista ohjelmistoa (0,90). YLEn kanavat tarjosivat kokonaisuutena monipuolisemman ohjelmiston kuin mikään yksittäinen kanava yksin.

Koko ohjelmiston kanavakohtaisessa tarkastelussa parhaiten selviytyivät täyden palvelun FST5 ja TV2, sekä MTV3. MTV3 oli selvästi lisännyt monipuolisuuttaan. Seuraavaksi monipuolisin kanava oli TV1, joka oli puolestaan kaventanut tarjontaansa.

Lähes kaikkien kanavien monipuolisuus kaventui parhaaseen katselu aikaan jonkin verran, vaikka radikaaleja muutoksia ei tapahtunutkaan. Julkisen palvelun kanavien kokonaistarjonta oli hyvin monipuolinen myös parhaana katseluaikana.

Vaikka muutamat genret, kuten ulkomainen fiktio, asiaohjelmat ja urheilu, saavatkin selvästi enemmän lähetysaika kuin muut ohjelmatyypit, suomalainen televisiotarjonta ei ole erityisen keskittynyt tiettyihin ohjelmatyyppeihin.

Elokuvat

Tämän vuoden raportin erityisosiossa tarkastellaan television elokuvatarjontaa. Yli

puolet elokuvatarjonnasta oli pohjoisamerikkalaista alkuperää ja yli viidennes eurooppalaista. Kotimaisia elokuvia oli television elokuvatarjonnasta seitsemäsosa.

Lajityypeittäin television elokuvatarjonta jakautui melko tasaisesti toiminta- ja jännityselokuvien (33 %), draaman (32 %) ja komedioiden (29 %) kesken. Muita lajityyppejä edustivat lähinnä animaatiot. Elokuvatarjonta oli melko tuoretta, sillä miltei puolet elokuvista oli tehty vuoden 2000 jälkeen. Muiden vuosikymmenten osalta tarjonta oli jakautunut melko tasaisesti.

SAMMANFATTNING

I den här undersökningen har granskats följande tio nationella kanaler, som är fritt tillgängliga: TV1, TV2, FST5, Teema, MTV3, Sub, Nelonen, JIM, Urheilukanava och The Voice/TV Viisi. Kanalerna har granskats både som en helhet och som individuella kanalerna. De undersökta veckorna var 10, 11, 28, 40 och 41.

Det totala utbudet

År 2008 sände de tio tv-kanalerna i genomsnitt 1 033 timmar per vecka, dvs. över 148 programtimmar per dygn. Kanalernas egentliga program och övriga utbud (t.ex. text-tv-nyheter, chattar och mobilspel) utgjorde rejält över 1 500 veckotimmar, dvs. 220 timmar per dag. Det egentliga programutbudet hade ökat klart från året innan (1006 timmar). Även om kanalerna var en färre hade programutbudet ökat märkbart.

De största enskilda programklasserna var år 2008 underhållning, utländsk fiktion och sport.

Underhållningen utgjorde en fjärdedel av hela programutbudet, den utländska fiktionen 18 procent och sport 14 procent.

För programklassernas del påverkades utbudsfördelningen starkt av The Voice, som är specialiserad på musikunderhållning, och Urheilukanava, som är en specialkanal för sport. De ökar klart underhållningens och sportens andelar. Faktaprogrammen stod för 12 procent av hela utbudet och serviceprogrammen för 8 procent. De följdes i ordningsföljd av aktualitetsprogram, film, nyheter och barnprogram. De minsta programklasserna var kulturprogram och inhemsk fiktion samt utbildningsprogram. Under bästa tittartid² var de största kategorierna alltjämt underhållning och utländsk fiktion.

År 2008 var 55 procent av de tio kanalernas sammanlagda program producerade i Finland. De största inhemska programklasserna var aktualitets- och faktaprogram samt underhållning och sport. Över 80 procent av programmen var precis som under tidigare år serier. Mer än en tredjedel av hela utbudet var alltjämt repris.

Formatprogrammen granskades med en lite annan definition än i fjol och därför kan en jämförelse inte göras. Ändå kan man konstatera att formatprogrammen har blivit ett bestående sätt att cirkulera program från ett land till ett annat. Klart mest barnprogram sändes år 2008 på Rundradions kanaler: av barnprogrammen sändes nästan tre fjärdedelar på YLE:s kanaler. TV2 stod ensamt för över hälften av barnprogramsutbudet.

---

² Bästa tittartid är i den här rapporten program som börjar kl. 18.00–22.55. Definitionen för bästa tittartid har ändrats från i fjol.

Kanaljämförelse

De tio kanaler som undersöks i rapporten representerar såväl traditionella fullservicekanaler som specialiserade tema- eller målgruppskanaler. Det syns allt klarare att kanalerna har en inbördes arbetsfördelning och i synnerhet inom ett bolag delas programbetoningarna mellan kanalerna.

År 2008 var **Teema** den mest faktabetonade kanalen. Över 70 procent av kanalens program var faktaprogram. Av Teemas program var nästan 40 procent inhemska och t.o.m. över 40 procent europeiska. De största programklasserna var fakta- och kulturprogram samt film.

Den kanal som sände näst mest faktaprogram var **JIM**. Av kanalens utbud var 70 procent faktabetonat. Bara 2 procent av programmen var inhemska. Däremot var nästa 80 procent av nordamerikanskt ursprung. Andelen repriserna på kanalen var rätt hög, eftersom över 60 procent av programmen var repriserna. Kanalens programutbud bestod nästan helt av service-, fakta- och underhållningsprogram.

Av de s.k. fullservicekanalerna var **TV1** mest faktabetonad. Nästan 60 procent av kanalens program var faktaprogram. Det sändes riktligt med inhemska program på kanalen, eftersom nästan 60 procent av programmen var inhemska. TV1:s utbud var också mycket seriebaserat. Den största enskilda programklassen var utländsk fiktion, aktualitets- och faktaprogram.

Av fullservicekanalerna var **FST5** också mycket faktabetonad och uppvisade samma andelar som TV1. FST5 hade den största andelen inhemska program, eftersom 66 procent av programmen var finländska. Av kanalens utbud var en dryg fjärdedel faktaprogram. Andra stora programkategorier var barnprogram, serviceprogram och utländsk fiktion.

Av YLE:s kanaler var **TV2** klart mest underhållningsbetonad, eftersom underhållningsprogrammen utgjorde nästan hälften av utbudet. Över 60 procent av kanalens program var inhemska. De största enskilda programklasserna var utländsk fiktion, barnprogram och faktaprogram.

MTV3:s utbud var klart mer underhållnings- än faktabetonat, eftersom nästan 70 procent av dess utbud var underhållningsbetonat. Av kanalens utbud var hälften inhemska. De största programklasserna var utländsk fiktion, aktualitetsprogram samt film och sport.

Också **Nelonen** utbud var klart underhållningsbetonat. De faktabetonade programmen utgjorde en dryg fjärdedel av kanalens utbud. De inhemska programmen utgjorde en dryg femtedel och de nordamerikanska över 60 procent av hela utbudet. Kanalens största programklasser var utländsk fiktion, underhållning och serviceprogram.

Subs utbud var nästan helt underhållningsbetonat, eftersom bara sju procent av kanalens utbud var faktabetonat. Kanalens utbud bestod huvudsakligen av utländsk fiktion och

underhållning. Dessa två programkategorier stod för över 80 procent av kanalens utbud. De inhemska programmen utgjorde 18 procent av Subs utbud.

Urheilukanava och The Voice/TV Viisi erbjöd i praktiken enbart underhållningsbetonade program i form av sport och musikvideor. På Urheilukanava sågs förutom sport även några faktaprogram och TV Viisi tillförde utländsk fiktion, film och faktaprogram i kanalen The Voice/TV Viisi:s utbud.

Public service

Rundradion med fyra kanaler (TV1, TV2, FST5, Teema) erbjöd som helhet ett mycket täckande och mycket inhemskt programutbud. År 2008 sände Rundradion totalt 374 timmar program per vecka på dessa kanaler, dvs. ungefär 53 timmar per dygn.

YLE:s utbud har ändå ständigt blivit mer underhållningsbetonat än sex år innan, men ändå så att de faktabetonade programmen alltså utgör mer än hälften av utbudet. Public service-utbudet närmar sig ändå en situation där det finns lika mycket underhållnings- och faktabetonat utbud.

Ingen enskild programklass har dominerat utbudet, men de klart största klasserna är faktaprogram och utländsk fiktion. Då man ser på YLE:s kanaler som helhet hade andelen inhemska program fortsatt sjunka och var nu 56 procent. Rundradion betonade klart program från ”övriga Europa”, som utgjorde en dryg fjärdedel av hela utbudet och av bästa sändningstid.

Mångsidighet

År 2008 erbjöd public service-kanalerna TV1, TV2, Teema och FST5 som helhet ett mycket mångsidigt programutbud (0,90). YLE:s kanaler har tillsammans ett klart mer mångsidigt utbud än någon enskild kanal.

I den kanalvisa granskningen av hela programutbudet klarade sig fullservicekanalerna FST5 och TV2 samt MTV3 bäst. MTV3 hade klart ökat sin mångsidighet. Den näst mest mångsidiga kanalen var TV1, som har ett smalare utbud än tidigare.

Nästan alla kanalers mångsidighet minskade något under bästa tittartid, även om inga radikala förändringar har skett. Public service-kanalerna hade alltså som helhet ett mycket mångsidigt utbud.

Det finländska tv-utbudet har inte fokuserat på vissa programtyper även om några genrer, t.ex. utländsk fiktion, faktaprogram och sport, får klart mer sändningstid än övriga programtyper.

Film

I specialdelen i årets rapport granskas filmutbudet i tv. Över hälften av filmutbudet var av nordamerikanskt ursprung och över en femtedel europeiskt. En sjundedel av tv:s filmutbud var inhemskt.

När man ser till filmgenrer var fördelningen ganska jämn mellan actionfilmer och thriller (33 %), drama (32 %) och komedier (29 %). Övriga genrer representerades främst av animationer. Filmutbudet var rätt färskt, eftersom nästan hälften av filmerna hade gjorts efter år 2000. För de övriga decenniernas del var fördelningen rätt jämn.

ENGLISH SUMMARY

This overview examines the television supply of ten Finnish nation-wide, free-to-air television channels in 2008. The focus of analysis has been both in overall supply as well as in channel profiles.

All channels examined in this study are digital channels. Digital terrestrial broadcasting began in Finland in August 2001, as a parallel to the analogue system. At that point, five new channels were introduced, three of the public service Finnish Broadcasting Company (YLE), and two of commercial operators. The final stage of the digitalisation of terrestrial networks took place on September 1st, 2007. The transition to the digital system has increased television viewing somewhat: In 2007, Finnish spent on average 166 minutes per day (or 2 hours and 46 minutes) in front of the television screen while in 2008 daily viewing had grown by 11 minutes.³

The data examined in this study consists of the output of four public service channels and six commercial channels. The public service offering included the former analogue full-service channels TV1 and TV2; as well as the specialized channel Teema (a channel on culture, education and science); and FST5 (a channel for the Swedish-speaking minority). The commercial players included the MTV Media with two channels: The former analogue full-service MTV3 and Subtv (a youth-oriented channel with plenty of sitcoms and reality programming). The other commercial group consisted of the former analogue, entertainment-oriented full-service channel Nelonen, and its more factually-oriented counterpart JIM (a channel focused on hobbies, reality and documents). Other channels examined were the sports channel Urheilukanava and the music video channel The Voice/TV Viisi. The sample weeks of the study were 10, 11, 28, 40, and 41.

Supply

In 2008, the total programme supply of Finland's ten nation-wide channels amounted to 1033 hours per week, equaling some 148 hours per day, signifying a notable increase from 2007 (1006 h).

The largest programme categories were entertainment (one fourth of the supply), foreign fiction (18 % of the supply), and sports (14% of the supply). The high share of entertainment is in part due to the programming by The Voice (music videos). Similarly, the sport channel Urheilukanava accounts for a significant part of sports programming.. These programme types were followed by factual programmes, service and hobby programmes, current affairs, movies, news, and children's programmes. Smallest shares of programme time were allocated to educational programmes, cultural programmes, and domestic fiction. Finnish prime time programming, too, entailed a large share of foreign fiction as well as entertainment.

In 2008, domestic productions comprised 55 percent of the programme output of the ten

---

³ A part of the increase is a result of some changes in the "TV Meter" measuring system. See: www.finnpanel.fi.

channels examined here. Domestic productions could be found in almost all programme categories, with largest shares in entertainment and sports. Serial programming dominated the output (over 80 % of total supply). Reruns comprised one third of the total supply. Localised format programmes have become a standard fare in many channels. As for children's programming, young audiences are catered mostly by the public service YLE. Its output accounted for almost three quarters of all children's programming. YLE's channel TV2 alone offered over one half of the supply of the genre.

Comparison between Channels

The Finnish television system depicted in this overview consists both of generalist and of specialized channels. They engage in a distinct division of labour.

In the axis of factual- vs. entertainment-oriented programming, the public service channel **Teema** proved to be the channel most geared towards factual supply (over 70% of its total output). Teema focused on domestic and European programming, each category accounting for some 40% of the channel's supply. The biggest programme genres in channel Teema's supply were factual and cultural programmes, and feature films.

In the axis, Teema was followed by the commercial channel **JIM**. The majority, 70 per cent, of JIM's programming could be classified as service or factual programming. Most of the supply, however, originated from North America, and domestic programmes comprised only 2 per cent of the channel's total supply.

The public service **TV1** offered the most factual-oriented programming (some 60 % of its total output) of the so called "generalist" channels. TV1 emphasized current affairs and factual programmes, but foreign fiction was also a very prominent genre in its profile. Almost 60 per cent of TV1's supply was of Finnish origin.

FST5, a full service channel for the Swedish-speaking minority, resembled TV1 in its factual orientation. It also featured the greatest share of domestic programming of all channels, some 66 per cent of its total output. Dominant programme categories were factual programmes, children's and service and hobby programmes, as well as foreign fiction.

TV2's profile was the most entertainment-oriented of all public service channels. Almost one half of its programming profile consisted of entertainment-oriented programming. The largest individual genres in the profile were foreign fiction, children's, and factual programmes. Over 60 per cent of its supply consisted of domestic productions.

MTV3's programme profile comprised of some 70 per cent of entertainment-oriented programmes. Over one half of the channel's output was of domestic origin. Its output featured plenty of foreign fiction, current affairs programming, feature films and sports programming.

Nelonen was clearly focused on entertainment-oriented programme types. Factual-oriented programming accounted for only one fourth of the channels total output.

Nelonen favoured foreign productions over Finnish programmes and roughly 60 per cent of the channel's output came from North America. The largest programme categories in its supply were foreign fiction, entertainment, and service programmes.

Subtv built its profile on foreign fiction and entertainment. This is reflected in the origin of its programming: only 18 per cent of its programmes were produced in Finland. The specialized **Urheilukanava** and **The Voice/TV Viisi** remained at the most entertainment-oriented end of the scale. They offered mostly sports and music videos, respectively, coupled with some factual programming and-

Public Service Television (YLE)

The programme supply of the four channels of the Finnish public service television YLE (TV1, TV2, FST5, Teema) comprised of 53 hours of programming per day. Their total output included more entertainment-oriented genres than in previous years, but factual-oriented programmes still amounted to more than one half of the total supply. Yet, YLE's programming was not dominated by any single genre, but it offered a broad array of programme types. The share of its domestic programming had decreased somewhat from previous years but still amounted to 53 percent of all of its supply.

Diversity

In 2008, the public service TV1, TV2, Teema, and FST5 offered, as a whole, very diverse supply (with the Relative Entropy Index score of 0.90). Together, they form a more diverse supply than any of the researched channels alone.

The highest diversity could be found in the public full-service channels FST5 and TV2, followed by the commercial MTV3 and public service TV1. Prime time did not affect the channels' output dramatically. The public service scored again for a very diverse supply. Although some programme types such as foreign fiction, factual programming, and sports get a significant proportion of the Finnish television output as a whole, an analysis of the Herfindahl–Hirschman Index (HHI) of the total supply shows that the Finnish television supply is not very concentrated.

Feature Films

In this report, the special focus has been on the supply of feature films in television output. Over one half of all the movies shown in Finnish television are of North American origin, and over 20% were produced in Europe. Finnish films comprised only 14% of all movies shown in Finnish small screens. The supply of movies was dominated by three genres: action and suspense (33 %), drama (32 %) and comedy (29 %). The supply also focused on relatively recent releases as over one half of the movies was made after year 2000.

JOHDANTO

Tämä selvitys kuvaa suomalaista vapaasti saatavilla olevaa televisiotarjontaa vuonna 2008. Se on järjestyksessään yhdeksäs vuotuinen selvitys, jossa kuvataan televisiotarjonnan yleistä ja kanavakohtaista rakentumista sekä monipuolisuutta. Se kattaa maanpäällisessä verkossa vapaasti saatavilla olevat kymmenen kanavaa. Lisäksi maanpäällisessä verkossa on digitalisoitumisen myötä nähtävissä myös parikymmentä maksutelevisiokanavaa. Ne eivät kuitenkaan ole mukana tämän raportin tarkasteluissa.

Raportti ei ole tarkoitettu valvontainstrumentiksi viranomaisten käyttöön, mutta sen tarkoitus on tukea viestintäpoliittista päätöksentekoa luomalla yleiskuva suomalaisille tarjolla olevasta televisio-ohjelmistosta ja sen monipuolisuudesta. Se on antanut eväitä suhteuttaa Yleisradion tarjontaa toimiluvanvaraiseen televisiokenttään. Liikenne- ja viestintäministeriö on raporttien avulla halunnut seurata, miten televisiotarjonnan kokonaisuudelta edellytetty monipuolisuus toteutuu käytännössä. Raportin on ajateltu myös hyödyttävän alan toimijoita. Lisäksi sillä on ajateltu olevan yleistä merkitystä julkisen keskustelun herättäjänä.

Tämä raportti jatkaa edellisvuosien tv-tarjontaraporttien mallia, vaikka pieniä muutoksia on tehty esimerkiksi ohjelmiston monipuolisuuden tarkastelussa ja parhaan katseluajan määrittelyssä, kuten raportoinnin kehittämisestä tehdyssä selvityksessä (ks. Aslama ym. 2009) on ehdotettu. Sen sijaan ohjelmiston luokitusrunko on toistaiseksi säilytetty ennallaan. Sitä on tarkoitus kehittää vasta tulevissa raporteissa.

Kaikki tässä raportissa mukana olevat kanavat olivat mukana tarkastelussa jo vuoden 2007 raportissa (ks. Aslama & Lehtinen 2009). Ainoa muutos on The Voice -kanavalla klo 20–23 ohjelmaa tarjonnut TV Viisi, joka vuorottelee samalla kanavapaikalla The Voicen kanssa. Tässä raportissa The Voice ja TV Viisi on kuitenkin katsottu yhdeksi ja samaksi kanavaksi, sillä katsojan näkökulmasta kanavat eivät ole varsinaisesti lisääntyneet, vaikka ohjelman tarjoajia on samalla ohjelmapaikalla nyt yhden sijaan kaksi. Viime vuoden raportissa mukana oli myös YLE24/Extra, jonka toiminta kuitenkin päättyi vuoden 2007 lopussa.

Ensimmäisessä luvussa tehdään lyhyt yleiskatsaus tv-vuoteen 2008. Se käy läpi tv-maiseman suurimmat muutokset ja tarkastelee myös katselun kehitystä. Kokonaistarjonta esitetään luvussa 2 ja ohjelmatarjonta kanavittain luvussa 3. Luvussa 4 käsitellään julkisen palvelun kanavien kokonaisuutta. Luku 5 keskittyy monipuolisuuteen ja luvussa 6 tarkastellaan hieman tarkemmin elokuvatarjontaa. Lisäksi erillinen liite käsittelee ns. Finnpanel-luokituksen ja raportissa käytetyn ohjelmaluokituksen eroja.

Projektin koordinaattorina on toiminut professori Ullamaija Kivikuru Helsingin yliopiston Svenska social- och kommunalhögskolanista. Raportin aineiston luokittelusta ja käsittelystä on vastannut tutkimusavustaja VTK Kennet Härmälä. Analyysin on suorittanut projektin työryhmä ja kirjoittaneet VTM Pauliina Lehtinen ja VTT Minna Aslama. Elokuvatarjontaa koskevan luvun ovat kirjoittaneet Inka Isosaari ja Heikki Hellman. Ruotsinnokset on tehnyt VTM Jaana Hagelberg.

Aineisto

Raportti kattaa vapaasti saatavilla olevien, valtakunnallisten kanavien TV1:n, TV2:n, FST5:n, Teeman, MTV3:n, Subin, Nelosen, JIM:n, Urheilukanavan ja The Voice/TV Viiden tarjonnan. Tutkimuksen aineistot koostuvat viidestä otosviikosta eli viikoista 10, 11, 28, 40 ja 41. Aineisto pitää sisällään yhteensä 9 552 havaintoa eli ohjelmaa.⁴ Aineistot perustuvat Finnpanel Oy:n tv-mittaritutkimusta varten tv-yhtiöiltä saamiin lähetyspäiväkirjoihin. Tietoja on myös tarkistettu mm. lehtien tv-ohjelmatiedoista ja kanavien verkkosivustoilta.

Aineistojen raportointi ei perustu ohjelmanimikkeiden määrään vaan lähetykskeston. Tulokset esitetään useimmiten joko prosenttiosuuksina tai viikoittaisina tuntimäärinä. Aineisto kertoo siitä, millainen ohjelmatarjonta on katsojien kannalta; millaiset ohjelmat saavat eniten tilaa lähetyksvirrassa. Tämä on yleinen käytäntö ohjelmistotutkimuksissa. Kuulutuksiin, mainoksiin yms. käytettyä aikaa sen sijaan ei ole laskettu mukaan.

Menetelmä

Selvityksessä kuvataan kvantitatiivisesti tv-ohjelmiston rakennetta seuraavilla muuttujilla, jotka ovat yhtenevät aiempien vuosien raporttien kanssa:

1. Kanava (TV1, TV2, FST5, Teema, MTV3, Sub, Nelonen, JIM, Urheilukanava ja The Voice/TV Viisi)
2. Lähetyspäivä
3. Lähetysaika
4. Kesto (minuuteissa ja tunneissa)
5. Ohjelmaluokka: uutiset, ajankohtaisohjelmat, asiaohjelmat, kulttuuriohjelmat, palvelu- ja harrasteohjelmat, opetusohjelmat, kotimainen fiktio, ulkomainen fiktio, elokuvat, viihde, urheiluohjelmat, lastenohjelmat ja muut ohjelmat
6. Alkuperä: Suomi, Pohjoismaat, muu Eurooppa, Pohjois-Amerikka ja muu maailma
7. Jatkuvuus: piste- vai sarjamuotoinen ohjelma (tässä: kolme tai useampia osia)
8. Uusinnat: ensilähetys vai uusinta (tässä: samalla kanavalla aiemmin esitetty ohjelma)

---

⁴ Aiempien *Suomalainen tv-tarjonta* -selvitysten tapaan aineistosta on raportointia varten poistettu havainnot, jotka eivät ole ”perinteisiä ohjelmia”. Näitä ohjelmia ovat mm. *Uutisikkuna* (TV1), MTV3:n, Nelosen, Subin ja Urheilukanavan nk. tv-chatit sekä kanavilla tarjotut mobiilipelit. Lisäksi tällaiseen tarjontaa kuuluvat tuotteita markkinoivat *Ostoskanava* (MTV3) ja *Ostosruutu* (Nelonen). Osa chateista ja peleistä on viime vuosina selvästi lähentynyt perinteisempää ohjelmaformaattia, mutta niiden sisällyttäminen varsinaiseen ohjelmatarjontaan olisi vinouttanut huomattavasti tarjonnan profiilia tietyissä ohjelmaluokissa ja vaikeuttanut vertailtavuutta edellisvuosiin. Tarkemmin, ks. luku 2.1.

Muuttajat on rakennettu vastaamaan pitkälti tv-yhtiöiden ja Finnpanel Oy:n syksyllä 1999 käyttöön ottamaa yhtenäistä tv-ohjelmaluokitusta, jotta vertailut ja mahdolliset jatkotutkimukset voitaisiin toteuttaa mahdollisimman helposti. Ohjelmaluokitusta on kuitenkin hieman muokattu tuottamaan tarkempaa tietoa ohjelmistoista. Tämän raportin luvussa 7 paneudutaan vielä hieman tarkemmin luokitusten eroihin ja siihen, miten erot vaikuttavat tuloksiin.

Ohjelmatyypiluokittelu on kuvattu tarkemmin liitteessä 2. Lisäksi sitä on havainnollistettu liitteessä 4, jossa luetellaan eri kanavilla esiintyneet ohjelmanimikkeet esimerkkiviikolla 41.

Lisäksi kanavilta on selvitetty, mitkä kotimaiset ohjelmat perustuvat alun perin ulkomaiseen formaattiin. Aiempien vuosien selvityksissä kanavat ovat saaneet itse määritellä formaatin käsitteen. Tätä raporttia varten kanavilta kuitenkin tiedusteltiin nimenomaan ulkomaiseen formaattiin perustuvien kotimaisten ohjelmien tarjontaa.

Tätä selvitystä varten on The Voice/TV Viisi -kanavalta ja Urheilukanavalta pyydetty erikseen tietoja ohjelmiston kotimaisuusasteesta sekä Urheilukanavalta myös urheilulajien osuuksia tv-tarjonnasta. Molemmat kanavat toimittivat raportin tekijöille oman arvionsa sähköpostitse.

1 YLEISKATSAUS TV-VUOTEEN 2008

Vuosi 2008 siirsi Suomen lopullisesti digiaikaan. 1.3.2009 viimeisetkin kaapeliyhteydet muuttuivat digitaalisiksi ja analogiset lähetykset jäivät historiaan. Television digitalisoituminen on mullistanut suomalaista tv-kenttää monin tavoin viimeisten vuosien aikana. Tämän luvun tarkoitus on kuvata lyhyesti vuoden 2008 televisiomaisemaa. Luvussa käydään lyhyesti läpi suurimmat muutokset tv-kentällä ja toisaalta esitellään hieman katseluosuuksia. Tarkoitus on kuvata tausta, jota vasten ohjelmatarjontaa on hyvä peilata.

1.1 Digitalisointi päätökseen

Tallentavat digisovittimet ovat yleistyneet viime vuosina nopeasti. Vuonna 2005 niitä oli arviolta 80 000 ja vuonna 2008 jo 900 000. Verrattaessa edellisvuoteen, tallentavien digisovittimien määrä oli kasvanut noin 300 000:lla. Tallennusmahdollisuus on luonnollisesti lisännyt katselun siirtoa ajallisesti toiseen hetkeen kuin varsinainen lähetyshetki. Tämä ominaisuus huomioitiin vuonna 2008 ensimmäistä kertaa myös Finnpanelin tekemässä tv-mittaritutkimuksessa (ks. Sandell & Lamberg 2009).

Television digitalisoituminen toi mukanaan myös maksullisten tv-kanavien tilausten kasvun. Vuodesta 2005 lähtien oli maksukanavien tilaajien osuus nelinkertaistunut vuoteen 2008. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että kasvu on tasaantunut. Vuonna 2008 maksullisia tv-kanavia oli 610 000 taloudessa.⁵

Vaikka maksulliset tv-kanavat ja tallentavat digisovittimet ovat lisänneet suosiotaan digitalisoitumisen myötä, on yhä useampi talous myös täysin ilman televisiota. Vuonna 2008 televisiottomia talouksia oli jo 8 prosenttia, kun niitä vuotta aiemmin oli 6 prosenttia talouksista.

1.2 Toimialakenttä

Toimialakenttä ei kokenut suuria mullistuksia vuonna 2008. Yleisradion Extra-kanava lopetti edellisen vuoden päättyessä, mutta syyskuussa The Voicen kanavapaikalla alkoi parhaaseen katseluaikaan tarjota ohjelmiaan myös TV Viisi. The Voice ja TV Viisi ovat saman emoyhtiön omistamia, mutta periaatteessa omia kanaviaan, jotka vuorottelevat samalla kanavapaikalla. Vuonna 2008 TV Viisi lähetti ohjelmaa klo 20–23 ja The Voice muun ajan.⁶

Vuonna 2008 vapaasti saatavilla olevat kanavat on lueteltu **taulukossa 1.2.1** ja maksulliset kanavat **taulukossa 1.2.2**.

⁵ Ks. <http://www.finnpanel.fi/tulokset/tiedote.php?id=95> (luettu 15.10.2009)

⁶ Ks. TV Viiden kotisivut, <http://www.tv-viisi.fi/fi/tvviisi> (luettu 15.10.2009).

Taulukko 1.2.1 Vapaasti saatavilla olevat kanavat 2008

	Toimintaperiaate	Omistaja	Peitto (%)	Aloitusvuosi
TV1	Julkinen palvelu	Valtio	100	1958
TV2	Julkinen palvelu	Valtio	100	1956/1965
FST5	Julkinen palvelu	Valtio	100	2001
Teema	Julkinen palvelu	Valtio	100	2001
MTV3	Yksityinen	MTV Media/ Bonnier	100	1957
Sub	Yksityinen	MTV Media/ Bonnier	100	2001
Nelonen	Yksityinen	Nelonen Media/ Sanoma	100	1997
JIM	Yksityinen	Nelonen Media/ Sanoma	100	2001/2007
Urheilukanava	Yksityinen	Nelonen Media/ Sanoma	90	2001
The Voice / TV Viisi	Yksityinen	SBS Broadcasting/ ProSiebenSat.1	78	2004

Taulukko 1.2.2 Maksulliset kanavat 2008

	Toimintaperiaate	Omistaja	Peitto (%)	Aloitusvuosi
SVT World*	Julkinen palvelu	SVT (Ruotsin valtio)	100	1998
MTV3 Max	Yksityinen	MTV Media/ Bonnier	100	2001/2006
SubJuniori	Yksityinen	MTV Media/ Bonnier	100	2006
SubLeffa	Yksityinen	MTV Media/ Bonnier	95	2006
MTV3 Fakta	Yksityinen	MTV Media/ Bonnier	90	2007
Canal+ (4 kanavaa)	Yksityinen	TV4/Bonnier	95	2004
KinoTV	Yksityinen	Nelonen Media/ Sanoma	78	2007
Urheilu+Kanava	Yksityinen	Nelonen Media/ Sanoma	95	2007
Discovery	Yksityinen	Discovery Communications Europe	95	2007
Eurosport	Yksityinen	Eurosport SA/ TF1 Group	95	2007
MTV Nordic	Yksityinen	MTV Networks Europe/Viacom	95	2007
Nickelodeon	Yksityinen	Nickelodeon International Ltd/ Viacom	78	2007
Disney Channel	Yksityinen	The Walt Disney Company	78	2005
Digiviihde/Canal 69	Yksityinen	Fiamax	100	2005

Vuoden 2008 alusta amerikkalaisen kaapelikanava HBO:n ohjelmien esitysoikeus siirtyi Neloselta Yleisradiolle. Sopimus aiheutti paljon keskustelua YLE:n julkisen palvelun roolista.

Keskustelua julkisesta palvelusta herätti myös Yleisradion tehtävää, rahoitusta ja valvontaa pohtimaan viime vuonna asetettu ns. Lintilän työryhmä. Keväällä 2009 valmistuneessa mietinnössään se ehdotti pieniä täsmennyksiä Yleisradion toimeksiantoon ja televisionmaksun korvaamista kaikilta asuntokunnilta perittävällä mediamaksulla (ks. Lintilä ym. 2009).

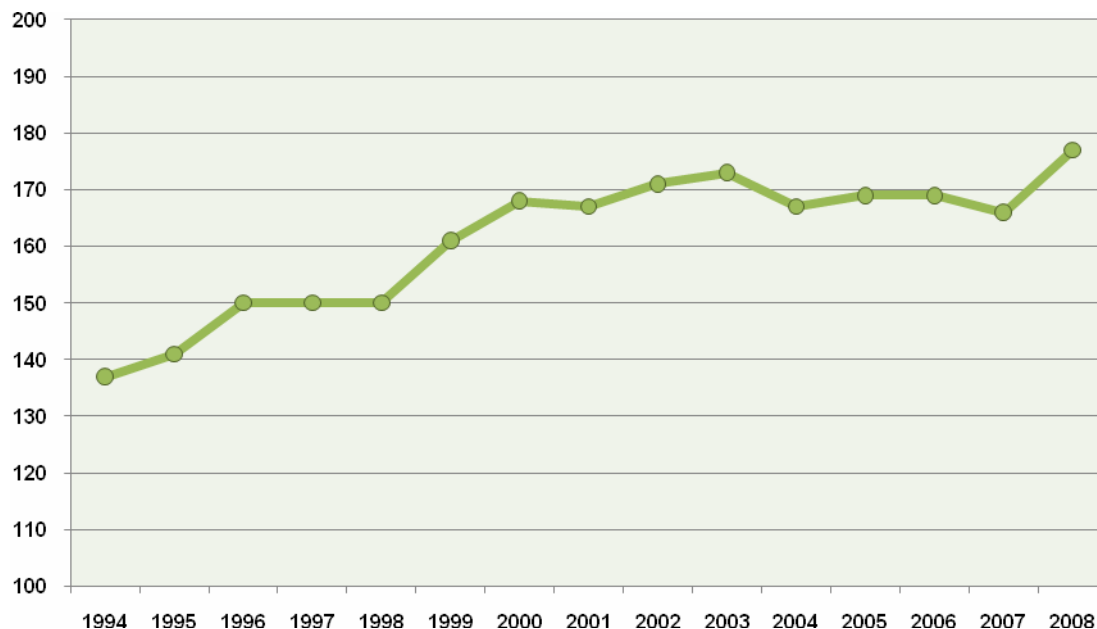
1.3 Muutoksia katselussa

Televisio on selvästi käytetyin joukkoviestintäväline. Vuonna 2008 ruudun äärellä vietettiin keskimäärin 177 minuuttia eli miltei kolme tuntia vuorokaudessa. TNS Gallupin tietojen mukaan televisio vei lähes 40 prosenttia joukkoviestinnän parissa käytetystä ajasta. Ajallisesti mitattuna se olikin ylivoimaisesti suosituin media: esimerkiksi radion osuus oli kolmisenkymmentä prosenttia ja Internetin sekä graafisten viestimien (lehdet, kirjat) osuudet ylsivät kummatkin vain hieman yli kymmeneen prosenttiin.⁷

Kuten **kuvio 1.3.1** osoittaa, televisiota katsellaan nykyään selvästi enemmän kuin viisitoista vuotta sitten. Katselu on kasvanut tasaisesti vuosituhannen vaihteeseen asti ja asettunut sitten suhteellisen vakaalle tasolle, vajaan kolmeen tuntiin vuorokaudessa.

Selvä harppaus vuodesta 2007 vuoteen 2008 – peräti kymmenen minuutin kasvu – johtuu osin alati lisääntyvästä tarjonnasta. Toinen kasvuun vaikuttava tekijä on, että katselun mittaustapa on hieman muuttunut. Vuodesta 2008 lukien mittauksessa on otettu huomioon myös nk. katselun ajansiirto, joka on tullut mahdolliseksi tallentavien digisovittimien myötä. Osaltaan kasvua selittää se, että vuoden 2008 tv-mittaritutkimukseen on saatu laskettua mukaan nk. vieraskatselu.⁸ (Sandell & Lamberg 2009.)

Kuvio 1.3.1 Tv-katselun kehitys 1994–2008 (min)

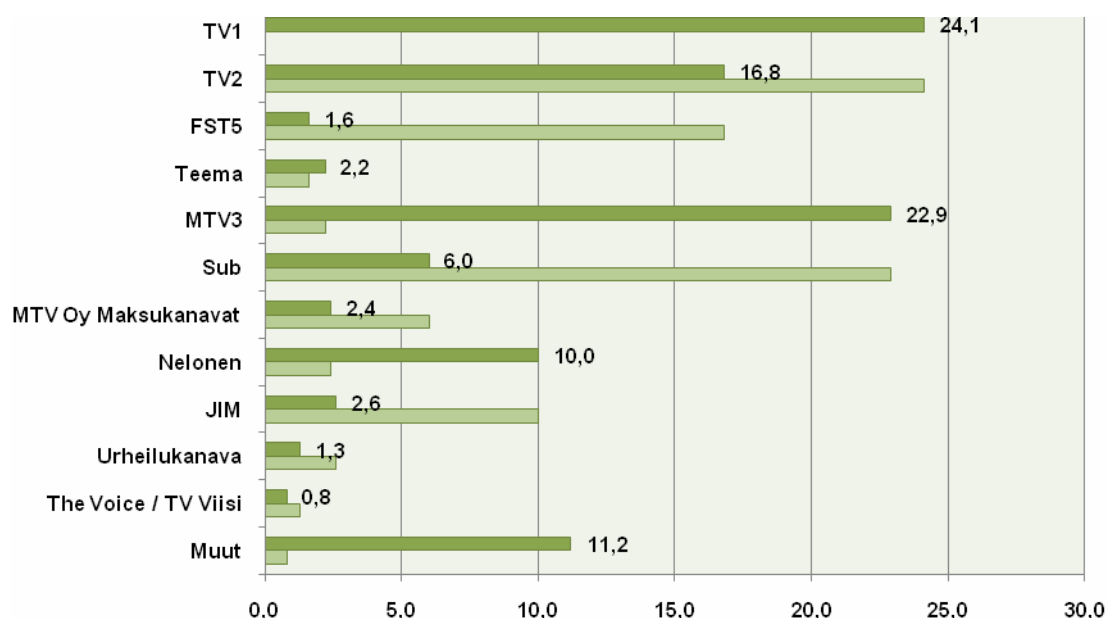
Lähde: Finnpanel

⁷ Ks. http://www.tilastokeskus.fi/til/jvie/2008/jvie_2008_2009-05-11_tie_001.html (luettu 30.9.2009).

⁸ Vieraskatselulla tarkoitetaan tv-mittaritilauksessa vierailevia katsojia, joiden tiedot on vuonna 2008 saatu ensimmäistä kertaa mukaan mittaukseen.

Vuonna 2008 suomalaiset katsoivat keskimäärin viittä eri kanavaa päivässä ja yhdeksää kanavaa viikossa. **Kuviosta 1.3.2** nähdään, että perinteisillä tv-yhtiöillä (MTV Media, Nelonen Media ja Yleisradio) ja kanavilla oli edelleenkin tukeva valta-asema suomalaisilla tv-markkinoilla. Yleisradion TV1 oli katsotuin kanava ja koko YLE:n osuus miltei 45 prosenttia katseluun käytetystä ajasta. MTV3 oli lähestulkoon yhtä katsottu kuin TV1, ja koko MTV Oy:n tarjonta sai kolmanneksen koko markkinoista. Nelonen ylsi kymmenen prosentin ja koko Nelonen Median kanavaperhe 14 prosentin markkinaosuuteen. Maksukanavien (jotka muutoin jäävät tämän raportin tarkastelun ulkopuolelle) osuus oli viime vuonna kuutisen prosenttia katselusta. (Sandell & Lamberg 2009.)

Kuvio 1.3.2 Suomalaisen televisiokanavien katseluosuudet 2008 (%)

Lähde: Finnpanel

Suomalaisten suosikkiohjelmat ovat pysyneet hyvin perinteisinä. Katsotuimpien tv-lähetysten kirjo ei juurikaan tunnu muuttuneen viime vuosikymmeninä. Vaikka suosituimmat yksittäiset ohjelmat eivät enää yllä aivan yhtä korkeisiin katsojalukuihin kuin viitisentoista vuotta sitten, on tarjonnan kasvulla ja vaihtoehtojen lisääntymisellä ollut yllättävän pieni vaikutus ikisuosikkeihin. Top 10 -ohjelmat löytyvät perinteisiltä pääkanavilta, suosituimmat niistä saavat edelleen reippaasti yli miljoona katsojaa ja listan kärjessä komeilevat vuodesta toiseen *Itsenäisyyspäivän vastaanotto*, suuret urheilutapahtumat sekä missikisat. Lisäksi kotimainen fiktio ja viihde sekä elokuvat vetävät katsojia ruudun ääreen. (Sandell & Lamberg 2009; vrt. Jääsaari 1996; myös Aslama 2008, 82–84.)

Osapuilleen 40 prosenttia suomalaisista kotitalouksista omistaa tallentavan digisovittimen. Tallennusmahdollisuus on kasvattanut katselua näissä talouksissa

keskimäärin 15 prosenttia. Ei ole yllätys, että ajassa siirretty katselu on suosittua erityisesti fiktiosarjojen ja elokuvien osalta: kun suosikkisarjaa ei ennätä seuraamaan lähetyksaikana, jakso tallennetaan myöhempää katselua varten. (Sandell & Lamberg 2009.)

Kaiken kaikkiaan tarjonnan kasvu ja teknologian kehitys ovat muuttaneet suomalaisten katselutottumuksia kuitenkin aika maltillisesti.

2. YLEISKATSAUS OHJELMATARJONTAAN

Selvityksen toisessa luvussa annetaan yleiskuva suomalaisen televisiojärjestelmän kokonaistarjonnasta. Luvussa 2.1 esitetään kymmenen tässä raportissa tarkasteltavana olevan kanavan ohjelma-ajat, jotka muodostavat kokonaiskuvan suomalaisen tv-tarjonnan laajuudesta. Edelleen luvussa verrataan parhaan katseluajan tarjontaa kokonaistarjontaan sekä tarkastellaan arki- ja viikonloppuohjelmiston eroja, selvitetään formaattiohjelmien osuuksia kanavilla ja ohjelmiston alkuperämaita. Kotimaiseen tarjontaan paneudutaan tarkemmin ja tarkastelua jatketaan uusintojen ja sarjoittumisen kannalta sekä lopuksi kuvataan vielä erikseen lastenohjelmia osana suomalaista tv-tarjontaa.

2.1 Ohjelma-aika

Vuonna 2008 tutkimuksessa mukana olevien kymmenen tv-kanavan ohjelmatarjonta oli keskimäärin 1 033 viikkotuntia, eli melkein 148 ohjelmatuntia vuorokaudessa. Tarjonta on lisääntynyt viime vuodesta yli 70 viikkotunnilla, vaikka kanavia oli vuonna 2007 yksi enemmän (YLE 24/Extra). Lukuun ei sisälly kanavien muu tarjonta, kuten uutisikkunat, chatit ja mobiilipelit. Kymmenen kanavan ohjelma- ja muu tarjonta yhteensä oli noin 1 541 viikkotuntia eli noin 220 tuntia päivittäin. Tämä on noin 20 tuntia vähemmän kuin edellisvuonna.

Taulukko 2.1.1 esittää tarjonnan määrän kanavittain. Eniten varsinaista ohjelmatarjontaa oli The Voice/TV Viidellä, sillä se lähetti ohjelmaa käytännössä vuorokauden ympäri.⁹ TV1:n tarjonta oli lisääntynyt entisestään ja ylitti jo 120 viikkotuntia, mikä tarkoitti osapuilleen 17:ää tuntia vuorokaudessa. TV2 oli lisännyt tarjontansa reippaasti ja tarjosi ohjelmaa jo miltei yhtä paljon kuin TV1. MTV3 lähetti ohjelmia miltei 16 tuntia vuorokaudessa, ja myös Nelonen ja Urheilukanava pääsivät molemmat noin 15 tunnin ohjelmatarjontaan vuorokaudessa. Sub puolestaan tarjosi ohjelmaa vajaat 14 tuntia vuorokaudessa, Teema 12 ja JIM 11 tuntia. Vähiten varsinaisia ohjelmia tarjosi FST5, kahdeksan tuntia vuorokaudessa.

Taulukosta 2.1.1 selviää, että lähes kaikki kanavat ovat lisänneet tarjontaansa. Ainoan poikkeuksen muodostavat The Voice/TV Viisi, joka tarjosi jo edellisvuonna ohjelmaa 24 tuntia vuorokaudessa, ja Urheilukanava, joka ainoana kanavana vähensi tarjontaansa. Kaiken kaikkiaan ohjelmatarjonta lisääntyi huomattavasti, varsinkin kun huomioidaan, että kanavia oli yksi vähemmän kuin vuotta aiemmin.

---

⁹ Koska käytössämme ovat olleet todelliset lähetysajat, jotka eivät sisällä esimerkiksi mainoskatkoja, pyöristyy The Voice/TV Viiden tarjonta 167 tuntiin eikä 168 tuntiin.

Taulukko 2.1.1 Viikoittainen ohjelma-aika kanavittain (h/vko) 2008

	2008	2007
TV1	121	112
TV2	117	98
FST5	55	49
Teema	81	75
MTV3	110	107
Sub	95	94
Nelonen	108	93
JIM	76	59
Urheilukanava	103	107
The Voice / TV Viisi	167	168
Yht.	1033	962

Vaikka raportti keskittyy kanavien varsinaiseen ohjelmatarjontaan, **taulukko 2.1.2** osoittaa, että The Voicea lukuun ottamatta kaikki kanavat lähettävät runsaasti myös muita tv-palveluja: pelejä, chatteja sekä uutis- ja ostospalveluja. Selvästi eniten muuta kuin varsinaista tarjontaa löytyi FST5:n ohjelmistosta. Kanava lähetti yhteensä 109 tuntia muuta kuin varsinaista ohjelmatarjontaa vuorokaudessa. Miltei koko muu tarjonta koostui uutisikkunasta.

Myös Teemalla nähtiin muuta tarjontaa kuitenkin melko paljon (yli 11 h/vrk). Teeman muu tarjonta koostui pääosin kanavan omaa ohjelmistoa esittelevästä *Teematiedosta*. Suurin osa Subin muusta tarjonnasta koostui chat-ohjelmista, joita näytettiin kanavalla erityisesti yö- ja aamu-aikaan. JIM tarjosi seuraavaksi eniten muuta tarjontaa, joka koostui lähinnä peleistä ja ostos-tv:stä. MTV3:n muu tarjonta koostui puolestaan lähinnä erilaisista peleistä ja chateista. TV2:n muu tarjonta piti sisällään ainoastaan pelejä ja TV1:n puolestaan ainoastaan *Uutisikkunan*. Nelosen muu tarjonta koostui lähinnä ostos-tv:stä ja peleistä. Urheilukanava tarjosi The Voicea lukuun ottamatta vähiten muuta tarjontaa, joka koostui satunnaisista ostoslähetyksistä.

Muuta tarjontaa on kuvattu jo muutaman vuoden ajan *Suomalainen tv-tarjonta* -raporteissa (ks. Aslama, Sonck & Wallenius 2006, 16; Aslama & Lehtinen 2007, 19). Muun tarjonnan osuus on pysynyt kokonaisuudessaan jokseenkin ennallaan: se on lisääntynyt joillakin kanavilla, toisilla taas vähentynyt. Toisaalta sellaisia kanavia, joiden varsinainen tarjonta ja muu tarjonta yhteen laskettuna ylittää 160 viikkotuntia, on enemmän kuin edellisinä vuosina. Vuonna 2008 jopa seitsemän kanavaa kymmenestä täytti ruudun jonkinlaisella tarjonnalla läpi vuorokauden, kun vuonna 2007 tällaisia kanavia oli kuusi ja vuonna 2006 vain kolme.

Taulukko 2.1.2 Varsinainen tarjonta ja muu tarjonta (h/vko) 2008

	Varsinainen tarjonta h/vko	Muu tarjonta h/vko	Uutiset	Pelit	Chatit	Ostos	Muu	Yht. h/vko
TV1	121	42	42	-	-	-	-	163
TV2	117	45	-	45	-	-	-	162
FST5	55	109	90	-	-	-	19	164
Teema	81	84	-	-	-	-	84	164
MTV3	110	58	1	18	31	9	-	168
Sub	95	73	-	20	52	-	0	168
Nelonen	108	27	-	7	-	19	-	135
JIM	76	61	-	40	-	21	-	138
Urheilukanava	103	9	-	-	-	9	-	112
The Voice / TV Viisi	167	-	-	-	-	-	-	167
Yht.	1033	506	134	130	83	58	103	1541

2.2 Kokonaistarjonta ja paras katseluaika

Vuoden 2008 kokonaistarjonta rakentuu ohjelmatyypeittäin seuraavasti:

Viihde, ulkomainen fiktio ja urheilu olivat jälleen kerran kaikkien kymmenen kanavan yhteenlasketussa tarjonnassa selvästi hallitsevat ohjelmatyypit. Viihteen osuus oli neljäsnes, ulkomaisen fiktio selvästi yli kuudennes ja urheilun seitsemäsosa koko tarjonnasta. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että yli puolet koko ohjelmistosta koostui näiden kolmen ohjelmaluokan tarjonnasta. Seuraavaksi suurin ohjelmaluokka oli asiaohjelmat lähes kahdeksasosan osuudellaan. Sitä seurasivat palvelu- (8 %) ja ajankohtaisohjelmat (6 %) sekä elokuvat (6 %). Uutiset ja lastenohjelmat saivat kumpikin noin neljän prosentin osuuden sekä kulttuuriohjelmat ja kotimainen fiktio molemmat kaksi prosenttia. Opetusohjelmat oli selvästi pienin luokka yhden prosentin osuudellaan koko tarjonnasta.

Vuoden 2008 suomalaisesta tv-tarjonnasta kolmannes koostui faktapainotteisista ohjelmista ja yli 60 prosenttia viihdepainotteisista ohjelmista.¹⁰ The Voice'n runsas musiikkivideotarjonta kasvatti kokonaispaletin viihteellisyyden (ja nimenomaisesti viihdeohjelmien) osuutta merkittävästi. Hieman samoin, mutta pienemmässä mittakaavassa, vaikutti Urheilukanavan urheilutarjonta.

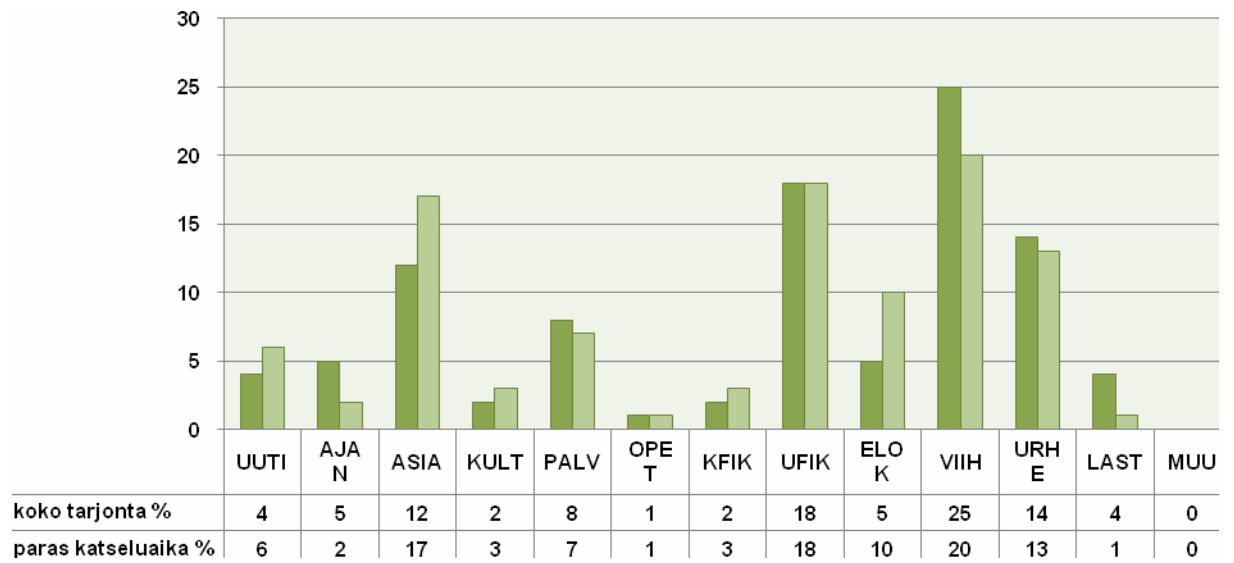
Tämän vuoden raportissa illan parhaan katseluajan määritelmää on muutettu niin, että se vastaa paremmin yleisön katselutottumuksia ja sitä, milloin ruudun ääressä on keskimäärin vähintään miljoona katsojia. Vielä vuoden 2007 raportissa prime time oli määritelty niin, että se piti sisällään kaikki ohjelmat, jotka alkoivat kello 18.05–22.05:n välisenä aikana. Nyt parhaan katseluajan ohjelmiksi on katsottu ohjelmat, jotka alkavat kello 18.00–22.55:n välillä. Koska paras katseluaika on määritelty tässä raportissa toisin kuin aiemmin, ei vertailua edellisvuoteen ole voitu tehdä.

Illan televisiotarjonta näyttää kokonaisuudessaan hieman toisenlaiselta kuin koko vuorokauden tarjonta. Tarjonnan viihde- ja faktapainotteisuudet pysyivät yllättävän samanlaisina, vaikka faktapainotteisten ohjelmien osuus hieman korostui parhaana katseluaikana. Suurimmat erot kokonaistarjonnan ja illan ohjelmistojen välillä olivat seuraavat: Asiaohjelmien ja elokuvien prosenttiosuudet lisääntyivät selvästi iltaisin, samoin vähäisemmässä määrin uutisten, kotimaisen fiktio ja kulttuurin osuudet. Sen sijaan ajankohtaisohjelmien, viihteen ja lastenohjelmien osuudet vähenivät iltatarjonnassa selvästi, samoin jonkin verran palveluohjelmien ja urheilun osuudet. Ulkomaisen fiktio suhteellinen osuus koko tarjonnassa oli yhtä suuri kuin parhaana katseluaikana. **Kuviossa 2.2** vertaillaan kaikkien kymmenen kanavan yhteenlasketun kokonaistarjonnan ja parhaan katseluajan ohjelmaprofiileja. Kanavittain profiileja käsitellään tarkemmin luvussa 3.

¹⁰ Faktapainotteisia ohjelmatyyppejä ovat tässä uutiset, ajankohtaisohjelmat, asiaohjelmat, palvelu- ja harrasteohjelmat, opetusohjelmat sekä kulttuuriohjelmat. Viihdepainotteisia ohjelmia ovat urheilu, kotimainen fiktio, ulkomainen fiktio, elokuva ja viihde. Luokittelun ulkopuolelle jäävät lastenohjelmat ja muut ohjelmat. Ks. myös **liite 2**.

Kuvio 2.2 Valtakunnallisten kanavien ohjelmatarjonta ohjelmatyypeittäin 2008 (%)

2.3 Ohjelmiston viikkovaihtelut

Tässä selvityksessä tarkastellaan suomalaista tv-tarjontaa pääosin keskivertoviikon tasolla tai vuositasolla. Tarjonta vaihtelee kuitenkin paitsi vuorokauden sisällä (ks. luku 2.2) myös arki–viikonloppu-akselilla ja hieman myös vuodenaikojen mukaan. Edellisvuosien tapaan kymmenen kanavan yhteenlasketussa televisiotarjonnassa tapahtui arjen ja viikonlopun välistä vaihtelua niin tuntimäärän kuin ohjelmistorakenteenkin kannalta. Arkipäivillä tarkoitetaan tässä jaksoa maanantaista torstaihin ja viikonlopulla jaksoa perjantaista sunnuntaihin.

Taulukko 2.3 kertoo, että viikonloppuisin tarjonta lisääntyi hivenen kaikilla muilla kanavilla paitsi TV1:llä ja Urheilukanavalla. Näistä Urheilukanavan tarjonta pysyi lähes samana arkena ja viikonloppuna ja TV1:n tarjonta väheni viikonloppuna. Urheilukanava ja The Voice/TV Viisi säilyttivät erikoistuneet ohjelmatyyppiprofiilinsa samanlaisina läpi viikon, mutta useimpien kanavien ohjelmaprofiilit mukautuivat jollain tavoin viikonloppuun.

TV1 muutti tarjontaansa arjesta viikonloppuun lähinnä supistamalla tuntuvasti ajankohtaisohjelmien tarjontaa ja lisäämällä asiaohjelmia, elokuvia, viihdettä ja urheilua. Myös kulttuuriohjelmien ja ulkomaisen fiktion osuudet laskivat viikonloppuisin. Ajankohtaisohjelmien tarjonnan väheneminen viikonlopuiksi selittyy pitkälti arki-aamujen *Aamu-tv*-lähetyksillä. TV2:n viikonlopuista puuttuivat ajankohtaisohjelmat kokonaan, ja myös asiaohjelmien ja ulkomaisen fiktion osuudet laskivat selvästi. Kanavan viikonlopputarjonnassa korostuivatkin urheilu ja elokuvat. Myös kulttuuriohjelmien tarjonta lisääntyi selvästi viikonloppuisin. FST5 muokkasi profiiliaan vähentämällä selvästi asiaohjelmien tarjontaa, samoin palvelu- ja lastenohjelmien. Elokuvat ja viihde sen sijaan kasvattivat osuuttaan selvästi viikonloppuisin, samoin urheilu ja kulttuuriohjelmat. Teeman viikonlopputarjonta erosi arjesta selvimmin siinä, että opetusohjelmien neljänneksen osuus putosi viiteen prosenttiin tarjonnasta. Asia- ja kulttuuriohjelmiensa tarjontaa kanava puolestaan lisäsi viikonloppuisin.

MTV3:n viikonlopuissa näkyi urheilua, viihdettä ja elokuvia selvästi enemmän kuin arjessa. Ulkomainen fiktio ja ajankohtaisohjelmat sen sijaan vähenivät rajusti. Nelonen muutti profiiliaan viikonloppuisin tarjoamalla selvästi vähemmän palveluohjelmia ja ulkomaista fiktiota kuin arkena. Samoin viihteen osuus laski viikonloppuisin, kun taas elokuvien tarjonta nousi arjen lähes olemattomasta tarjonnasta hurjasti. Tämä johtuu pitkälti Nelosen viikonloppuihin sijoittuvasta *Leffaputkesta*. Myös urheilun osuus kasvoi selvästi. Ulkomaisen fiktion osuuden lasku viikonloppuisin johtui sekä Nelosen että MTV3:n kohdalla lähinnä siitä, että niiden viikonloppuohjelmistosta puuttuivat arkisin päivällä esitettävät saippuasarjat, kuten *Emmerdale* (MTV3) ja *Päivien viemää* (Nelonen).

Subin viikonloput erosivat arjesta puolestaan niin, että viihdeohjelmien osuus kasvoi selvästi, samoin asia- ja palveluohjelmien, kun taas lastenohjelmia ja elokuvia tarjottiin viikonvaihteessa vähemmän kuin arkena. JIM:n tarjoamien neljän ohjelmaluokan voimasuhteet muuttuivat hieman viikonloppuisin, jolloin asiaohjelmien ja urheilun osuus korostui mutta viihteen väheni.

Taulukko 2.3.1 YLE:n kanavien ohjelmarakenne arkisin ja viikonloppuisin 2008 (%)

	TV1		TV2		FST5		Teema	
	arki	viikon loppu	arki	viikon loppu	arki	Viikon loppu	arki	viikon loppu
UUTI	8	8	10	8	11	6	-	-
AJAN	29	13	5	0	4	4	-	-
ASIA	18	25	15	8	31	23	35	43
KULT	4	2	-	6	2	7	12	20
PALV	4	6	8	6	14	11	1	2
OPET	-	-	0	-	2	2	25	5
KFIK	3	3	3	3	2	3	1	2
UFIK	25	28	20	16	10	12	10	10
ELOK	5	7	5	10	-	5	13	14
VIIH	1	4	10	10	4	9	2	4
URHE	1	3	5	17	4	7	-	-
LAST	-	-	19	17	16	11	2	-
MUUT	2	2	0	0	1	1	0	0
Yht. %	100	100	100	100	100	100	100	100
Yht. h/vrk	18	17	16	17	7	9	10	13

Taulukko 2.3.2 Kaupallisten kanavien ohjelmarakenne arkisin ja viikonloppuisin 2008 (%)

	MTV3		Sub		Nelonen		JIM		Urheilukanava		The Voice / TV Viisi	
	arki	viikon loppu	arki	viikon loppu	arki	viikon loppu	arki	viikon loppu	arki	viikon loppu	arki	viikon loppu
UUTI	9	5	-	-	4	3	-	-	-	-	-	-
AJAN	19	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ASIA	3	4	1	6	7	8	29	35	2	3	2	0
KULT	0	0	-	2	-	0	-	-	-	-	-	1
PALV	5	7	2	6	20	10	39	37	-	0	-	0
OPET	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
KFIK	7	6	-	-	1	0	-	-	-	-	-	-
UFIK	39	15	58	47	41	25	-	-	-	-	3	2
ELOK	7	15	5	1	1	23	-	-	-	-	-	2
VIIH	5	16	27	37	20	16	31	22	-	-	96	95
URHE	5	19	-	-	3	13	0	6	98	96	-	1
LAST	-	8	7	2	3	1	-	-	-	-	-	-
MUUT	0	0	0	0	0	0	-	-	1	1	0	0
Yht. %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Yht. h/vrk	15	17	13	14	15	16	10	13	15	15	24	24

2.4 Ohjelmisto alkuperämaittain

Ohjelmien alkuperämaat on selvityksessä edellisvuosien tapaan luokiteltu viiteen kategoriaan: Suomi, muut Pohjoismaat, muu Eurooppa, Pohjois-Amerikka ja muu maailma. Finnpanel Oy:n tietokanta ei sisällä informaatiota ohjelmien alkuperämaista, joten tietoja on hankittu lehtien ohjelmatiedoista sekä Internetin tv- ja elokuvatietokannoista ja verkkosivuilta. Televisiossa nähtyjen elokuvien alkuperää tarkastellaan erikseen luvussa 6.2. Kotimaisia ohjelmia ja kanavien kotimaisuusasteita käsitellään tämän vuoden raportissa tarkemmin luvussa 2.5 ja kanavakohtaisesti luvussa 3.

Kuten **taulukko 2.4.1** osoittaa, vuonna 2008 tv-kanavien tarjonnasta yli puolet koostui kotimaisista ohjelmista. Pohjoisamerikkalaista tuotantoa oli neljännes tarjonnasta ja Euroopassa tuotettuja ohjelmia 16 prosenttia ohjelma-ajasta. Kotimaisten ohjelmien osuus laski hieman vuodesta 2007 ja pohjoisamerikkalaisen tuotannon osuus pysyi melko samana. Eurooppalaisen tuotannon tarjonta puolestaan lisääntyi.

TV1 lisäsi eurooppalaista ohjelmatarjontaansa ja vähensi pohjoisamerikkalaista vuodesta 2007. TV2 puolestaan vähensi sekä eurooppalaista että pohjoisamerikkalaista ohjelmistoaan sekä lisäsi sen sijaan kotimaista ja muunmaalaista tarjontaansa. FST5 lisäsi kotimaista tarjontaa ja vähensi eurooppalaista. Teeman runsas eurooppalainen tarjonta pysyi samana, kun taas kotimainen ja pohjoisamerikkalainen vähenivät kanavalla verrattuna vuoteen 2007.

MTV3 tarjosi suhteellisen paljon pohjoisamerikkalaista tuotantoa, kuten edellisvuonnakin. Sen sijaan kanava oli hieman vähentänyt eurooppalaisten ohjelmien osuutta. Myös Sub pysyi hyvin pohjoisamerikkalaisena tarjonnaltaan. Suhteellisesti tarkasteltuna Nelosen ohjelmisto oli alkuperältään hyvin samanlaista kuin edellisvuonna, selkein muutos ilmeni kotimaisen tarjonnan vähenemisenä. JIM oli kanavista edelleen selvästi pohjoisamerikkalaisin, vaikka sen ilme olikin selvästi eurooppalaistunut. Eniten muun maailman ohjelmia nähtiin Teemalla ja JIM:llä, pohjoismaisia taas FST5:llä.

Ohjelman alkuperä näkyi ohjelmaluokissa niin, että melko vähäinen pohjoismaisten ohjelmien tarjonta painottui selvästi asiaohjelmiin ja ulkomaiseen fiktion. Eurooppalaisista ohjelmista miltei puolet oli ulkomaista fiktiota ja yli viidennes asiaa. Pohjoisamerikkalaisia ohjelmia löytyi eniten ulkomaisen fiktion luokasta (39 %) ja viidennes verran myös viihteen luokasta. Muun maailman ohjelmia löytyi niin ulkomaisen fiktion, viihteen kuin asiaohjelmienkin luokasta. **Taulukko 2.4.2** esittää tarkemmin, miten eri alkuperämaat jakautuivat ohjelmaluokkien mukaan.

Taulukko 2.4.1 Kanavien ohjelmarakenne alkuperämaan mukaan 2008 (%)

	Suomi	Muut Pohjoismaat	Muu Eurooppa	Pohjois-Amerikka	Muu maailma	Yht. %	Yht. h/vko
TV1	59	2	34	5	-	100	100
TV2	62	2	18	13	5	100	117
FST5	66	21	8	4	1	100	55
Teema	37	3	42	13	7	100	81
MTV3	53	1	8	37	1	100	110
Sub	15	-	24	55	5	100	100
Nelonen	22	1	13	62	4	100	108
JIM	2	-	14	78	7	100	76
Urheilukanava	94	-	1	6	-	100	103
The Voice /							
TV Viisi	95	-	3	2	0	100	167
Yht.	55	2	16	25	3	100	1037

Taulukko 2.4.2 Ohjelmien alkuperä ohjelmittain 2008 (%)

	Suomi	Muut Pohjoismaat	Muu Eurooppa	Pohjois-Amerikka	Muu maailma
UUTI	6	-	1	-	-
AJAN	8	-	-	-	-
ASIA	9	36	22	12	18
KULT	2	5	4	1	-
PALV	5	11	10	12	5
OPET	2	1	0	-	-
KFIK	3	-	-	-	-
UFIK	0	24	46	39	31
ELOK	2	12	8	11	14
VIIH	35	3	4	20	19
URHE	23	-	1	3	-
LAST	4	10	4	3	14
MUUT	1	-	-	-	-
Yht. %	100	100	100	100	100
Yht. h/vko	563	20	162	263	27

2.5 Kotimaiset ohjelmat

Tässä luvussa paneudutaan kanavien kotimaisuusasteeseen ja siihen, mistä ohjelmatyypeistä Suomessa tuotettu ohjelmisto lopulta koostui. Tarkasteluun otetaan kotimaisen ohjelmiston määrä koko tarjonnassa ja parhaaseen katselu-aikaan. Lisäksi kuvataan kotimaisten ohjelmien jakautumista ohjelmaluokittain. Kanavaprofiileissa (ks. **luku 3**) käsitellään vielä kunkin kanavan kotimaista ohjelmistoa tarkemmin ohjelmanimikkeiden osalta.

Kanavista suhteellisesti kotimaisimmaksi nousi FST5 (66 %). Sitä seurasivat TV2 (62 %) ja TV1 (61 %). Kaupallisista kanavista suhteellisesti mitattuna kotimaisin oli MTV3, jonka tarjonnasta yli puolet oli suomalaista alkuperää. Teeman tarjonnasta reilusti yli kolmannes oli kotimaista ja Nelosen tarjonnasta yli viidennes. Subin ohjelmatarjonnasta 15 prosenttia oli suomalaista. Selvästi vähäisin kotimaisuusaste oli JIM:llä, jonka tarjonnasta vain kaksi prosenttia oli kotimaista tuotantoa. (Ks. **taulukko 2.5.1.**)

Vaikka FST5 oli suhteellisessa kokonaisvertailussa kaikista kotimaisin kanava, tarkasteltaessa ohjelmatuntimääriä huomataan, että sekä TV2, TV1 että MTV3 tarjoavat huomattavasti enemmän kotimaista ohjelmaa kuin FST5. Kaksi ensiksi mainittua tarjoavat viikoittain yli 70 tuntia kotimaista ohjelmaa ja MTV3:kin miltei 60, kun taas FST5 lähetti sitä 36 tuntia viikossa. Sub pääsi viikoittain noin 14 kotimaiseen ohjelmatuntiin mutta JIM vain kahteen.

Parhaana katselu-aikana FST5:n ja Teeman kotimaisuusaste väheni selvästi. Sen sijaan MTV3 ja Sub lisäsivät iltaisin kotimaista tarjontaansa. Osasyys kotimaisen tarjonnan korostumiseen MTV3:lla on arki-iltojen saippuasarja *Salatut elämät* ja Subilla syksyisin päivittäin esitettävä *Big Brother*. (Ks. **taulukko 2.5.1.**)

Kotimaisuustarkasteluista on poistettu The Voice/TV Viisi ja Urheilukanava, joiden ohjelmistoista miltei 95 prosenttia oli tuotannoiltaan kotimaista. Tämä ei kuitenkaan tarkoita samaa kuin ohjelmiston sisällön kotimaisuus. Urheilukanavalla lähetetyistä urheilutapahtumista osa oli ulkomaisia, samoin The Voicen lähettämistä musiikkivideoista suurin osa oli ulkomaisia. Tätä raporttia varten The Voicelta pyydettiin tietoja musiikkivideoiden kotimaisuusasteesta. Urheilukanavan tarjontaa käsitellään lähemmin luvussa 3.9 ja The Voicen/TV Viiden Kanavan ohjelmistoa luvussa 3.10.

Taulukko 2.5.1 Kotimaisen ohjelmatarjonnan määrä (h/vko) ja osuus (%) kanavittain koko tarjonnassa ja parhaaseen katseluaikaan 2008

	Kotimaisia ohjelmia h/vko	Osuus koko tarjonnasta %	Parhaana katseluaikana h/vko	Osuus parhaasta katseluaajasta %
TV1	71	59	22	62
TV2	72	62	22	60
FST5	36	66	19	56
Teema	30	37	10	27
MTV3	59	53	22	54
Sub	15	15	8	24
Nelonen	24	22	10	35
JIM	2	2	0	1
Yht.	566	55	171	49

Kotimainen ohjelmatarjonta jakaantui melko tasaisesti useamman ohjelmaluokan välillä. Kotimaisia ohjelmia tarjottiin eniten ajankohtais- (15 %) ja asiaohjelmien (15 %) luokissa. Niitä seurasivat, 13 prosentin osuuksilla koko tarjonnasta, viihde ja urheilu. Uutisia oli koko kotimaisesta tarjonnasta 12 prosenttia. Kotimaisesta tarjonnasta löytyi myös kohtuullisesti palveluohjelmia (9 %), kotimaista fiktiota (6 %) ja lastenohjelmia (6 %). Kotimaisia kulttuuri- (4 %) ja opetusohjelmia (4 %) sekä elokuvia (3 %) tarjottiin jonkin verran. (Ks. **taulukko 2.5.2.**)

Taulukko 2.5.2 Kotimainen ohjelmatarjonta ohjelmatyypeittäin 2008 (%)

	Koko tarjonta %	Paras katseluaika %
UUTI	12	19
AJAN	15	5
ASIA	15	19
KULT	4	4
PALV	9	10
OPET	4	2
KFIK	6	8
ELOK	3	2
VIIH	13	19
URHE	13	11
LAST	6	1
MUUT	1	1
Yht. %	100	100

2.6 Ensilähetykset ja uusinnat

Raportin uusintoja koskevat tiedot on saatu osin Finnpanelilta, osin suoraan tv-kanavilta ja osin lehtien ohjelmatiedoista. Vuonna 2008 uusintoja oli kaiken kaikkiaan reilu kolmannes tarjonnasta. Niiden osuus vaihteli kuitenkin runsaasti kanavittain. **Kuvio 2.6** esittää tilanteen kanavittain uusintojen suhteellisina osuuksina.

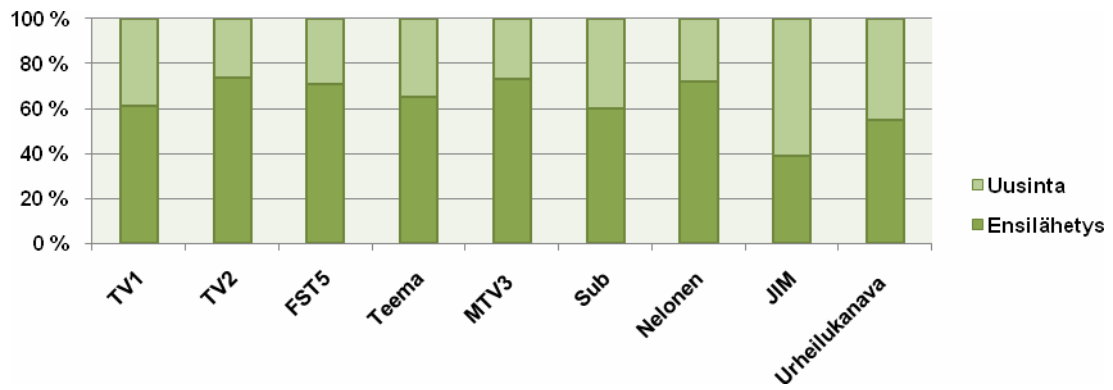
JIM:n tarjonnasta 60 prosenttia oli uusintoja, ja kanava tarjosikin kaikista kymmenestä kanavasta niitä eniten. Urheilukanavallakin uusintojen osuus lähenteli puolta koko kanavan tarjonnasta. TV1:n ja Subin tarjonnasta noin 42 prosenttia oli uusintoja. Eniten ensilähetyksiä oli TV2:lla, FST5:llä, MTV3:lla ja Nelosella. Kaikilla näillä kanavilla uusintojen osuus oli suunnilleen kolmannes tarjonnasta. Myös Teeman tarjonnasta alle 40 prosenttia oli uusintoja.

Etenkin FST5 on lisännyt ensilähetyksiään vuodesta 2007, jonkin verran myös Sub. Sen sijaan uusintojen määrä on kasvanut JIM:llä, hieman Teemalla ja erityisesti Urheilukanavalla.

Kaiken kaikkiaan uusintojen osuus on pysynyt melko samana kuin edellisvuonna. Mutta koska tarjonnan määrä on hieman kasvanut, on myös uusintojen tuntimäärä viikossa kasvanut. Uusintojen käsite on muuttunut hieman viime vuosina, kun pikausinnoista on tullut tapa täyttää ohjelmavirta myös päiväsaikaan. Uusinnat voidaan oikeastaan jakaa erilaisiin ryhmiin. On pikausinnat, perinteiset uusinnat sekä toistuvasti pyörivät sarjat ja elokuvat.

Monet kanavat lähettävät illan ohjelmia niin kutsuttuina pikausintoina viikon sisään ensilähetyksestä. Ohjelmilla saattaa olla jopa kaksi ohjelmapaikkaa, joista toinen on varsinainen ensilähetyksen ja toinen on viikonloppuun tai päiväsaikaan lähetettävä pikausinta. Perinteisestä uusinnasta on kyse silloin, kun ohjelma tai sarja lähetetään jonkin ajan kuluttua uudestaan. Kyseessä on yleensä kuukausien tai vuosien mittainen väli. Viime vuosina on ollut havaittavissa, kuinka kestoosikkisarjoja ja elokuvia lähetetään yhä uudestaan ensin yhdellä kanavalla ja sitten vielä toisella heti edellisen kierroksen päätyttyä. Tällaisia kestoosikkeja ovat esimerkiksi *Frendit*, *Sinkkuelämä* ja *Simpsonit*. Elokuvien uusinnasta kerrotaan hieman lisää tämän raportin luvussa 6.

Tarkastelusta on poistettu The Voice/TV Viisi, jonka koko tarjonta koostuu muodollisesti ensilähetyksistä. Kun The Voicen ohjelmiston rungon kuitenkin muodostavat musiikkivideot, jotka toistuvat useita kertoja eri ohjelmissa (vrt. kaupallisten radiokanavien ”soittolistat”), ei kanavan uusintojen tarkastelu raportissa käytettyjen kriteerien avulla ole kovin mielekäästä.

Kuvio 2.6 Ensilähetysten ja uusintojen osuus kanavittain 2008 (%)

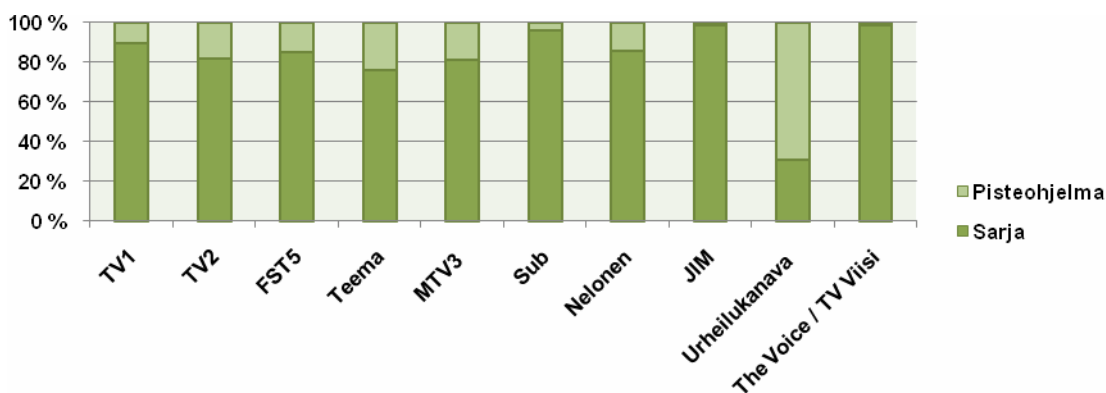
2.7 Sarjoittuminen

Suomalaista televisiotarjontaa hallitsevat sarjamuotoiset ohjelmat. Sarjamuotoisuus on vaikeasti määriteltävä käsite, jonka piiriin voidaan laskea niin draamasarjat kuin tietyn ohjelmapaikan yhtenäisesti otsikoidut erillisreportaasitkin. Tässä selvityksessä sarjoiksi on laskettu kaikki ne ohjelmat, joissa oli kolme tai useampia osia. Sarjoiksi luokiteltiin niin päivittäisillä tai viikoittaisilla vakiopaikoillaan olevat ohjelmat (*Aamutv*, *Dr. Phil*, *Salatut elämät*) kuin sinänsä yksittäisistä ohjelmista koostuvat mutta vakio-otsikon alle sijoitetut ja pääosin vakiokestoiset kokonaisuudet (*Avara luonto*, *Pohjantähden alla*, *Basaari*). Toisaalta tämän periaatteen mukaan vaikkapa *JIM D* -otsikon alle sijoitetut yksittäiset dokumentit luokitellaan pisteohjelmiksi. Suuri osa aineiston ei-sarjamuotoisista ohjelmista on elokuvia tai tapahtumataltioiteja, erityisesti urheilua.

Sarjamuotoinen ohjelmisto muodosti reilusti yli 80 prosenttia kokonaistarjonnasta. **Kuviossa 2.7** esitetään sarjamuotoiset ohjelmat prosentteina kanavittain. Urheilukanava erottuu joukosta hyvin paljon pisteohjelmia tarjoavana. Tämä selittyy urheiluohjelmien tapahtumaluonteella. Urheilutapahtumat katsotaan tässä raportissa pisteohjelmiksi, vaikka esimerkiksi saman jalkapalloliigan ottelut voitaisiin myös ajatella sarjaksi. JIM:n koko ohjelmisto oli sarjamuotoista. Erittäin runsaasti sarjamuotoisia ohjelmia löytyi lisäksi The Voice/TV Viideltä (99 %) ja Subilta (97 %). Sarjat hallitsivat edellisvuoden tapaan myös muiden kanavien tarjontaa. Ainoastaan Teeman tarjonnan sarjoittumisaste jäi hieman alle 80 prosentin.

Sarjamuotoisuuden hallitessa ohjelmistoa pisteohjelmatkin tarjotaan katsojalle nykyisin usein tietyllä vakiopaikalla sateenvarjo-otsikon alla, jotta katsoja löytäisi haluamansa helposti. Voidaankin pohtia, kertooko sarjoittuminen enää mitään ohjelmistosta, kun melkein kaikki muut ohjelmat paitsi urheilu ja elokuvat (vrt. kuitenkin Nelosen *Leffaputki* ja Teeman *Kino Into*, *Kino Kauko* jne.) on tavalla tai toisella sarjoitettu.

Kuvio 2.7 Sarjamuotoisten ja pisteohjelmien osuus kanavittain 2008 (%)

2.8 Formaattiohjelmat

Tv-toimialalla formaatti merkitsee useimmiten joukkoa ohjelma- ja teknisen toteutuksen ideoita ja käytänteitä, joita on jo käytetty menestyksekkäästi tietyillä markkinoilla ja joita sitten sovelletaan (yleensä lisensoidusti) uusilla markkinoilla. Tässä raportissa tarkasteluun on päätetty ottaa vain **kotimaiset ohjelmat, jotka perustuvat ulkomaiseen formaattiin**. Tätä selvitystä varten kanavilta pyydettiin tietoja näistä formaattiohjelmista viikoilta 10, 28 ja 40.

Edellisvuosien selvityksissä formaatin käsite jätettiin kanavien määriteltäväksi. Tästä seurasi se, että formaattiohjelmiksi ymmärrettiin eri kanavilla erilaisia ohjelmia ja toisaalta formaattiohjelmiksi katsottiin eri vuosina samallakin kanavalla hieman eri ohjelmia. Yleisesti formaatista on tullut hyvin käytetty ohjelman tuotantomuoto. Tämän vuoden selvitykseen raportin tekijät määrittivät käsitteen ensimmäistä kertaa, ja siksi vertailua edellisvuoteen on mahdotonta tehdä.

Taulukko 2.8 kuvaa formaattien osuutta eri kanavilla koko tarjonnassa ja parhaaseen katseluaikaan. Se osoittaa, että kaikki niin kutsutut täyden palvelun kanavat, lukuun ottamatta FST5:tä, lähettivät formaattiohjelmia. Kaupalliset kanavat tosin tarjosivat formaattiohjelmia selvästi enemmän kuin YLE:n kanavat. YLE:n formaattiohjelmia olivat *Uutisvuoto* ja *Kaikki Puumalan puolesta* TV1:llä ja *Oikea kysymys*, *Koiralle koti*, *Kotikaupungin tähdet*, *Laatuaikaa*, *Tallitähdet* ja *Tartu mikkiin* TV2:lla.

Sekä MTV3, että Sub tarjosivat monta ulkomaiseen formaattiin perustuvaa kotimaista ohjelmaa. MTV3:n tarjonnasta löytyi esimerkiksi *Maajussille morsian*, *Huuma*, *Idols*, *Tanssii tähtien kanssa* ja *Tuntemattomat*. Subin formaattiohjelmien joukosta löytyi esimerkiksi *Big Brother* ja erilaisia Extra-lähetyksiä, kuten *Big Brother Extra* ja *Idols Extra*. Nämä Extra-lähetykset toimivat varsinaisen päälähteyksen ”kainalo-ohjelmina”, ja MTV Median kanavista Sub on selvästi leimautunut niiden esittäjäksi. Esimerkiksi *Idolsin* päälähetys tulee MTV3:lta, mutta *Idols Extra* Subilta. Nelosen ohjelmistosta löytyi myös ulkomaiseen formaattiin perustuvia kotimaisia ohjelmia, kuten *Unelmien poikamies*, *Sairaala*, *Pelkokerroin* ja *Meidän isä on parempi kuin teidän isä*.

Taulukko 2.8 Ulkomaiseen formaattiin perustuvat kotimaiset ohjelmat eri kanavilla 2008

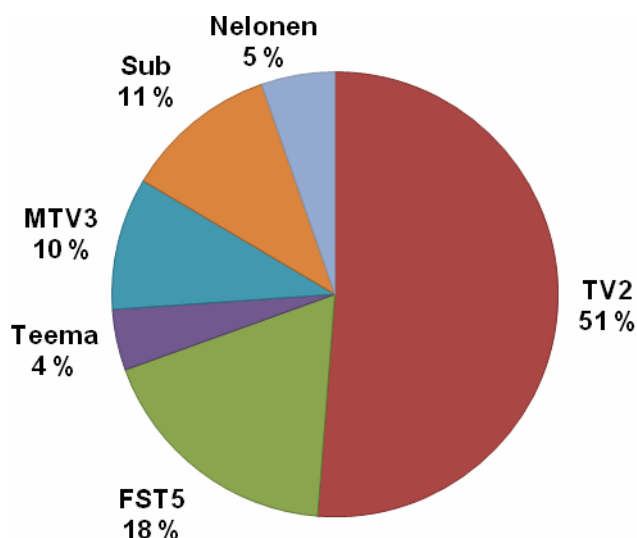
	Formaatit koko tarjonta h/vko	Formaatit prime time h/vko	Formaatit % kaikista ohjelmista	Formaatit % prime time -ajasta
TV1	1	1	1	2
TV2	5	2	5	5
FST5				
Teema	-	-	-	-
MTV3	5	4	5	9
Sub	7	4	7	13
Nelonen	4	3	4	10
JIM	-	-	-	-
Urheilukanava	-	-	-	-
The Voice /				
TV Viisi	-	-	-	-

2.9 Lastenohjelmat

Lastenohjelmia on jo muutaman vuoden ollut tapana tarkastella raportissa omana lukunaan.

Kuviosta 2.9 nähdään, että YLE hallitsee lastenohjelmien tarjontaa: miltei kolme neljännestä lastenohjelmatarjonnasta tuli sen kanavilta. Yli puolet koko lastenohjelmatarjonnasta tulee yksin TV2:lta. YLE:n TV2 onkin selvästi profiloitu suomenkielisten lastenohjelmien tarjoajaksi, FST5 puolestaan ruotsinkielisten. Myös Teema tarjosi hieman lastenohjelmia, kun taas TV1:llä lastenohjelmia ei tarjottu enää lainkaan. TV2:n kohdalla suuri tarjonnan kasvu selittyy *Pikku kakkosen* aamulähetyksillä, jotka kanava aloitti vuoden 2008 alussa. Siinä missä YLE oli kokonaisuudessaan jälleen lisännyt lapsille suunnattua ohjelmistoaan, oli esimerkiksi Nelonen vähentänyt sitä selvästi. Nelosen osuus oli laskenut 13 prosentista viiteen prosenttiin kokonaistarjonnasta, mikä johtuu pitkälti arki-iltapäivien *Buusteri*-ohjelman lopettamisesta. Sub ja MTV3 lähettivät lastenohjelmia osapuilleen yhtä paljon kuin vuotta aiemmin.

Kuvio 2.9 Lastenohjelmien tarjonnan jakautuminen kanavittain 2008 (%)

Suhteutettuna kanavien kokonaistarjontaan lastenohjelmat muodostivat yli viidenneksen TV2:n koko tarjonnasta ja 13 prosenttia FST5:n tarjonnasta. MTV3:lla ja Subilla lastenohjelmien osuus oli viiden prosentin tuntumassa, kun taas Nelosella se oli laskenut kahteen prosenttiin. (**Taulukko 2.9.1**; ks. myös **luku 3**.)

Taulukko 2.9.1 Lastenohjelmien määrä (h/vko) ja osuus (%) kanavan koko tarjonnasta 2008

	h/vko	%
TV1	-	-
TV2	21	18
FST5	7	13
Teema	2	2
MTV3	4	4
Sub	5	5
Nelonen	2	2
JIM	-	-
Urheilukanava	-	-
The Voice / TV Viisi	-	-
Yht.	40	4

Taulukko 2.9.2 osoittaa, että lastenohjelmien suuri kotimaisuusaste on YLE:n kanavien ominaispiirre. Tässä kohden on silti hyvä muistaa, että sekä *Pikku kakkonen*, että *Buu-klubben* ovat makasiiniohjelman tyyppisiä ohjelmia, jotka pitävät sisällään pieniä osaohjelmia. Nämä osaohjelmat eivät suinkaan kaikki ole kotimaisia, vaikka *Pikku kakkonen* katsotaankin kotimaiseksi ohjelmaksi.¹¹ Pohjoismaista tarjontaa ei lastenohjelmissa kovin paljon ollut, eniten sitä oli FST5:llä. Eurooppalaista lastenohjelmatarjontaa löytyi puolestaan useilta kanavilta, erityisesti Teemalta ja Subilta. Pohjois-Amerikassa tuotetut lastenohjelmat olivat hyvin edustettuina varsinkin kaupallisten kanavien ohjelmistoissa. Muun maailman tarjontaa löytyi selvästi eniten MTV3:lta (esim. *Yugioh!*, *Pokémon*), mutta myös jonkin verran Subilta ja TV2:lta.

¹¹ LVM:n selvityksessä *Television lastenohjelmatarjonta syksyllä 2006* todettiin, että kun nämä makasiiniohjelmat pilkottiin osaohjelmiin, laski kotimaisten lastenohjelmien osuus 47 prosentista 27 prosenttiin (ks. Suoninen 2007, 39).

Taulukko 2.9.2 Lastenohjelmien alkuperä kanavittain 2008 (%)

	Suomi	Muut Pohjois-maat	Muu Eurooppa	Pohjois-Amerikka	Muu maailma	Yht.	Yht. h/vko
TV1	-	-	-	-	-	-	-
TV2	60	5	13	12	10	100	21
FST5	78	11	6	1	4	100	7
Teema	100	-	-	-	-	100	1
MTV3	17	-	8	58	18	100	4
Sub	1	-	41	48	10	100	5
Nelonen	-	5	23	64	8	100	2
JIM	-	-	-	-	-	-	-
Urheilukanava	-	-	-	-	-	-	-
The Voice / TV Viisi	-	-	-	-	-	-	-
Yht.	49	5	17	20	9	100	40

3. KANAVAPROFIILIT

Luvussa 3 tarkastellaan kymmenen vapaasti saatavilla olevan kanavan ohjelmatarjontaa kanavakohtaisesti. Siinä kuvataan kunkin kanavan ominaispiirteitä vuonna 2008. Edellisvuosien tapaan kanavaprofiilit esitetään ohjelmatyypeittäin, mutta tämän vuoden raportissa on pyritty ottamaan paremmin huomioon kanavien erilaisuus. Kaikki kanavat eivät pyri olemaan täyden palvelun kanavia, vaan joukosta löytyy hyvinkin erikoistuneita kanavia, kuten Urheilukanava ja The Voice/TV Viisi. Luvun tarkoitus ei ole vertailla kanavia toisiinsa, ja raportissa onkin pyritty enemmänkin kuvaamaan kunkin kanavan tarjontaa. Kanavaprofiileissa on myös tuotu esiin kanavan omia kuvauksia ohjelmatarjonnasta.

3.1 Profiili: TV1

Yleisradio ei toimi toimiluvan varassa, vaan erillisen lain perusteella.¹² Siksi sen kanavien ohjelmatarjonta ei perustu esimerkiksi toimiluvan määräyksiin vaan pelkästään yhtiön omiin ratkaisuihin lain puitteissa. Yleisradion tarjontaa kokonaisuutena ja sen julkisen palvelun tehtäviä käsitellään tässä raportissa tarkemmin luvussa 4.

Viime vuosina Yleisradio on tarkentanut kanaviensa painotuksia ja jakanut vastuuta eri ohjelmatyypeistä eri kanavilleen. Yhtiön oman kuvauksen mukaan ”TV1 on uutis-, ajankohtais- ja asiajournalismin kanava, joka tarjoaa myös draamaa, kulttuuri-, opetus- ja dokumenttiohjelmaa sekä satiirista viihdettä. Hankintaohjelmistossa painottuvat laatu elokuvat ja brittiläinen tuotanto.”¹³ TV1:n omilla verkkosivuilla kanavapäällikkö Riitta Pihlajamäki luonnehtii kanavaansa lisäksi seuraavasti: ”TV1 on suuren yleisön johtava uutis-, ajankohtais- ja asiakanava. – – Asian rinnalla kulkevat viihde ja draama. – – Uskomme älyn ja ilon liittoon.”¹⁴

TV1 näyttääkin olevan profiloitumassa asian ja draaman kanavaksi. Kuten vertailu **taulukossa 3.1.1** osoittaa, kanavan profiili muuttui hieman edellisvuodesta. Faktapainotteisten ohjelmien osuus laski hieman, ja uusintojen osuus jatkoi kasvuaan. Huomattava on myös eurooppalaisen ohjelmatarjonnan selvä lisääntyminen ja toisaalta pohjoisamerikkalaisen tarjonnan lievä vähentyminen. Vuonna 2008 Yleisradion TV1 lähetti ohjelmaa viikoittain 121 tuntia, eli päivittäin runsaat 17 tuntia. Määrä lisääntyi edellisvuodesta yli 10 viikkotunnilla, eli yli tunnin päivässä.

Taulukot 3.1.1 ja 3.1.2 sekä **kuvio 3.1** osoittavat sen, että TV1:n tarjontaa leimasivat edelleen faktapainotteiset ohjelmat: niitä oli 59 prosenttia koko tarjonnasta ja 56 prosenttia prime time -tarjonnasta. Muutosta edellisvuoteen on tapahtunut siinä, että faktapainotteisten ohjelmien tarjonta oli hieman laskenut. Vastaavasti viihteeseen painottuvien ohjelmien osuus kanavalla oli noussut muodostaen jo 39 prosenttia koko tarjonnasta ja 43 prosenttia parhaasta katseluajasta.

¹² Laki Yleisradiosta, 1380/1993.

¹³ YLE:n kotisivut, ks. http://yle.fi/yleista/kanavat_tv.shtml (luettu 15.9.2009).

¹⁴ TV1:n kotisivut, ks. <http://tv1.yle.fi/tv1-uskoo-iloon-ja-alyyn> (luettu 10.9.2009).

Taulukko 3.1.1 TV1:n ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2008 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika
	2008	2007	2008
Faktapainotteisia ohjelmia	59	63	56
Viihdepainotteisia ohjelmia	34	33	43
Ensilähetysiä	61	64	83
Uusintoja	39	36	27
Sarjamuotoisia ohjelmia	90	89	87
Pisteohjelmia	10	11	13
Alkuperämaa:			
Suomi	59	60	62
Muut Pohjoismaat	2	2	2
Muu Eurooppa	34	29	28
Pohjois-Amerikka	5	8	9
Muut maat	-	1	-

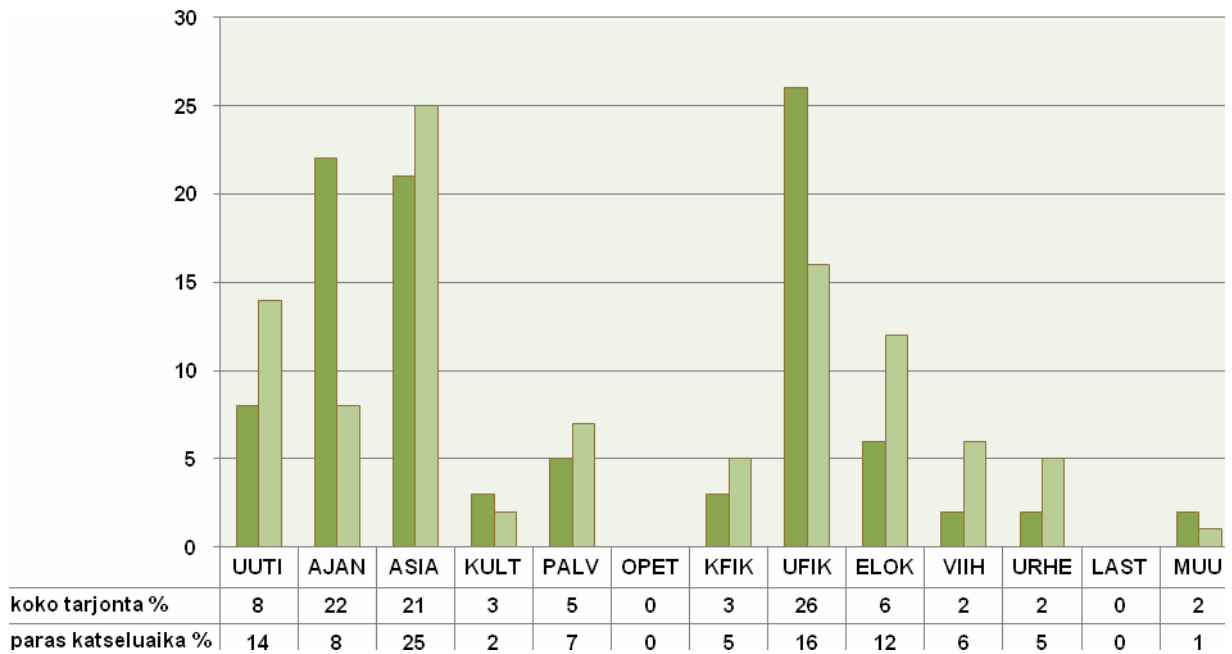
Edellisvuoteen verrattuna TV1:n tarjonta oli selvästi erikoistuneempaa. Kanavan tarjonnasta olivat pudonneet kokonaan pois opetusohjelmat ja lastenohjelmat, mikä kertoo Yleisradion kanavien keskinäisestä työnjaosta. Muuten kanava tarjosi monipuolisen ohjelmiston, jota kuitenkin leimasivat kolme määrällisesti suurta ohjelmaluokkaa: ulkomainen fiktio, ajankohtaisohjelmat ja asiaohjelmat. Ulkomaista fiktiota näytettiin kanavalla ohjelmaluokista eniten. Sen osuus koko tarjonnasta oli 26 prosenttia, eli sitä tarjottiin viikossa jopa 32 tuntia. Toiseksi suurimman ohjelmaluokan muodostivat ajankohtaisohjelmat, johtuen varsinkin arki-aamujen *Aamu-tv*-lähetysistä. Ajankohtaisohjelmia kanava lähetti lähes 27 tuntia viikossa. Kolmanneksi suurin ohjelmaluokka oli asiaohjelmat, joita kanava lähetti 25 tuntia viikossa.

Seuraavaksi suurimmat ohjelmaluokat olivat uutiset¹⁵ (8 %) ja elokuvat (6 %). Näitä ohjelmityyppejä seurasivat palveluohjelmat (5 %) ja kulttuuriohjelmat (3 %) sekä kotimainen fiktio (3 %). Näistä elokuvat ja kulttuuriohjelmat olivat vaihtaneet paikkaa edellisvuoteen verrattaessa. Viihdettä ja urheilua kanavalla tarjottiin vain parin prosentin verran koko tarjonnasta.

Paras katseluaika erosi totuttuun tapaan koko tarjonnasta jonkin verran: illan ohjelmistossa nähtiin suhteessa enemmän asiaohjelmia ja uutisia sekä elokuvia, viihdeohjelmia ja urheilua. Myös palveluohjelmien tarjonta korostui hieman parhaana katseluaikana, kun taas ajankohtaisohjelmiston osuus notkahti huomattavasti, samoin ulkomaisen fiktion. TV1 on viime vuosina sijoittanut runsaasti ulkomaisten sarjojen uusintoja aamu- ja iltapäivätarjontaansa. (Ks. **kuvio 3.1**; **taulukko 3.1.2**.)

¹⁵ *Aamu-tv*:n uutislähetykset on koodattu osaksi ohjelmakokonaisuutta, siis ajankohtaisohjelmien luokkaan. Ks. myös liitteet 2 ja 4.

Kuvio 3.1 TV1:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)

Taulukko 3.1.2 TV1:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika
	2008	2007	2008
UUTI	8	9	14
AJAN	22	23	8
ASIA	21	20	25
KULT	3	6	2
PALV	5	5	7
OPET	-	2	-
KFIK	3	2	5
UFIK	26	24	16
ELOK	6	3	12
VIIH	2	2	6
URHE	2	1	5
LAST	-	2	-
MUUT	2	2	1
Yht.	100	100	100
Yht. h/vko	121	112	36

TV1:n ohjelmistosta lähes 60 prosenttia oli suomalaista, 34 prosenttia eurooppalaista (Suomi ja muut Pohjoismaat pois lukien), viisi prosenttia pohjoisamerikkalaista ja kaksi prosenttia pohjoismaista.

Kotimaista tarjontaa löytyi käytännössä jokaisesta kanavan tarjoamasta ohjelmaluokasta, lukuun ottamatta tietysti ulkomaista fiktiota. Pääosin kanavan suomalainen ohjelmisto koostui ajankohtais- ja asiaohjelmista sekä uutisista. Suurimman ryhmän muodostivat ajankohtaisohjelmat, joita TV1:n kotimaisesta tarjonnasta oli reilusti yli kolmannes. Tämä selittyy paljolti *Aamu-tv:n* joka arkipäivä nähtävillä pitkäkestoisilla lähetyksillä. Seuraavaksi suurimmat kotimaisten ohjelmien luokat olivat asiaohjelmat (21 %), joita olivat esimerkiksi *Epäkorrektia: Tuomas Enbuske* ja *Prisma*, sekä uutiset (12 %). Kotimaisia ohjelmia nähtiin myös palveluohjelmien (*Pisara*, *Kuningaskuluttaja*, *Priima*) ja kulttuuriohjelmien (*K-reppu*, *Viihdekonkarit*) saralla. Viikoittain nähtävää kotimaista fiktiota edustivat *Kotikatu* ja *Kotikatsomo*. Pohjoismainen tarjonta oli asiaohjelmavoittoista, eurooppalaista ja yhdysvaltalaisista tarjontaa taas hallitsi fiktio.

Uusintojen osuus kanavalla oli entisestään kasvanut, ja ensilähetysten osuus oli enää 61 prosenttia tarjonnasta. Suuntaus on jatkunut jo useamman vuoden ja selittyy osin pikausinnoilla, jotka esitetään esimerkiksi seuraavana päivänä, osin taas ohjelmien perinteisillä uusintakerroksilla. Uusinnat keskittyivät päiväaikaan ja myöhäisiltan, sillä parhaan katseluajan ohjelmista 83 prosenttia oli ensilähetyksiä.

TV1:n ohjelmatarjonta oli suurimmaksi osaksi sarjamoitoista, sillä vain kymmenen prosenttia ohjelmista oli pisteohjelmia. Sarjamoitoisten ohjelmien suuri osuus selittyy osin sillä, että kanava tarjoaa yksittäisiä, erillistä tuotantoa olevia ohjelmia tiettyjen

ohjelmanimikkeiden alla (esimerkiksi *Avara Luonto*, *Ykkösdokumentti* tai *Ulkolinja*). Ne on tässä raportissa katsottu sarjamuotoisiksi ohjelmiksi.

Kanavaa pitkään luonnehtinut korostettu asiapitoisuus on lieventymässä, sillä viime vuonna yhtäältä uutiset, ajankohtaisohjelmat ja asiaohjelmat sekä toisaalta fiktio ja elokuvat muodostivat yhdessä 86 prosenttia sen tarjonnasta. Vaikka TV1:n tarjonnasta 60 prosenttia oli kotimaista alkuperää, se lähetti tuntimääräisesti laskettuna kanavista eniten eurooppalaista ohjelmaa. Kiinnostavaa on myös se, että vaikka TV1:llä on ollut käytössään amerikkalaisen HBO-yhtiön sarjoja, yhdysvaltalaisen ohjelmiston osuus sen tarjonnasta näyttäisi pienentyneen. Kanavan lähettämien ohjelmatuntien suuren määrän selittävät puolestaan etenkin päiväohjelmistoon sijoitetut poikkeuksellisen runsaat uusinnat.

3.2 Profiili: TV2

Yleisradion linjaus profiloi kanaviaan näkyä myös TV2:n kohdalla. Yhtiön kuvauksen mukaan ”TV2 on lasten- ja varhaisnuorten ohjelmien sekä urheilun kanava, joka tarjoaa myös draamaa ja viihdettä. Ajankohtais- ja asiaohjelmissa painotetaan kansalaisnäkökulmaa, kotimaisuutta ja alueellisuutta. Hankintaohjelmistossa korostuvat komediat ja ihmissuhdesarjat.”¹⁶ TV2:n omien verkkosivujen mukaan ”Kakkonen katsoo elämää kansalaisten näkökulmasta” ja on koko Suomen kanava, sillä ”ohjelmat kertovat Suomesta, ohjelmia tehdään eri puolilla maata ja kanavaa katsotaan joka puolella Suomea”.¹⁷

TV2:n tehtäväksi on siis tullut kattaa Yleisradion osalta lastenohjelmien ja urheilun tarjonta sekä toimia myös maaseudun kanavana. Vuonna 2008 Yleisradion TV2 tarjosi ohjelmaa 117 viikkotuntia, siis reilusti yli 16 tuntia vuorokaudessa. Kanava lisäsi tarjontaansa tuntuvasti vuodesta 2007, miltei 20 viikkotunnilla. TV2:n ohjelmisto oli hieman viihdepainotteisempaa kuin edellisvuonna. Faktapainotteisten ohjelmien osuus oli 34 prosenttia koko tarjonnasta.

Taulukko 3.2.1 TV2:n ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2008 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika
	2008	2007	2008
Faktapainotteisia ohjelmia	34	39	56
Viihdepainotteisia ohjelmia	48	45	43
Ensilähetyksiä	74	71	83
Uusintoja	26	29	27
Sarjamuotoisia ohjelmia	82	76	87
Pisteohjelmia	18	24	13
Alkuperämaa:			
Suomi	62	59	60
Muut Pohjoismaat	2	1	1
Muu Eurooppa	18	21	24
Pohjois-Amerikka	13	16	12
Muut maat	5	3	2

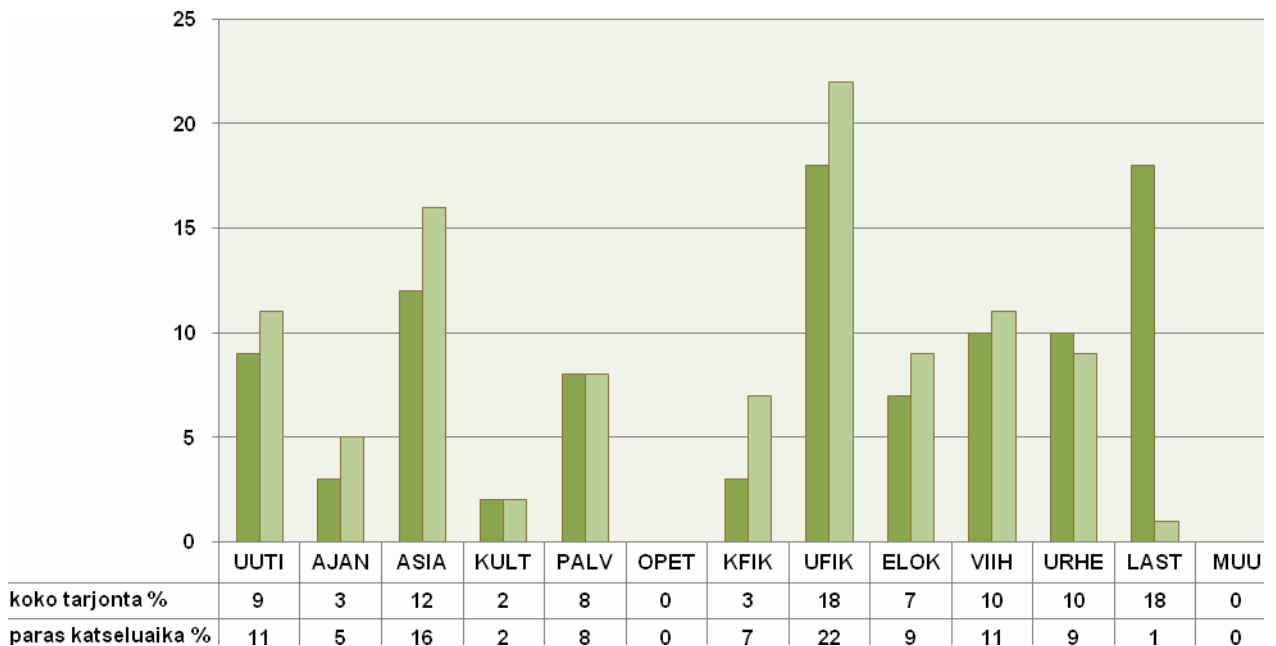
¹⁶ YLE:n kotisivut, ks. http://yle.fi/yleista/kanavat_tv.shtml (luettu 15.9.2009).

¹⁷ TV2:n kotisivut <http://tv2.yle.fi/faktaakakkosesta> (luettu 18.8.2009).

Kuten **kuviot 3.2.1 ja 3.2.2** osoittavat, on TV2:n ohjelmatarjonnassa tapahtunut hieman muutoksia. Edellisvuosien tapaan ulkomainen fiktio (18 %) ja lastenohjelmat (18 %) nousivat edelleen suurimmiksi ohjelmaluokiksi. Molemmat luokat kasvattivat osuuttaan tarjonnasta edellisvuoteen nähden neljän prosenttiyksikön verran. Seuraavaksi suurimmaksi luokaksi nousi asiaohjelmat (12 %), kun taas urheilu (10 %) oli pudonnut neljänneksi suurimmaksi luokaksi. Urheilun osuus tarjonnasta laskikin hieman vuodesta 2007. Kulttuuriohjelmien tarjonta sen sijaan laski huomasti, sillä vuoden 2007 yli kuuden prosentin osuudesta kulttuurin osuus laski kahteen prosenttiin vuonna 2008. Myös elokuvien osuus väheni jonkin verran. Sen sijaan viihteen ja kotimaisen fiktion osuudet kokonaistarjonnasta nousivat hieman. Edellisvuoden tapaan kanavalla ei nähty lainkaan opetusohjelmia.

Illan parhaaseen katselu-aikaan kanava muutti profiiliaan maltillisesti. Merkittävin muutos oli luonnollisesti lastenohjelmien jääminen iltaohjelmiston ulkopuolelle. Vuonna 2008 TV2:n parhaalle katseluajalle tyypillisimmät ohjelmatyypit olivat ulkomainen fiktio (22 %) ja asiaohjelmat (16 %) sekä viihde (11 %) ja uutiset (11 %). (Ks. **kuvio 3.2; taulukko 3.2.2.**)

Kuvio 3.2 TV2:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)

Taulukko 3.2.2 TV2:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika
	2008	2007	2008
UUTI	9	9	11
AJAN	3	5	5
ASIA	12	12	16
KULT	2	6	2
PALV	8	7	8
OPET	0	-	0
KFIK	3	2	7
UFIK	18	14	22
ELOK	7	9	9
VIIH	10	9	11
URHE	10	12	9
LAST	18	14	1
MUUT	0	1	-
Yht.	100	100	100
Yht. h/vko	117	98	36

Yleisradion suomenkielisistä kanavista TV2 oli kotimaisin, ja sen kotimaisuusaste nousi 62 prosenttiin. Kotimaisten ohjelmien suurimmaksi luokaksi TV2:lla nousivat lastenohjelmat (esim. *Pikku kakkonen*, *Galaxi* ja *Summeri*) miltei kuudenneksen osuudellaan kanavan kotimaisten ohjelmien tarjonnasta. Lastenohjelmisto kotimaistui tuntuvasti edellisvuodesta. Vain hieman lastenohjelmia pienemmäksi luokaksi jäi urheilu, joka edellisvuonna olikin kanavan suomalaisin ohjelmaluokka. Viihde nousi kanavan kolmanneksi suurimmaksi kotimaisten ohjelmien ryhmäksi seitsemäsosalla koko tarjonnasta. Miltei samaan pääsivät uutiset.

Pohjoismainen tarjonta piti sisällään paljon palveluohjelmia. Eurooppalainen ohjelmisto puolestaan koostui lähinnä fiktiosta ja asiaohjelmista, pohjoisamerikkalainen ohjelmisto puolestaan koostui fiktiosta ja lastenohjelmista. Muuta maailmaa edusti kanavalla lähinnä Australia muutamalla säännöllisesti esitettävällä ohjelmalla (esim. *McLeodin tyttäret* ja *Skithouse*). (Ks. **taulukko 3.2.1.**)

Ensilähetysten osuus kanavalla nousi hieman vuodesta 2007. Uusintoja kanavan tarjonnasta oli silti reilu neljännes. Kanavan tarjonta oli selvästi sarjoittuneempaa kuin aiemmin, ja pisteohjelmien osuus laski edellisvuoden 24 prosentista 18 prosenttiin koko tarjonnasta. (Ks. **taulukko 3.2.1.**)

3.3 Profiili: FST5

FST5 on Yleisradion ruotsinkielinen täyden palvelun kanava. Yhtiön oman kuvauksen mukaan kanava lähettää ”uutisia, asia- ja lastenohjelmia sekä viihdettä. Ulkomaisessa ohjelmistossa painottuvat elokuvat, sarjat ja yhteistuotanto.”¹⁸. FST5:n omien kotisivujen mukaan kanava on ”enemmistöystävällinen vähemmistökanava”, jonka tavoitteena on ”näyttää katsojille ympäröivästä maailmasta erilainen näkökulma kuin mitä muut kanavat tekevät”.¹⁹Jotta kanava ei profiloituisi vain ruotsinkielisten kanavaksi, sen kaikki ohjelmat uutislähetystyksiä ja lastenohjelmia lukuun ottamatta on tekstitetty suomeksi. Myös urheilulähetystyksistä löytyy usein vaihtoehtoinen selostus suomeksi.

FST5 lähetti vuonna 2008 vain 55 viikkotuntia ohjelmaa, eli hieman alle kahdeksan tuntia vuorokaudessa. Se oli pienin viikkotuntimäärä kaikista kanavista, mutta kuitenkin kuusi viikkotuntia enemmän kuin vuonna 2007. Kanavan tarjonnasta lähes 60 prosenttia oli faktapainotteista ja reilu neljännes viihdepainotteista. Faktapainotteisten ohjelmien osuus lisääntyi hieman edellisvuodesta. (Ks. **taulukko 3.3.1.**)

Taulukko 3.3.1 FST5:n ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2008 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika
	2008	2007	2008
Faktapainotteisia ohjelmia	59	55	61
Viihdepainotteisia ohjelmia	27	27	34
Ensilähetystyksiä	71	57	73
Uusintoja	29	43	27
Sarjamuotoisia ohjelmia	85	81	80
Pisteohjelmia	15	19	20
Alkuperämaa:			
Suomi	66	62	56
Muut Pohjoismaat	21	21	26
Muu Eurooppa	8	13	12
Pohjois-Amerikka	4	3	5
Muut maat	1	2	1

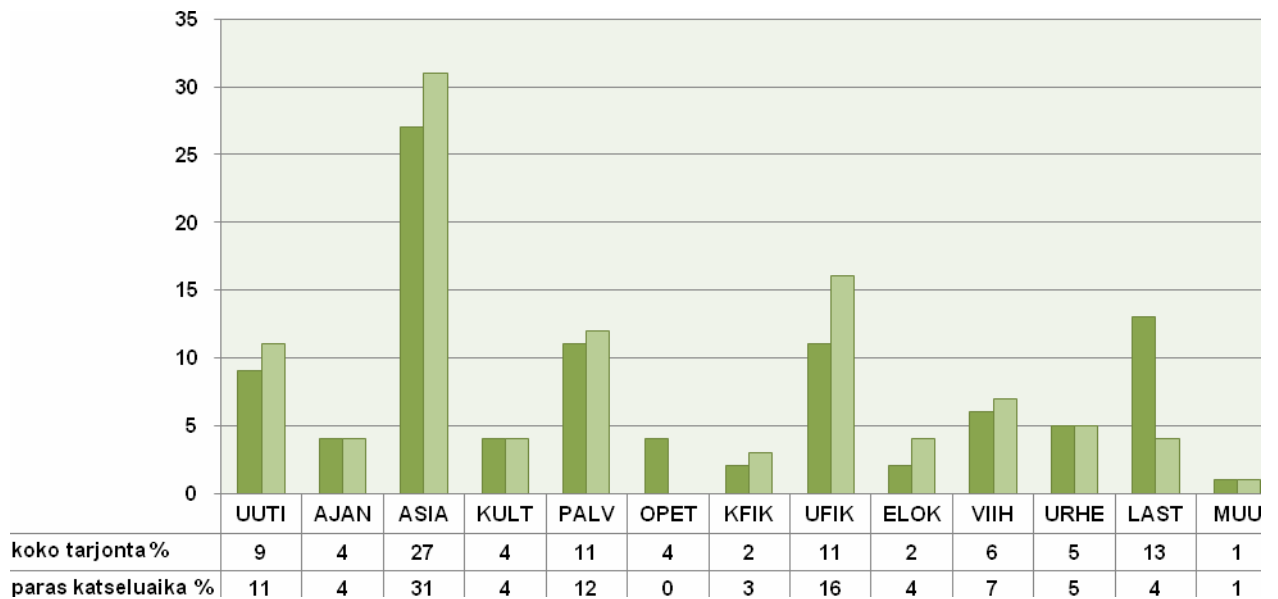
¹⁸ YLE:n kotisivut, ks. http://yle.fi/yleista/kanavat_tv.shtml (luettu 15.9.2009).

¹⁹ FST5:n kotisivut, ks. <http://svenska.yle.fi/fst5/suomeksi.php> (luettu 15.9.2009).

Täyden palvelun periaate näkyy edellisvuosien tapaan FST5:n ohjelmaprofilissa: kanavalta löytyi kaikkia ohjelmatyyppejä. Ylivoimaisesti suurin luokka muodostui asiaohjelmista, joita oli yli neljännes koko tarjonnasta ja jotka kasvattivat samalla osuuttaan edellisvuoteen verrattaessa. Lastenohjelmat oli toiseksi suurin ohjelmaluokka yhdessä palveluohjelmien kanssa, molemmat yli kahdeksasosan osuudella koko tarjonnasta. Seuraavaksi suurimmaksi luokaksi nousi ulkomainen fiktio (11 %). Uutisten osuus pysyi samana kuin edellisvuonna, eli yhdeksässä prosentissa. Pienimmiksi luokiksi kanavalla jäivät opetusohjelmat ja kotimainen fiktio. Monien ohjelmaluokkien kohdalla osuus koko tarjonnasta pieneni. Tällaisia luokkia olivat esimerkiksi kulttuuri (4 %) ja ajankohtaisohjelmat (4 %), sekä opetusohjelmat, joiden osuus laski edellisvuoden seitsemästä prosentista vuoden 2008 kahteen prosenttiin. (Ks. **kuvio 3.3** ja **taulukko 3.3.2.**)

Parhaaseen katselu-aikaan FST5:n profiili muuttui suhteellisen vähän. Kun lastenohjelmat poistuivat tarjonnasta, korostui erityisesti asiaohjelmien ja ulkomaisen fiktion osuus. Muutosta edellisvuoteen oli FST5:n kohdalla tapahtunut erityisesti siinä, että kanava oli selvästi lisännyt asiaohjelmiaan monien pienempien ohjelmaluokkien kustannuksella.

Kuvio 3.3 FST5:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)

Kanavan ensilähetysten määrä nousi tuntuvasti edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2008 uusintojen osuus jäi alle kolmannekseen koko tarjonnasta. Vaikka emme voi suoraan verrata parasta katselu-aikaa edellisvuoteen, on syytä mainita, että vuonna 2007 uusintojen osuus parhaana katselu-aikana oli huimat 85 prosenttia, mutta nyt enää 27 prosenttia. (Ks. **taulukko 3.3.1.**)

Taulukko 3.3.2 FST5:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika
	2008	2007	2008
UUTI	9	9	11
AJAN	4	7	4
ASIA	27	22	31
KULT	4	7	4
PALV	11	4	12
OPET	4	7	-
KFIK	2	-	3
UFIK	11	11	16
ELOK	2	4	4
VIIH	6	5	7
URHE	5	7	5
LAST	13	16	4
MUUT	1	2	1
Yht.	100	100	100
Yht. h/vko	55	50	34

Kaikista Yleisradion kanavista FST5 oli kotimaisin. Suomalaista alkuperää olevien ohjelmien osuus koko tarjonnasta oli noussut 66 prosenttiin. Kanavan kotimaisia ohjelmia edustivat suurimpana luokkana asiaohjelmat (*Seportaasi* ja *Spotlight*) viidenneksen osuudellaan, toiseksi suurimpana palveluohjelmat (*Strömsö*) sekä lastenohjelmat (*Buu-klubben* ja *Pussel*) hieman alle kuudenneksen osuudellaan.

Kanava tarjosi kuitenkin myös monenlaisia muita kotimaisia ohjelmia, kuten kulttuuriohjelmat *Aikaa elokuvalle* ja *Ratatosk* tai ajankohtaisohjelmat *Obs.* ja *Närbild*. Kotimaisia uutisohjelmia edustivat ruotsinkielisten uutisten (*Kvällsnytt*) lisäksi saamenkieliset uutiset *Oddasat*. Kotimaista fiktiota kanavalla edusti esimerkiksi *Raakafilmi*. Kotimaisten ohjelmien lisäksi kanava näyttäytyi hyvin pohjoismaisena. Pohjoismaiset ohjelmat muodostivat viidenneksen ohjelma-ajasta. Eurooppalaisten ohjelmien osuus oli sen sijaan laskenut reilusti ja niiden osuus oli vain kahdeksan prosenttia koko tarjonnasta. Pohjoisamerikkalaisia ohjelmia oli neljä prosenttia ja muualla maailmassa tuotettuja vain yksi prosentti kanavan tarjonnasta.

Sarjamuotoiset ohjelmat muodostivat 85 prosenttia FST5:n ohjelmistoprofiilista.

3.4 Profiili: YLE Teema

Teema on Yleisradion kanavista selvästi erikoistunein. TV1, TV2 ja varsinkin FST5 ovat täyden palvelun kanavia, kun taas Teema on selvästi keskittynyt muutamaankin ohjelmaluokkaan. YLEn oman kuvauksen mukaan ”YLE Teema on oppimisen, tiedeohjelmien ja kulttuuriohjelmien kanava.” Sen ohjelmistosta löytyy esimerkiksi esittävän taiteen taltiointeja, klassista musiikkia, tieteen ja historian dokumentteja, elokuvia ja teemälähetyksiä.²⁰

Vuonna 2007 kanava lähetti ohjelmaa noin 81 tuntia viikossa, eli yli 11 tuntia vuorokaudessa. Kanava oli hieman lisännyt tarjontaansa. Kuten **taulukosta 3.4.1** voidaan havaita, Teeman profiilissa korostui faktapainotteisten ohjelmien osuus, joka oli pysynyt miltei samana edellisvuoteen verrattaessa. Viihdepainotteisten ohjelmien osuus kanavalla oli 28 prosenttia koko tarjonnasta, mutta kohosi selvästi parhaaseen katseluaikaan.

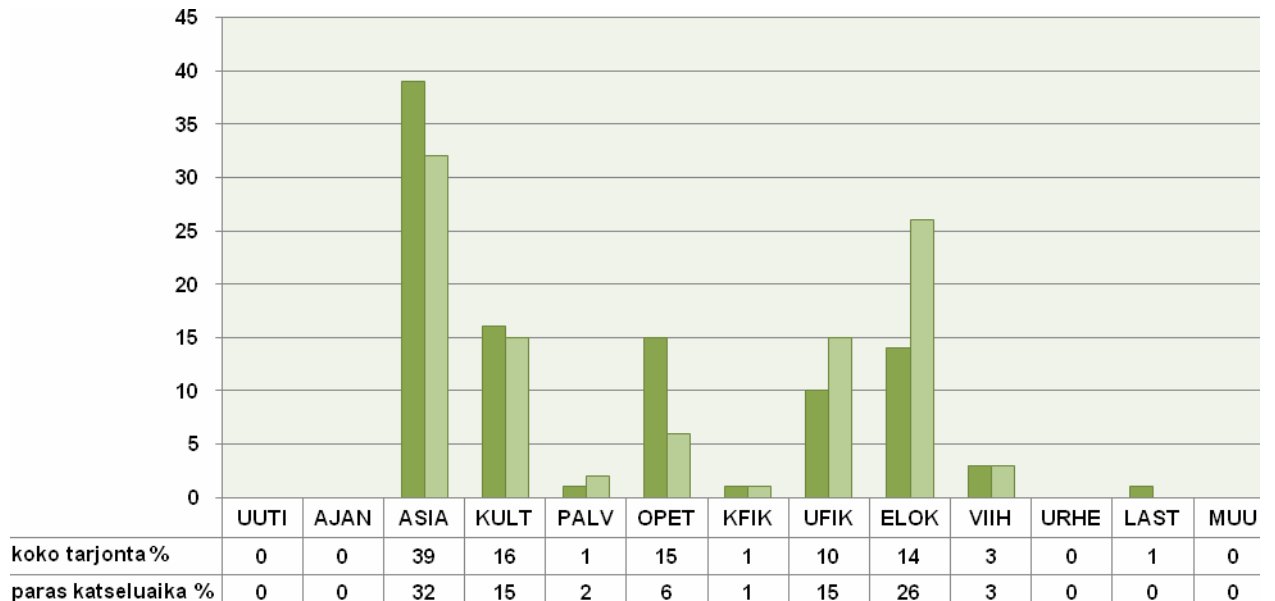
Taulukko 3.4.1 Teeman ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2008 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika
	2008	2007	2008
Faktapainotteisia ohjelmia	71	70	55
Viihdepainotteisia ohjelmia	28	30	44
Ensilähetyksiä	65	74	75
Uusintoja	35	26	25
Sarjamoitoisia ohjelmia	76	80	63
Pisteohjelmia	24	20	37
Alkuperämaa:			
Suomi	37	44	27
Muut Pohjoismaat	3	2	2
Muu Eurooppa	42	42	48
Pohjois-Amerikka	13	8	16
Muut maat	7	4	8

²⁰ YLEn kotisivut, ks. http://yle.fi/yleista/kanavat_tv.shtml (luettu 15.9.2009).

Kuvio 3.4 ja **taulukko 3.4.2** osoittavat, että Teeman faktapainotteinen ohjelmisto muodostui asia- ja opetusohjelmista sekä kulttuuritarjonnasta. Asiaohjelmien osuus kanavan tarjonnasta oli kasvanut jo miltei 40 prosenttiin. Kulttuuriohjelmien osuus koko tarjonnasta oli 16 ja opetusohjelmien 15 prosenttia. Opetusohjelmien osuus oli laskenut selvästi vuodesta 2007, jolloin ne vielä muodostivat noin viidenneksen kanavan ohjelmistosta. Kun vielä otetaan huomioon, että Teema on YLE:n kanavista se, joka on keskittynyt opetusohjelmiin, näyttää Yleisradio selvästi vähentäneen opetusohjelmiansa määrää. Merkittäviksi ohjelmaluokiksi nousivat myös elokuvat (14 %) ja ulkomainen fiktiio (10 %). Viihdeohjelmia (3 %), palveluohjelmia (1 %), lastenohjelmia (1 %) ja kotimaista fiktiota (1 %) kanava tarjosi vain hiukan, uutiset, ajankohtaisohjelmat ja urheilu taas eivät lainkaan kuuluneet kanavan tarjontaprofiiliin. Paras katseluaika vaikutti Teeman tarjontaan niin, että elokuvien osuus miltei kaksinkertaistui, samoin ulkomaisen fiktion osuus korostui. Sen sijaan asia- ja opetusohjelmien tarjonta vähentyi prime timessa selvästi.

Kuvio 3.4 Teeman ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)

Taulukko 3.4.2 Teeman ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika
	2008	2007	2008
UUTI	-	-	-
AJAN	-	-	-
ASIA	39	28	32
KULT	16	19	15
PALV	1	1	2
OPET	15	22	6
KFIK	1	2	1
UFIK	10	12	15
ELOK	14	11	26
VIIH	3	5	3
URHE	-	-	-
LAST	1	1	0
MUUT	0	0	0
Yht.	100	100	100
Yht. h/vko	81	75	37

Teeman pääpaino vuonna 2008 näyttäisi olleen eurooppalaisessa ohjelmatuotannossa, sillä yli 40 prosenttia sen tarjonnasta oli eurooppalaista alkuperää. Teema olikin ohjelmistoltaan kanavista eurooppalaisin. Kotimaisten ohjelmien osuus oli laskenut edellisvuodesta ja oli vain 37 prosenttia. Myös pohjoisamerikkalaisten ohjelmien osuus väheni. Kotimaisia ohjelmia Teemalla löytyi pääosin opetus- ja asiaohjelmista sekä kulttuuriohjelmista. Opetusohjelmia (*Opettaja-tv*, *Talo Espanjassa*, *Pique-nique 2*) kotimaisesta tarjonnasta oli yli kolmannes, asiaohjelmia (*70-luvun sekahaku*, *Lääkärikilta*, *T-Klubi*) puolestaan reilusti yli neljännes ja kulttuuriohjelmia (*Kirjamaa*, *Popkult*) seitsemäsosa.

Uusintojen osuus Teemalla oli lisääntynyt runsaaseen kolmannekseen, jolloin ensilähetysten osuus jäi 65 prosenttiin. Sarjamuotoisten ohjelmien osuus oli sekin laskenut kanavalla hieman, mutta 76 prosenttia kanavan ohjelmista oli edelleen sarjamuotoisia.

Vaikka opetusohjelmien osuus olikin laskenut, kanava lähetti silti selvästi eniten opetusohjelmia ja niiden osuus kanavan koko tarjonnasta oli kolmanneksi suurin. Kulttuuritarjonnaksi kanavalla katsotaan varmasti myös elokuvatarjonta, sillä kanava on jakanut elokuvien lähetyspaikkojaan aiheittain. Esimerkiksi *Kino Kaukon* elokuvat ovat peräisin kaukaisista maista, kun taas *Kino Klassikon* tarjonta puolestaan jo nimenkin perusteella koostuu klassikkoelokuvista. Kanavan tiedepainotusta edustavat sen tarjoamat lukuisat asiaohjelmat, samoin kuin jokaviikkoinen *Tiedetorstai*.

3.5 Profiili: MTV3

MTV Media kuvaa MTV3-kanavaa verkkosivuillaan ”koko kansan” kanavaksi, joka ”on suomalaisille tuttu viihteen ja tiedon tarjoajana”. Kanavan ohjelmatarjonnan kulmakiviksi mainitaan ”uutis- ja ajankohtaisohjelmat, huippu-urheilu, kotimainen viihde ja draama, ulkomaiset laatusarjat ja menestyselokuvat”. Kanavan kulmakiviä on runsaasti, minkä perusteella MTV3 kuvaa itseään täyden palvelun kanavaksi.²¹

Toisin kuin YLE:n kanavat, MTV3 on kaupallinen toimija, jonka ohjelmatarjontaa ohjaa toimilupa. MTV3:n toimiluvassa edellytetään, että sen ”ohjelmatoiminnassa tulee ottaa huomioon eri väestöryhmien tarpeet. Ohjelmiston rakenteessa tulee ottaa huomioon viestintä- ja kulttuuripoliittiset näkökohdat ja ohjelmiston tulee osaltaan edistää audiovisuaalista kulttuuria. Ohjelmiston tulee olla laadukasta ja monipuolista sekä sisältää uutis-, ajankohtais- ja ajanvieteohjelmia.”²² Samat edellytykset koskevat myös Subia sekä Nelosta ja sen lisäkanavaa JIM:ä.

Viime vuonna MTV3 tarjosi keskimäärin 110 tuntia ohjelmaa viikossa, eli miltei 16 tuntia päivässä. Kanavan ohjelmisto on säilynyt rakenteellisesti osapuilleen ennallaan jo pitkään. Noin kolmannes sen tarjonnasta oli faktapainotteisia ja kaksi kolmannesta viihdepainotteisia ohjelmia. Kanavan on jo pitkään noudatellut samankaltaista linjaa ohjelmien painottumisien osalta. Tosin faktapainotteisten ohjelmien osuus laski hieman ja viihdepainotteisten ohjelmien osuus nousi verrattaessa vuoteen 2007. (Ks. **taulukko 3.5.1.**)

---

²¹ MTV Median verkkosivut, ks. <http://www.mtvmedia.fi/mediat/?652332#section1> (luettu 15.10.2009).

²² MTV3:n toimilupa, ks. http://www.lvm.fi/c/document_library/get_file?folderId=20338&name=DLFE-2002.pdf (luettu 15.10.2009).

Taulukko 3.5.1 MTV3:n ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2008 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika
	2008	2007	2008
Faktapainotteisia ohjelmia	30	33	24
Viihdepainotteisia ohjelmia	67	62	75
Ensilähetyksiä	73	74	81
Uusintoja	27	26	29
Sarjamuotoisia ohjelmia	81	81	78
Pisteohjelmia	19	19	22
Alkuperämaa:			
Suomi	53	51	54
Muut Pohjoismaat	1	1	2
Muu Eurooppa	8	11	7
Pohjois-Amerikka	37	37	37
Muut maat	1	1	1

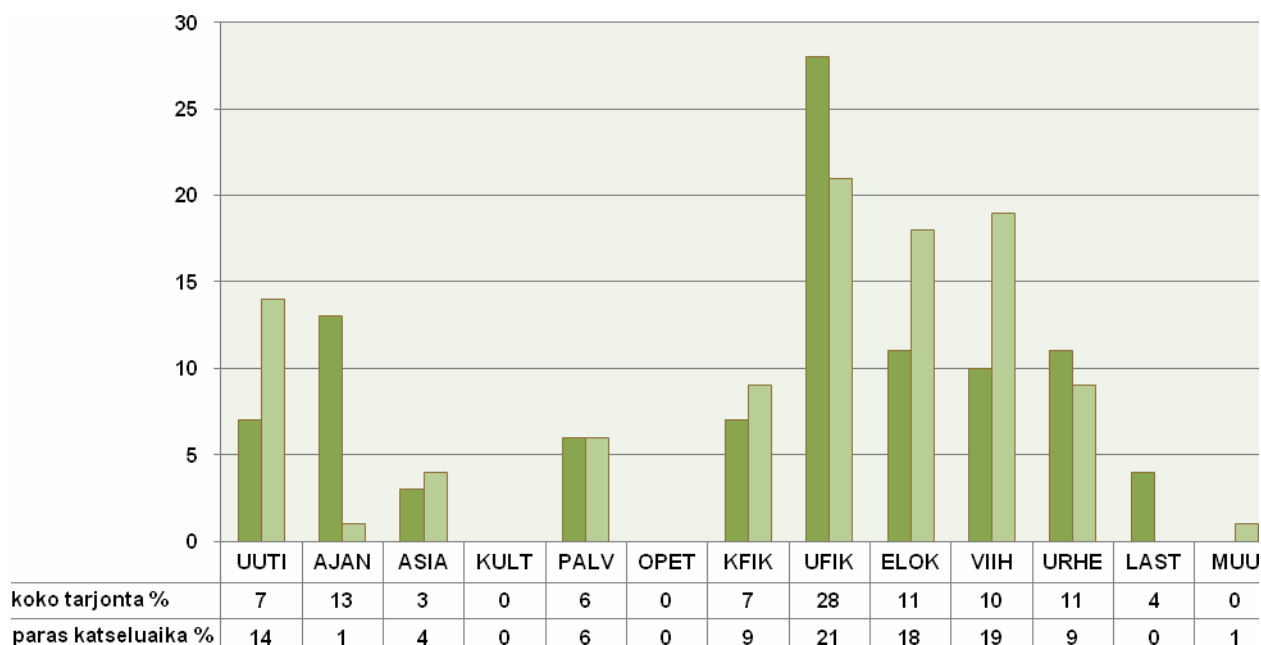
MTV3:n tarjonnan laajuudesta kertoo, että yhdessä TV2:n ja FST5:n rinnalla se on yksi niistä kanavista, joiden ohjelmistoon kuuluu kaikkia tässä raportissa eroteltuja ohjelmatyyppejä. Ulkomaisen fiktion osuus kuitenkin korostuu sen ohjelmistoprofiilissa. Sitä oli yli neljännes kokonaistarjonnasta. Seuraavaksi suurimmat ohjelmaluokat olivat ajankohtaisohjelmat (13 %), elokuvat (11 %) ja urheilu (11 %). Ajankohtaisohjelmien muodostivat edellisvuoden tapaan käytännössä aamuohjelma *Huomenta Suomi* ja viikoittainen *45 minuuttia* -makasiini. Aiempina vuosina viihteen osuus on ollut laskusuuntainen, mutta vuonna 2008 viihteen osuus lisääntyi edellisvuoden seitsemästä prosentista kymmenesosaan ohjelmatarjonnasta. Kotimainen fiktio (7 %) ja uutiset (7 %)²³ olivat seuraavaksi suurimmat ohjelmaluokat. Palveluohjelmat, lastenohjelmat ja asia olivat MTV3:n tarjonnan pienimmät ohjelmaluokat. Kulttuuri- ja opetusohjelmia ei kanavalla esitetty juuri lainkaan.

Kuten **kuvio 3.5** osoittaa, MTV3:n ohjelmistossa tapahtuu muutoksia parhaaseen katseluaikaan. Uutisten osuus korostuu, sillä niiden osuus kaksinkertaistuu prime timessa. Samoin elokuvien ja viihteen osuus kasvaa huomattavasti. Lastenohjelmat poistuvat tarjonnasta kokonaan ja lähes samoin käy ajankohtaisohjelmien, jotka painottuvatkin selvästi aamulähetyksiin. Myös ulkomaisen fiktion osuus laskee, vaikka se pysyykin suurimpana ohjelmaluokkana myös parhaaseen katseluaikaan.

²³ *Huomenta Suomen* uutislähetykset on sisällytetty niiden ohjelmakokonaisuuksiin, siis osaksi ajankohtaisohjelmia.

Kuvio 3.5 MTV3:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)

Taulukko 3.5.2 MTV3:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)

	Koko tarjonta		Paras katselu-aika
	2008	2007	2008
UUTI	7	7	14
AJAN	13	13	1
ASIA	3	4	4
KULT	0	0	0
PALV	6	9	6
OPET	0	-	-
KFIK	7	6	9
UFIK	28	28	21
ELOK	11	11	18
VIIH	10	7	19
URHE	11	10	9
LAST	4	5	-
MUUT	0	1	1
Yht.	100	100	100
Yht. h/vko	110	107	40

MTV3:n kotimaisten ohjelmien osuus on viime vuosina pysynyt entisellään: ne ovat muodostaneet noin puolet kanavan tarjonnasta. Lähes neljäsosa kanavan kotimaisesta tarjonnasta viime vuonna oli ajankohtaisohjelmia. Tämä on selitettävissä arki-aamujen

pitkillä *Huomenta Suomi* -lähetyksillä. Viidesosa kotimaisesta tarjonnasta oli puolestaan urheilua, mikä koostui lähinnä päivittäisestä *Tulosruudusta* ja erilaisten urheilutapahtumien televisioinneista. Muuten kanavan kotimainen ohjelmisto koostui viihdeohjelmista (esim. *Maajussille morsian*, *Tuntemattomat*), uutisista (esim. *Kymmenen uutiset* ja *Kauppalehden talousuutiset*) ja kotimaisesta fiktiosta, jota edusti lähinnä arkisin esitettävä *Salatut elämät*, sekä palveluohjelmista (esim. *T.I.L.A.*, *Mitä tänään syötäisiin?* ja *Ruokala*).

Kotimaisten ohjelmien lisäksi MTV3 tarjosi hyvin paljon pohjoisamerikkalaista tuotantoa, lähes 40 prosenttia ohjelma-ajastaan. Tästä suurin osa oli draamasarjoja. Eurooppalaisten ohjelmien osuus oli vähentynyt, ja Pohjoismaista tarjontaa edusti otosviikoilla lähinnä muutama *Wallander*-elokuva. (Ks. **taulukko 3.5.1.**)

Uusintojen osuus kanavalla oli pysynyt melko samana kuin vuonna 2007, eli reilussa neljäsosassa koko tarjonnasta. Myöskään sarjamuotoisten ja pisteohjelmien kohdalla ei ollut tapahtunut muutoksia, vaan sarjamuotoiset ohjelmat muodostivat edelleen 81 prosenttia koko tarjonnasta. Kaiken kaikkiaan MTV3:n ohjelmatarjonnassa ei ollut tapahtunut suuria muutoksia. Suomalaisten ohjelmien osuus oli hieman kasvanut ja eurooppalaisten laskenut. Viihteen osuus oli pitkästä ajasta kääntynyt nousuun ja palveluohjelmien lievään laskuun. Nämä olivat kuitenkin melko pieniä muutoksia MTV3:n melko vakiintuneessa profiilissa.

3.6 Profiili: Sub

MTV Median verkkosivuilla kanavan kuvataan tarjoavan ”monipuolista viihdettä 24 tuntia vuorokaudessa”.²⁴ Ohjelmatarjonta pitää kuvauksen mukaan sisällään ”ulkomaisia huippusarjoja, kotimaisia uutuuksia, tosi-tv:tä, elokuvia, takavuosien menestyneimpiä klassikkosarjoja sekä omia löytöjä, kuten telenoveloita ja japanilaiset animesarjoja”. Digitv.fi-verkkosivujen mukaan kanava on ”vakavasti otettava viihdyttävä”, joka jättää uutiset ja urheilun ”suosiolla muille kanaville” ja tarjoaa edellä mainitun lisäksi myös lifestyle-sarjoja, tv-pelejä ja chat-ohjelmia.²⁵ Sub on MTV Median toinen maksuton kanava, jolla on täsmälleen samanlainen toimilupa kuin MTV3:lla. Toimiluvan mukaan kanavan tulisi siten tarjota laadukasta ja monipuolista ohjelmistoa, joka sisältää myös uutis-, ajankohtais- ja ajanvietteohjelmia.²⁶

Vuonna 2008 Subin viikoittainen ohjelma-aika oli miltei 95 tuntia eli hieman enemmän kuin vuotta aiemmin. Päivittäin ohjelmaa tarjottiin vajaat 14 tuntia. Viihdepainotteisten ohjelmien osuus oli jopa 88 prosenttia kanavan ohjelmatarjonnasta. Faktapainotteisten ohjelmien osuus kanavan tarjonnasta oli laskenut edellisvuodesta niin, että se oli enää seitsemän prosenttia koko ohjelmatarjonnasta.

Taulukko 3.6.1 Subin ohjelmatarjonnassa ominaisuuksia 2008 (%)

	Koko tarjonta		Paras katselu-aika
	2008	2007	2008
Faktapainotteisia ohjelmia	7	17	6
Viihdepainotteisia ohjelmia	88	77	94
Ensilähetyksiä	58	56	75
Uusintoja	42	44	25
Sarjamuotoisia ohjelmia	96	95	89
Pisteohjelmia	4	5	11
Alkuperämaa:			
Suomi	15	14	24
Muut Pohjoismaat	-	1	-
Muu Eurooppa	24	9	24
Pohjois-Amerikka	55	68	50
Muut maat	5	17	2

Subin ohjelmatarjonta oli rakenteeltaan melko suppeaa. Koko tarjonnasta yli puolet oli ulkomaista fiktiota (53 %) ja lähes kolmannes viihdettä (31 %). Tämän lisäksi

²⁴ MTV Median kotisivut, ks. <http://www.mtvmedia.fi/mediat/?652333#section1> (luettu 15.10.2009).

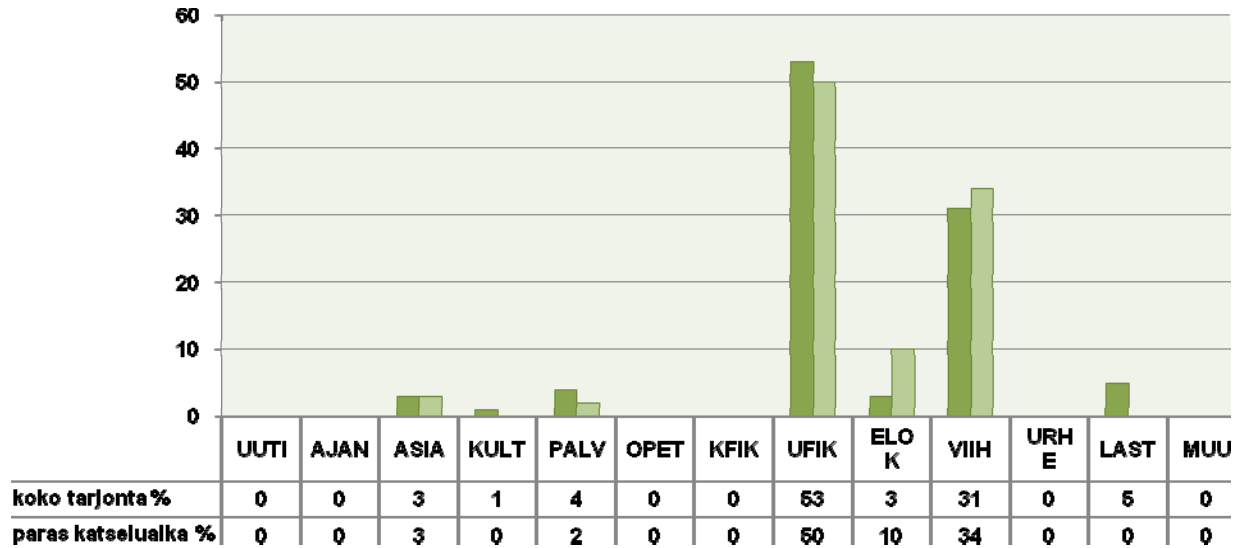
²⁵ Digitv.fi verkkosivusto, ks. <http://www.digitv.fi/sivu.asp?path=1;2999;9848;1200> (luettu 15.10.2009).

²⁶ Subin toimilupa, ks. http://www.lvm.fi/c/document_library/get_file?folderId=20338&name=DLFE-2002.pdf (luettu 15.10.2009).

tarjonnasta löytyi lastenohjelmia (5 %), palveluohjelmia (4 %) sekä elokuvia (3 %) ja asiaohjelmia (3 %). Otsuviikoille osui myös kulttuuriohjelma *5 tähteä*, jossa arvostellaan elokuvia. Uutisia, ajankohtais- ja opetusohjelmia, kotimaista fiktiota ja urheilua ei kanavalla tarjottu lainkaan. Edellisvuoteen verrattuna selvin muutos ilmeni ulkomaisen fiktion osuuden kasvussa ja asiaohjelmien osuuden laskuna. (Ks. **taulukko 3.6.2.**)

Paras katselu-aika ei juuri muuttanut kanavan profiilia. Ainoastaan lastenohjelmat katosivat ruudusta kokonaan ja elokuvien osuus hieman nousi, kun taas palveluohjelmien laski. (Ks. **kuvio 3.6** ja **taulukko 3.6.2.**)

Kuvio 3.6 Subin ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)

Taulukko 3.6.2 Subin ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika
	2008	2007	2008
UUTI	-	-	-
AJAN	-	-	-
ASIA	3	12	3
KULT	1	0	-
PALV	4	5	2
OPET	-	-	-
KFIK	-	-	-
UFIK	53	42	50
ELOK	3	3	10
VIIH	31	33	34
URHE	-	-	-
LAST	5	5	-
MUUT	0	0	0
Yht.	100	100	100
Yht. h/vko	98	94	32

Subin tarjonnasta kotimaista tuotantoa oli 15 prosenttia. Suomalainen tarjonta painottui otosviikoilla *Big Brother* -tosi-tv-sarjaan, jota lähetettiin syksyllä 2008 joka päivä ja arkisin jopa kahdessa ohjelmassa. Ohjelman ansiosta kotimaisen tarjonnan suurimmaksi luokaksi nousi viihde. Muuta kotimaista tarjontaa löytyi palveluohjelmien luokasta (esim. *Madventures*, *Hurmaava kokki* ja *Tilt-tv*), sekä asiaohjelmien luokasta. Kotimaisia asiaohjelmia edustivat esimerkiksi *Pelastajat* ja *Sairaalan syke*, molemmat dokumentaarista tosi-tv-ohjelmistoa, joka tuntuu muutenkin yleistyneen (vrt. Nelosen *Sairaala*).

Pääosin Subin tarjonta koostuu pohjoisamerikkalaisesta ja eurooppalaisesta tuotannosta. Yli puolet on pohjoisamerikkalaista ja neljännes eurooppalaista. Pohjoisamerikkalainen tarjonta oli pääosin fiktiota. Eurooppalaisesta fiktiotarjonnasta vastasivat esimerkiksi englantilainen sarja *Hollyoaks* ja saksalainen *Lemmen viemää*.

Ensilähetysten osuus Subin tarjonnasta oli hieman lisääntynyt edellisvuodesta ja oli nyt 58 prosenttia koko tarjonnasta. Edellisvuosien tapaan Subin tarjonnan voi sanoa rakentuneen käytännössä kokonaan sarjamuotoisista ohjelmista. (Ks. **taulukko 3.6.1.**)

3.7 Profiili: Nelonen

Nelonen Median oma kuvaus Nelosesta luetteloi lähinnä kanavan menestyssarjat ja on selvästi osoitettu mainostajille²⁷, ei katsojille. Digitv.fi-verkkosivustolla²⁸ Nelosen ohjelmahankintojen kuvataan ohjautuvan kotimaisten ja kansainvälisten trendien ja kiinnostusten kohteiden mukaan. Nelosen toimilupa on tarjonnan ja ohjelmiston osalta kirjattu samaan muotoon, kuin MTV3:n ja Subin. Myös Nelosen on tarjottava laadukasta ja monipuolista ohjelmatarjontaa, johon sisältyy myös uutis-, ajankohtais- ja ajanvietteohjelmia.²⁹

Nelonen lähetti ohjelmaa vuonna 2008 viikoittain keskimäärin 108 tuntia, jolloin päivittäinen tarjonta oli yli 15 tuntia. Kanavan viikkotuntimäärä kasvoi edellisvuodesta 15 tunnilla ja päivittäinen ohjelma-aika kahdella tunnilla. Faktapainotteisten ohjelmien määrä kasvoi hieman, mutta viihdepainotteisten pysyi ennallaan, eli 72 prosentissa. (Ks. **taulukko 3.7.1.**)

Taulukko 3.7.1 Nelosen ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2008 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika
	2008	2007	2008
Faktapainotteisia ohjelmia	26	22	19
Viihdepainotteisia ohjelmia	72	72	81
Ensilähetyksiä	72	71	87
Uusintoja	28	29	13
Sarjamuotoisia ohjelmia	86	85	79
Pisteohjelmia	14	15	21
Alkuperämaa:			
Suomi	22	29	35
Muut Pohjoismaat	1	-	1
Muu Eurooppa	13	11	6
Pohjois-Amerikka	62	59	57
Muut maat	4	1	1

²⁷ Nelonen median verkkosivut, <http://www.nelonen.fi/nelonenmedia/nelonenmedia.asp?media=0> (luettu 29.10.2009).

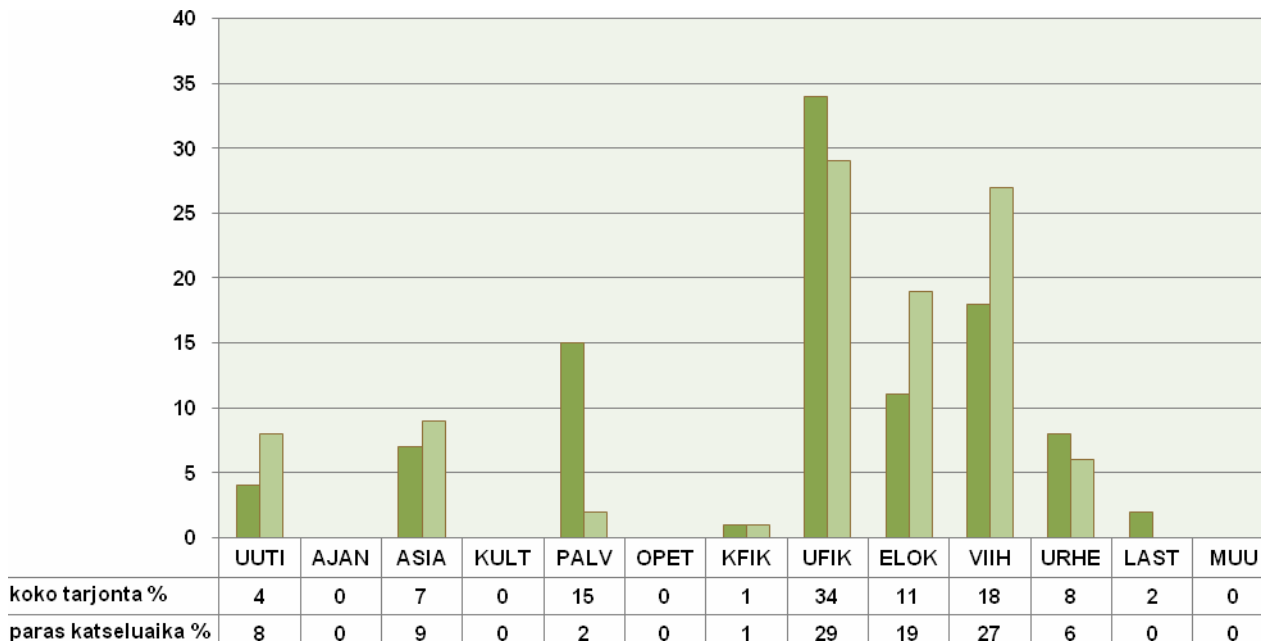
²⁸ Digi-tv.fi verkkosivut, <http://www.digitv.fi/sivu.asp?path=1;2999;9848;1135> (luettu 29.10.2009).

²⁹ Nelosen toimilupa, ks. http://www.lvm.fi/c/document_library/get_file?folderId=20338&name=DLFE-2002.pdf (luettu 15.10.2009).

Kuten **taulukosta 3.7.2** voidaan havaita, ulkomaisen fiktion osuus laski edellisvuoteen verrattaessa, mutta 34 prosentin osuudellaan se oli kuitenkin selvästi kanavan suurin ohjelmaluokka. Sitä seurasivat 18 prosentin osuudella viihdeohjelmat ja 15 prosentin osuudella palveluohjelmat. Elokuviin osuus oli laskenut niin, että niiden osuus koko tarjonnasta oli noin kymmenesosa. Seuraavaksi suurimmat luokat olivat urheilu (8 %) ja asiaohjelmat (7 %). Kanavan pienimmiksi ohjelmaluokiksi jäivät uutiset (4%), lastenohjelmat (2 %) ja kotimainen fiktio (1 %). Ajankohtaisohjelmia ja opetusohjelmia kanava ei tarjonnut lainkaan, ja kulttuurinkin osuus jäi olemattomaksi. Kaiken kaikkiaan viihteen ja palveluohjelmien osuus koko tarjonnasta nousi ja ulkomaisen fiktion, elokuvien ja lastenohjelmien osuus laski.

Parhaaseen katseluaikaan kanavan tarjonta muuttui niin, että kokonaistarjonnassa kolmanneksi suurin luokka, palveluohjelmat, katosi miltei kokonaan. Sen sijaan elokuvien ja viihteen osuudet kasvoivat ilta-aikana selvästi. Myös uutisten osuus korostui parhaaseen katseluaikaan hieman. Lastenohjelmat jäivät ohjelmakaaviosta iltaisin kokonaan, ja myös ulkomaisen fiktion ja urheilun osuudet laskivat. (Ks. **Kuvio 3.7 ja taulukko 3.7.2.**)

Kuvio 3.7 Nelosen ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)

Taulukko 3.7.2 Nelosen ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika
	2008	2007	2008
UUTI	4	5	8
AJAN	-	1	-
ASIA	7	5	9
KULT	0	0	-
PALV	15	11	2
OPET	-	-	-
KFIK	1	-	1
UFIK	34	38	29
ELOK	11	13	19
VIIH	18	13	27
URHE	8	8	6
LAST	2	6	-
MUUT	0	0	-
Yht.	100	100	100
Yht. h/vko	108	93	30

Nelosen tarjonnan kotimaisuusaste laski vuoteen 2007 verrattuna, ja nyt kotimaisten ohjelmien osuus jäi 22 prosenttiin. Suomalainen ohjelmisto painottui edellisvuoden tapaan uutisiin ja viihteeseen (esim. *Hauskat kotivideot*, *Jeopardy* ja *Unelmien poikamies*). Kanava tarjosi myös kotimaisia palvelu- (esim. *Inno* ja *Start!*) ja asiaohjelmia (esim. *Sairaala* ja *B-studio*). Kotimaista fiktiota otosviikoilta löytyi lähinnä uusintojen muodossa (esim. *Suojelijat* ja *Osasto 5*).

Yli 60 prosenttia Nelosen ohjelmista oli pohjoisamerikkalaista alkuperää. Pohjoisamerikkalainen ohjelma tarkoittaa monien Nelosen ohjelmien kohdalla kuitenkin kanadalaista, ei aina yhdysvaltalaisesta alkuperää. Valtaosa kanavan amerikkalaisesta tarjonnasta oli fiktiota sekä lisäksi elokuvia ja viihdettä. (Ks. **taulukko 3.7.1.**)

Nelosen ohjelmatarjonnasta 72 prosenttia oli ensilähetyksiä ja 86 prosenttia sarjamuotoista ohjelmaa. Pisteohjelmia kanavalla edustivat lähinnä elokuvat ja urheilu. Uusintojen ja sarjamuotoisuuden osalta Nelonen on pysynyt tarjonnaltaan melko samanlaisena kuin vuonna 2007.

3.8 Profiili: JIM

JIM on osa Nelonen Mediaa sekä toimii Nelosen lisäpalveluna ja siten myös sen toimiluvan alaisena. Digitv.fi-verkkosivuston mukaan JIM tarjoaa harraste- ja tee-se-itse-ohjelmia sekä parhaana katseluaikana laatudokumentteja. Sen sijaan Jimiltä ei kuvauksen mukaan löydy elokuvia, tulosurheilua eikä uutisia.³⁰ Kanava tarjoaa myös paljon matkailu- ja kokkailuohjelmia. Kanavan omien kotisivujen mukaan JIM tarjoaa ”ideoita, tietoa ja inspiraatiota jokapäiväiseen elämään”³¹ JIM:n toimilupa oli täysin samansisältöinen ohjelmatarjonnan osalta, kuin MTV3:n, Subin ja Nelosen (ks. luku 3.5).

Vuonna 2008 Jim lähetti ohjelmaa noin 76 tuntia viikossa, joten sen tarjonta oli kasvanut yli 15 viikkotunnilla. Päivittäinen ohjelma-aika oli miltei 11 tuntia. 30 prosenttia kanavan tarjonnasta oli viihdepainotteista ja 70 prosenttia faktapainotteista ohjelmaa.

Taulukko 3.8.1 JIM:n ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2008 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika
	2008	2007	2008
Faktapainotteisia ohjelmia	70	78	80
Viihdepainotteisia ohjelmia	30	22	20
Ensilähetyksiä	39	49	73
Uusintoja	61	51	27
Sarjamuotoisia ohjelmia	99	95	99
Pisteohjelmia	1	5	1
Alkuperämaa:			
Suomi	2	6	1
Muut Pohjoismaat	-	-	-
Muu Eurooppa	14	6	14
Pohjois-Amerikka	78	87	81
Muut maat	7	1	4

JIM:n tarjonta koostui miltei kokonaan kolmen ohjelmaluokan ohjelmista – palveluohjelmista (38 %), asiaohjelmista (32 %) ja viihdeohjelmista (28 %). Tämän lisäksi kanava lähetti urheilua kolmen prosentin verran koko tarjonnastaan. JIM:n asiaohjelmat edustivat hyvin kevyttä asiaohjelmatyyppiä, jota ei tässä raportissa ole kuitenkaan eroteltu erikseen muusta asiaohjelmatarjonnasta. Tällaisia olivat esimerkiksi *Kakkutehdas* ja *Mahtavat vehkeet*. Tämän raportin ohjelmaluokittelussa myös lukuisat erilaisia ammatteja seuraavat dokumentaariset tosi-tv-ohjelmat on laskettu

³⁰ Ks. <http://www.digitv.fi/sivu.asp?path=1;2999;9848;8867> (luettu 15.10.2009).

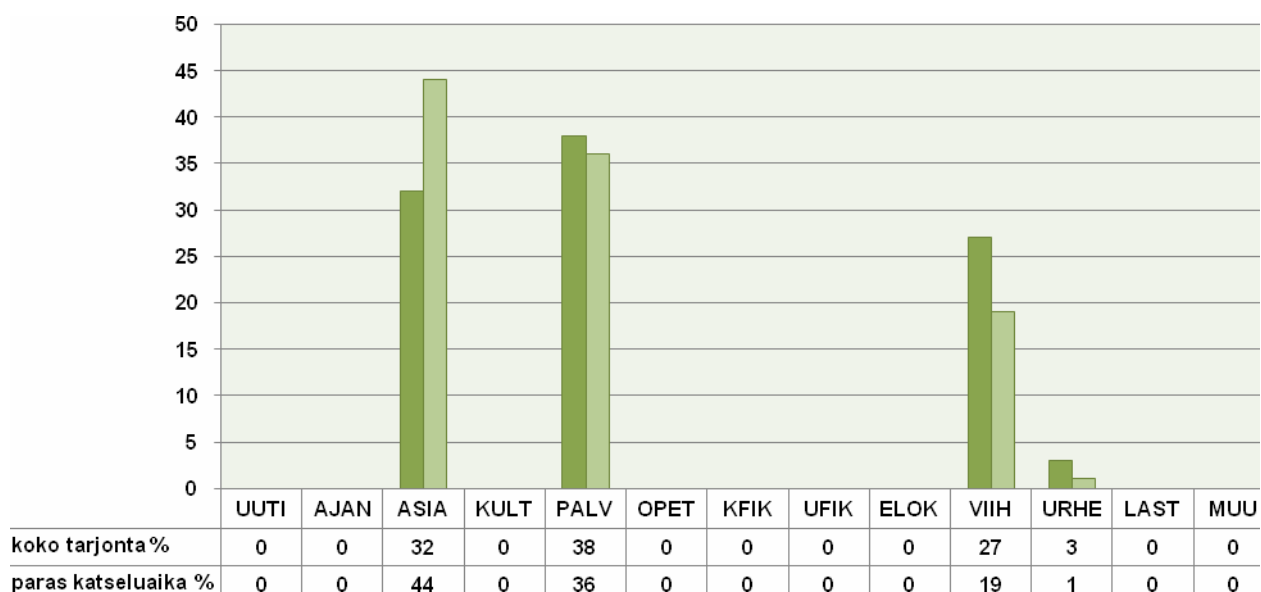
³¹ Nelonen Median kotisivu, ks. <http://www.nelonen.fi/nelonenmedia/nelonenmedia.asp?media=1> (luettu 15.10.2009).

asiaohjelmien luokkaan. Edellä mainittu *Kakkutehdas* on esimerkki tällaisesta, samoin Subin *Sairaalan syke* tai *Pelastajat* ja Nelosen *Sairaala*-sarja. Tämän tyyppiset ohjelmat ovat lisääntyneet selvästi viime vuosina.

Lähes koko JIM:n ohjelmatarjonta oli paitsi sarjamuotoista myös vahvasti pohjoisamerikkalaista alkuperää. Vaikka pohjoisamerikkalaisten ohjelmien osuus oli vähentynyt, se oli yhä miltei 80 prosenttia. Sen sijaan eurooppalaisten ohjelmien osuus oli yli kaksinkertaistunut. JIM:n parhaan katseluajan ohjelmisto tarkoitti käytännössä sitä, että ohjelmatarjonta painottui keveisiin asiaohjelmiin viihteen sijasta, vaikka kummankin luokan ohjelmia tarjottiin reilusti niin prime timessa kuin muulloinkin. (Ks taulukko 3.8.1, taulukko 3.8.2 ja kuvio 3.8.)

JIM:llä ei nähty juurikaan suomalaista ohjelmaa, ja kotimaisten ohjelmien osuus oli laskenut edellisvuodesta neljä prosenttiyksikköä. Kotimaiset ohjelmat olivat urheiluohjelmia (*Navigare*) tai palveluohjelmia (*Tuuma*).

Kuvio 3.8 JIM:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)

Taulukko 3.8.2 JIM:n ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika
	2008	2007	2008
UUTI	-	-	-
AJAN	-	-	-
ASIA	32	38	44
KULT	0	2	-
PALV	38	39	36
OPET	-	-	-
KFIK	-	-	-
UFIK	-	6	-
ELOK	-	1	-
VIIH	27	13	19
URHE	3	3	1
LAST	-	-	-
MUUT	-	0	-
Yht.	100	100	100
Yht. h/vko	76	59	31

Kaiken kaikkiaan JIM:n tarjonnassa ei ollut tapahtunut suuria muutoksia. Kanavan ohjelmisto on edelleen melkein täysin sarjamuotoista, ja se nojaa tarkoin vakioituun ohjelmakarttaan, jossa eri ohjelmatyyppien paikat säilyvät samoina päivästä toiseen. Näin katsoja tietää joka päivä, milloin kanavalta tulee palveluohjelmia, milloin taas dokumentteja. Uusintojen osuus oli noussut yli 60 prosenttiin, kun se vuonna 2007 oli noin puolet tarjonnasta.

3.9 Profiili: Urheilukanava

Urheilukanava on osa Nelonen Mediaa ja tarjoaa nimensä mukaisesti urheiluohjelmia. Urheilukanavan toimiluvassa sanotaan, että ”ohjelmiston tulee koostua monipuolisesti erityyppisiä kotimaisia ja kansainvälisiä urheilu- ja liikuntatapahtumia käsittelevistä lähetyksistä ja muista urheiluun liittyvistä ohjelmista”.³² Kanavan omassa esittelyssä luetellaan lajeja, joita kanavalla näytetään. Niitä ovat esimerkiksi jalkapallo, golf, tennis, yleisurheilu, koripallo, raviurheilu ja moottoriurheilu.³³

Vuonna 2008 Urheilukanava lähetti keskimäärin 103 tuntia ohjelmaa viikossa. Se oli ainut kanava, joka oli vähentänyt tarjontaansa. Koska urheilu katsotaan tässä raportissa viihdepainotteiseksi ohjelmaksi, vain kolme prosenttia Urheilukanavan tarjonnasta oli faktapainotteista.

Taulukko 3.9.1 Urheilukanavan ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2008 (%)

	Koko tarjonta		Paras katselu aika
	2008	2007	2008
Faktapainotteisia ohjelmia	3	4	2
Viihdepainotteisia ohjelmia	97	96	98
Ensilähetyksiä	55	95	85
Uusintoja	45	5	25
Sarjamuotoisia ohjelmia	31	30	29
Pisteohjelmia	69	70	71

Suurin osa tarjonnasta oli urheiluohjelmia (97 %), mutta kanava tarjosi myös hieman asiaohjelmia (2 %), joita oli esimerkiksi *Täällä Pasila ja SLU*. Lisäksi Urheilukanava lähetti jonkin verran muuta tarjontaa, kuten erilaisia Veikkauksen arvontoja. Kanavan ohjelmisto oli melkein kokonaan suomalaista tuotantoa, vaikka sen välittämät urheilutapahtumat eivät aina olleetkaan suomalaisia.

Urheilukanavan kohdalla ei ole oleellista tarkastella eri ohjelmaluokkien osuuksia, vaikka niitäkin tämän raportin tapaan tarkastellaan (**kuvio 3.9**). Kiinnostavampaa on tarkastella sitä, mitä lajeja kanava tarjoaa ja missä suhteessa. Tätä raporttia varten tietoja lajivalikoimasta pyydettiin suoraan Urheilukanavalta. Kanavan oman arvion mukaan se tarjosi selvästi eniten raviurheilua (yli 200 tuntia vuodessa). Toiseksi eniten tarjolla oli lentopalloa (noin 90 tuntia), ja sitä seurasivat salibandy, koripallo, jääkiekko (*Mestis-sarja*), pesäpallo ja Veikkausliigan jalkapallo-ottelut (kutakin noin 75 tuntia vuodessa). Tämän lisäksi kanavalla näytettiin ainakin suunnistusta, moottoriurheilua, sulkapalloa,

³² Urheilukanavan toimilupa, ks.

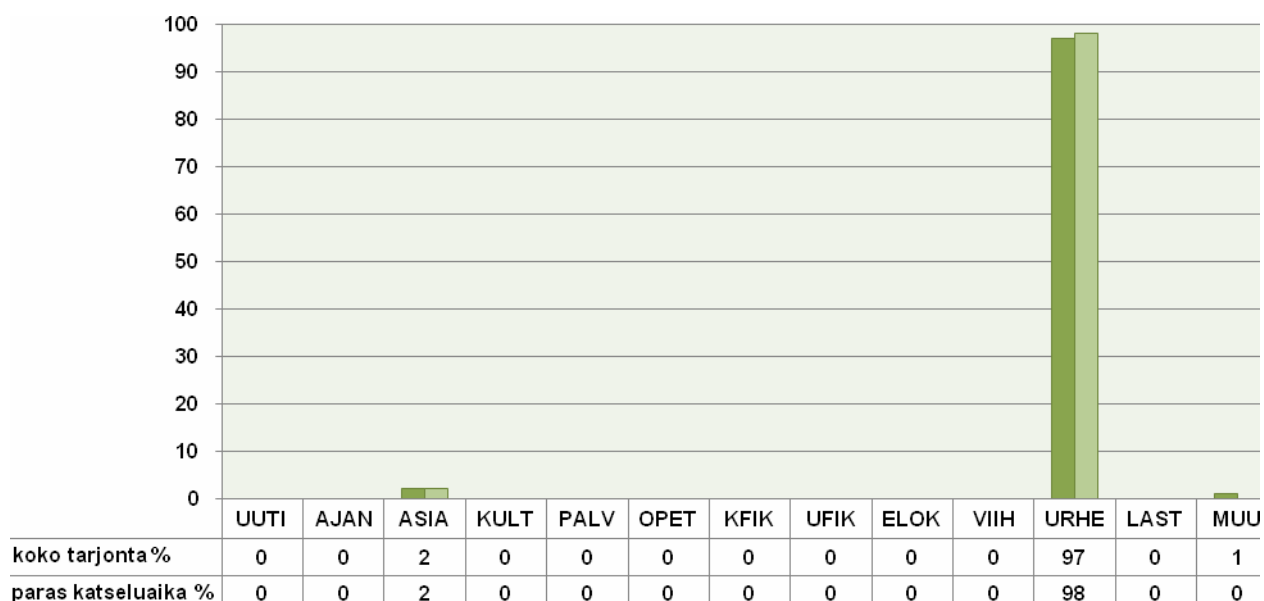
http://www.lvm.fi/c/document_library/get_file?folderId=20338&name=DLFE-2002.pdf (luettu 15.10.2009).

³³ Lajiluettelo löytyy Urheilukanavan kotisivulta, ks. <http://www.urheilukanava.fi/index.php?id=13> (luettu 15.10.2009).

keilailua ja yleisurheilua. Yleisurheilutarjonta ei kuitenkaan ollut suomalaista alkuperää, vaikka olikin selostettu suomeksi.³⁴

Urheilutarjontaan keskittyneen kanavan ohjelmistossa pisteohjelmien osuus kohosi luonnollisesti korkeaksi, miltei 70 prosenttiin. Uusintojen osuus kanavalla oli lisääntynyt huomasti. Vuonna 2007 tarjonnasta 95 prosenttia oli ollut ensilähetyksiä, mutta viime vuonna uusintojen osuus oli jo miltei puolet (45 %) kanavan tarjonnasta. (Ks. taulukko 3.9.1 ja taulukko 3.9.2.)

Kuvio 3.9 Urheilukanavan ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)

³⁴ Tuotantokoordinaattori, Urheilu, Nelonen media; Satu Helpelä, sähköpostitiedonanto, 1.10.2009.

Taulukko 3.9.2 Urheilukanavan ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika
	2008	2007	2008
UUTI	-	-	-
AJAN	-	3	-
ASIA	2	-	2
KULT	-	-	-
PALV	0	1	-
OPET	-	-	-
KFIK	-	-	-
UFIK	-	-	-
ELOK	-	-	-
VIIH	-	-	-
URHE	97	96	98
LAST	-	-	-
MUUT	1	1	0
Yht.	100	100	100
Yht. h/vko	103	107	35

3.10 Profiili: The Voice/TV Viisi

Musiikkikanava The Voicen tarjonta on hyvin erikoistunutta, sillä se tarjoaa yksinomaan musiikkivideoita ja niihin liittyvää oheisohjelmaa. 10.10.2008 aloitti samalla kanavapaikalla lähetykset kuitenkin myös TV Viisi, joka tarjosi ohjelmaa klo 20.00–23.00.³⁵ Sekä The Voice että TV Viisi ovat SBS Finland Oy:n/ProSiebenSat.1 Media AG:n omistamia televisiokanavia. Molemmat toimivat itsenäisesti, toisistaan erillään ja omilla profiileillaan, vaikka näkyvätkin samalla kanavapaikalla. Tässä selvityksessä kanavat katsotaan kuitenkin yhdeksi kokonaisuudeksi, jotka katsojan näkökulmasta eivät ole varsinaisesti eri kanavia. Muodollisesti TV Viisi toimii The Voicen lisäkanavana.

Toimiluvan mukaan niiden tarjonnan ”tulee koostua pääosin nuorisolle suunnatusta ohjelmistosta” ja sen ”tulee osaltaan edistää audiovisuaalista kulttuuria”.³⁶ Kanavan oman kuvauksen mukaan ohjelmisto koostuu ”musiikkivideoista, livekonserteista, haastatteluista ja pääsääntöisesti kotimaisesti tuotetuista ohjelmista”.³⁷ TV Viisi puolestaan luonnehtii lähinnä lifestyle-ohjelmista, sarjafilmeistä, elokuvista ja urheilusta koostuvaa tarjontaansa ”vaihtoehtoiseksi”.³⁸

Taulukko 3.10.1 The Voice/TV Viiden ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2008 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika
	2008	2007	2008
Faktapainotteisia ohjelmia	1	-	6
Viihdepainotteisia ohjelmia	99	100	94
Ensilähetyksiä	100	79	100
Uusintoja	-	21	-
Sarjamuotoisia ohjelmia	99	100	96
Pisteohjelmia	1	-	4

³⁵ Syksyllä 2009 TV Viisi lähetti ohjelmaa jo kello 18.00:sta alkaen ja osapuilleen puoleen yöhön asti.

³⁶ TV5 Finland Oy:n toimilupa, ks.

http://www.mintc.fi/c/document_library/get_file?folderId=20338&name=DLFE-2002.pdf (luettu 15.10.2009).

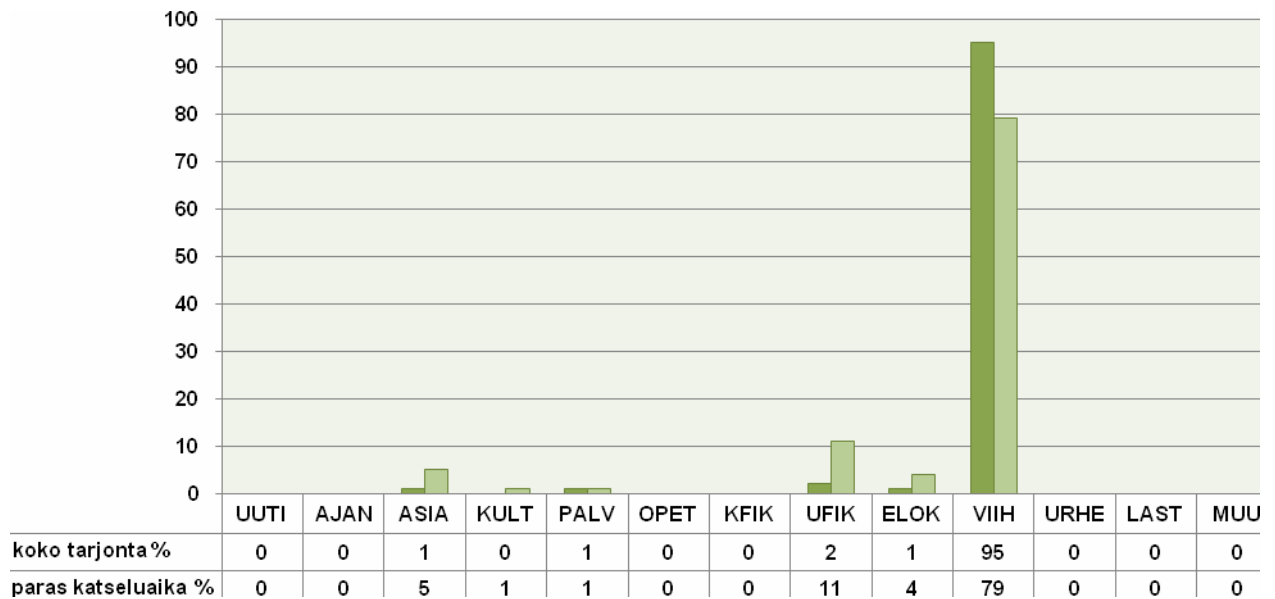
³⁷ The Voicen kotisivu, ks. <http://www.voice.fi/index.php?tmpl=sales&area=voicetv> (luettu 15.9.2009).

³⁸ TV Viiden kotisivut, ks. <http://www.tv-viisi.fi/fi/ohjelmat> (luettu 15.10.2009).

The Voice/TV Viisi lähetti ohjelmaa 24 tuntia vuorokaudessa,³⁹ ja kanavan ohjelmisto koostui pääosin musiikkivideoista.⁴⁰ Samoin kuin Urheilukanavan kohdalla, on The Voicen/TV Viiden kohdalla otettava huomioon, että se vielä viime vuonna oli ennen muuta teemakanava, joka ei pyrkinytkään tarjoamaan eri ohjelmatyyppien laajaa kirjoa, vaan tarjonta on hyvin keskittynyttä. The Voicen ohjelmisto oli tuotannoltaan hyvin suomalaista, mikä ei kuitenkaan kerro kanavan todellista kotimaisuusastetta. The Voicen oman selvityksen mukaan kanavan musiikkivideoista keskimäärin 30 prosenttia oli kotimaisia. Osuus kuitenkin saattoi vaihdella hieman viikoittain.⁴¹ Musiikkivideoiden todellista uusintojen määrää ei tässä raportissa pystytty selvittämään, sillä tarkastelussa ovat vain ohjelmat. Todellisuudessa kaikkia musiikkivideoita pyöritetään kuitenkin useita kertoja. Parhaana katseluaikana kanavan profiili monipuolistui johtuen TV Viiden tarjonnasta, johon kuului paitsi ulkomaista fiktiota, elokuvia ja urheilua myös jonkin verran asia-, palvelu- ja kulttuuriohjelmia.

The Voice/TV Viiden ohjelmat olivat muutamia urheilulähetyksiä ja elokuvia lukuunottamatta sarjamoitoisia ja tässä raportissa noudatettujen koodausperiaatteiden mukaisesti myös ensilähetyksiä.

Kuvio 3.10 The Voice / TV Viiden ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)

³⁹ Ohjelmaa lähetettiin periaatteessa 24/7, mutta koska aineisto koostuu todellisista lähetyksistä, on kanavan ohjelmatarjonta pyörinyt 167 viikkotuntiin.

⁴⁰ Raportissa käytetyn luokittelun mukaan The Voicen musiikkivideo-ohjelmat on sijoitettu viihteeseen. Tämä ei välttämättä ole täysin ongelmaton, mutta luokittelua on käytetty johdonmukaisesti myös muiden kanavien kohdalla (vrt. TV2:n *Musiikki-tv*). Live-konsertit on luokiteltu kulttuuriohjelmiksi.

⁴¹ Musiikkipäällikkö, The Voice, Sami Virtanen, sähköpostiedonanto, 1.9.2009.

Taulukko 3.10.2 The Voice / TV Viiden ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008 (%)

	Koko tarjonta		Paras katseluaika
	2008	2007	2008
UUTI	-	-	-
AJAN	-	-	-
ASIA	1	-	5
KULT	0	-	1
PALV	0	-	1
OPET	-	-	-
KFIK	-	-	-
UFIK	2	-	11
ELOK	1	-	4
VIIH	95	100	79
URHE	0	-	-
LAST	-	-	-
MUUT	0	-	0
Yht.	100	100	100
Yht. h/vko	167	168	36

4 JULKISEN PALVELUN OHJELMATARJONNAN OMINAISUUKSIA

Seuraavassa tarkastellaan erikseen julkisen palvelun televisiotarjontaa, eli Yleisradion neljän kanavan ohjelmistoa kokonaisuutena. Kanavakohtaiset profiilit löytyvät edeltä luvusta 2; Yleisradion kanavien monipuolisuutta käsitellään puolestaan seuraavassa luvussa 5.

Julkisen palvelun tehtävästä on säädetty erikseen Yleisradiota koskevassa laissa. Sen mukaan yhtiön velvollisuutena on ”tuoda täyden palvelun televisio- ja radio-ohjelmisto siihen liittyvine oheis- ja lisäpalveluineen jokaisen saataville yhtäläisin ehdoin”. Ohjelmatoiminnassaan yhtiön tulee muun muassa ”tarjota monipuolisia tietoja, mielipiteitä ja keskusteluja sekä vuorovaikutusmahdollisuuksia”, ”tuottaa, luoda ja kehittää kotimaista kulttuuria, taidetta ja virikkeellistä viihdettä” sekä ”tarjota mahdollisuus oppimiseen ja itsensä kehittämiseen” ja ”painottaa lapsille suunnattuja ohjelmistoja sekä tarjota hartausohjelmia”.⁴²

Neljän televisiokanavan (TV1, TV2, FST5 ja Teema) Yleisradio tarjosi kokonaisuutena melko kattavan ohjelmakirjon ja erittäin kotimaisen ohjelmiston. Vuonna 2008 YLE lähetti näillä kanavilla yhteensä 374 tuntia ohjelmaa viikossa, eli noin 53 tuntia vuorokaudessa. Tarjonta on pysynyt lähes vuoden 2007 tasolla, vaikka kanavia oli silloin yksi enemmän.⁴³

Yli puolet YLEn ohjelmistosta oli faktapainotteista, mutta viihdepainotteisen ohjelmiston osuus lisääntyi hieman edellisestä vuodesta, 38 prosenttiin. Parhaana katseluaikana viihteen osuus nousi 45 prosenttiin. (**Taulukko 4.1.**)

---

⁴² Laki Yleisradio Oy:stä, 1380/1993, 7 §.

⁴³ YLE Extra lopetti toimintansa 31.12.2007.

Taulukko 4.1 Yleisradion ohjelmatarjonnan ominaisuuksia 2008

	Koko tarjonta		Paras katseluaika
	2008	2007	2008
Faktapainotteisia ohjelmia	53	57	54
Viihdepainotteisia ohjelmia	38	36	45
Ensilähetyksiä	68	65	79
Uusintoja	32	35	21
Sarjamuotoisia ohjelmia	83	83	77
Pisteohjelmia	17	17	23
Alkuperämaa:			
Suomi	56	59	51
Muut Pohjoismaat	5	5	7
Muu Eurooppa	27	25	28
Pohjois-Amerikka	9	9	11
Muut maat	3	2	3

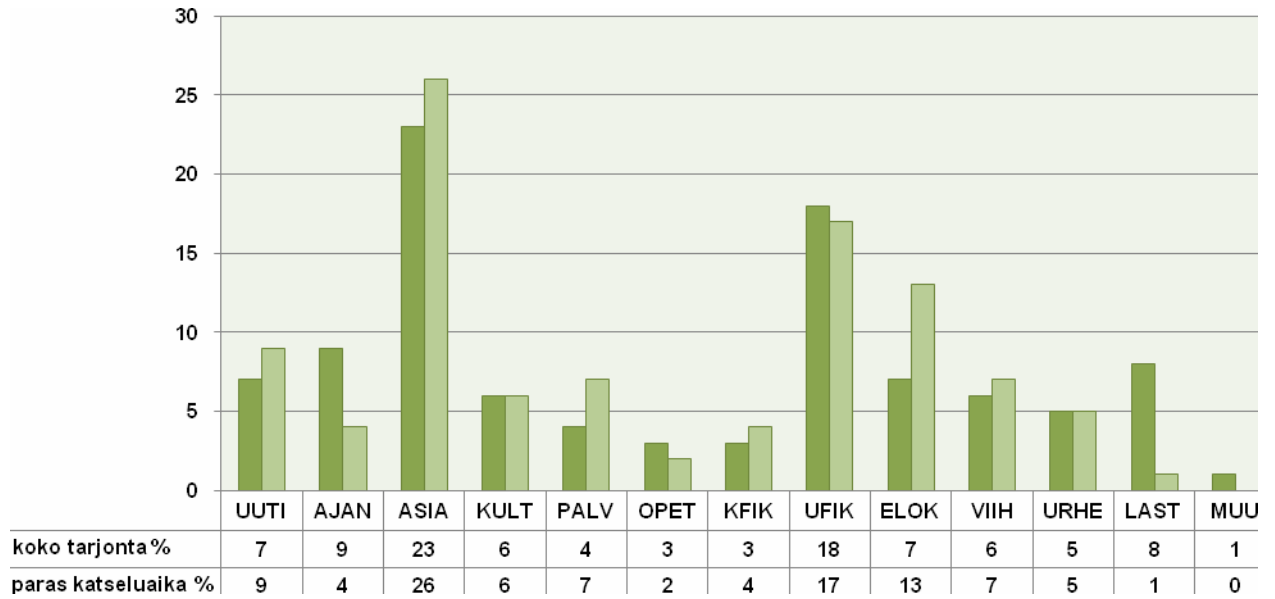
Ohjelmatarjonnan kokonaistarkastelu (**kuvio 4.1**) kertoo sen, että Yleisradion tarjonta kattaa edelleen kaikki ohjelmaluokat, mutta kaksi ohjelmaluokkaa nousi selvästi tarjonnaltaan ylitse muiden. Asiaohjelmien luokka kasvatti osuuttaan niin, että se kattoi jo 23 prosenttia koko tarjonnasta, ja myös ulkomaisen fiktion (18 %) osuus oli selvästi suurempi kuin muiden ohjelmaluokkien. Kolmanneksi suurin ohjelmaluokka, ajankohtaisohjelmat, ylsi yhdeksän prosentin osuuteen. Loput ohjelmaluokat saivat 3–7 prosentin osuuksia. Tässä on tapahtunut selvä muutos edellisvuoteen, jolloin vielä neljä ohjelmaluokkaa ylitti kymmenen prosentin osuuden ja kolme 15 prosentin osuuden koko tarjonnasta. Vuonna 2008 tarjonta siis selvästi keskittyi kohti asiaohjelmistoa ja ulkomaista fiktiota.

Paras katseluaika muutti tarjontaa niin, että ulkomaisen fiktion osuus hieman laski, samoin ajankohtais- ja lastenohjelmien. Elokuviin osuus sen sijaan nousi selvästi, samoin tarjonnan kasvua tapahtui asia- ja palveluohjelmien sekä uutisten kohdalla.

YLE:n kanavien yhteenlaskettu kotimaisuusaste oli hieman laskenut ja oli nyt 56 prosenttia. Sen sijaan eurooppalaisen tarjonnan osuus oli noussut 27 prosenttiin. Pohjoisamerikkalaisten ohjelmien osuus oli pysynyt ennallaan, ts. vuoden 2008 alusta solmittu HBO-sopimus ei näyttäisi vaikuttaneen YLE:n kanavien ohjelmarakenteeseen siltä osin. Ensilähetysten osuus oli edellisvuodesta hieman noussut ja uusintojen osuus laskenut vajaan kolmannekseen. Suurin osa YLE:n ohjelmista oli sarjamuotoisia, sillä pisteohjelmien osuus oli pysynyt 17 prosentissa. (Ks. **taulukko 4.1**.)

Selvin muutos Yleisradion tarjonnassa on asiaohjelmien osuuden selvä kasvu. Kaksi ohjelmaluokkaa, asiaohjelmat ja ulkomainen fiktio kattoivat yhdessä jo yli 40 prosenttia yhtiön televisiokanavien koko tarjonnasta, ja vielä enemmän parhaana katseluaikana.

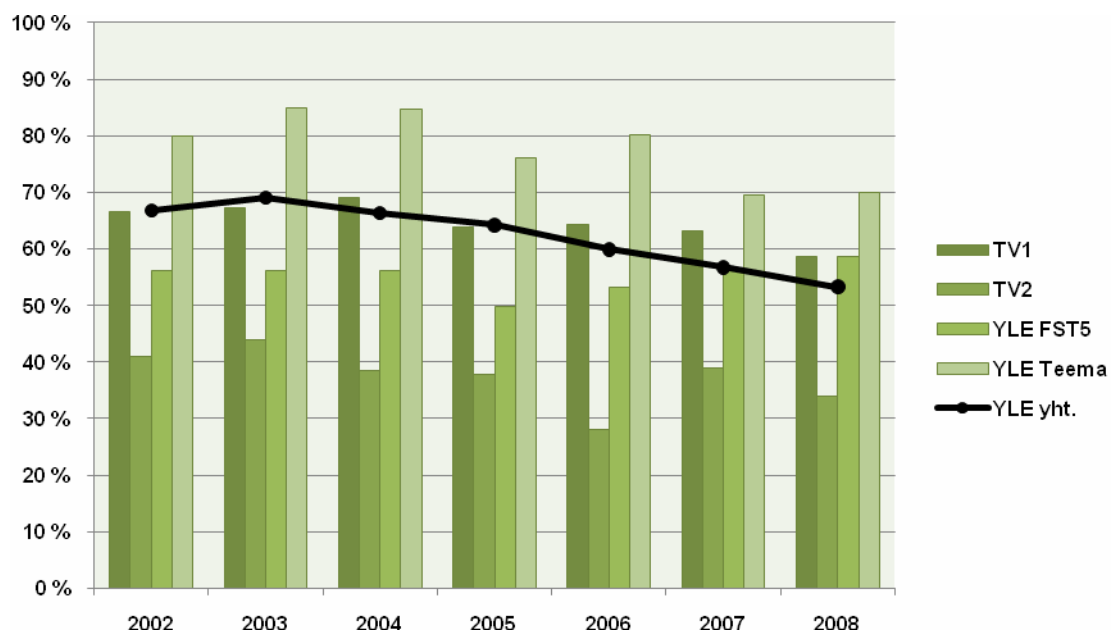
Kuvio 4.1 Yleisradion koko ohjelmisto ohjelmatyypeittäin 2008

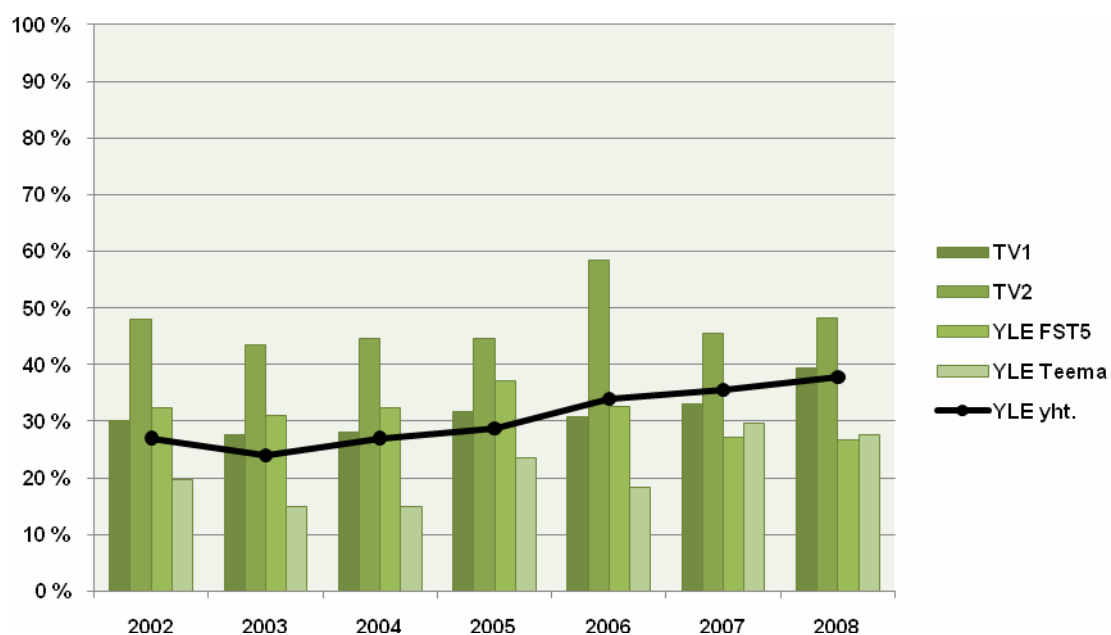
Kuviot 4.2 ja 4.3 osoittavat, että tarkasteltaessa Yleisradion fakta-/viihdepainotteisuutta yhtiön kokonaisprofiili ei ole kokenut suuria muutoksia sitten vuoden 2002, josta alkaen yhtiöllä on ollut käytössään useita televisiokanavia. Lievää viihteellistymistä on tapahtunut, mutta se on piirre, joka koskee myös useimpia kaupallisia kanavia. Kun vuoden 2008 tarjontaa verrataan vuoteen 2007, suuria muutoksia ei ole tapahtunut. TV1 on siirtänyt painotustaan viihteellisempään suuntaan, vaikka edelleen miltei 60 prosenttia sen tarjonnasta oli faktapainotteista. Myös TV2 on hieman vähentänyt faktapainotteisten ja lisännyt viihdepainotteisten ohjelmien osuutta. Teeman faktapainotteisten ohjelmien osuus pysyi jokseenkin ennallaan, kun taas FST5:n tarjonta oli hieman faktapainotteisempaa kuin vuonna 2007.

YLEn parhaassa katseluajassa (**kuviot 4.4 ja 4.5**) on havaittavissa, että edelliseen vuoteen verrattuna miltei kaikki kanavat lisäsivät viihdepainotteisten ohjelmien määrää. Erityisen suuri muutos tapahtui TV1:n ja TV2:n kohdalla. Poikkeuksen YLEn kanavista muodosti FST5, jonka tarjonta muuttui edellisvuotta faktapainotteisemmaksi parhaana katseluaikana. Parhaan katseluajan määrittelyn muutos on saattanut kuitenkin vaikuttaa tuloksiin.

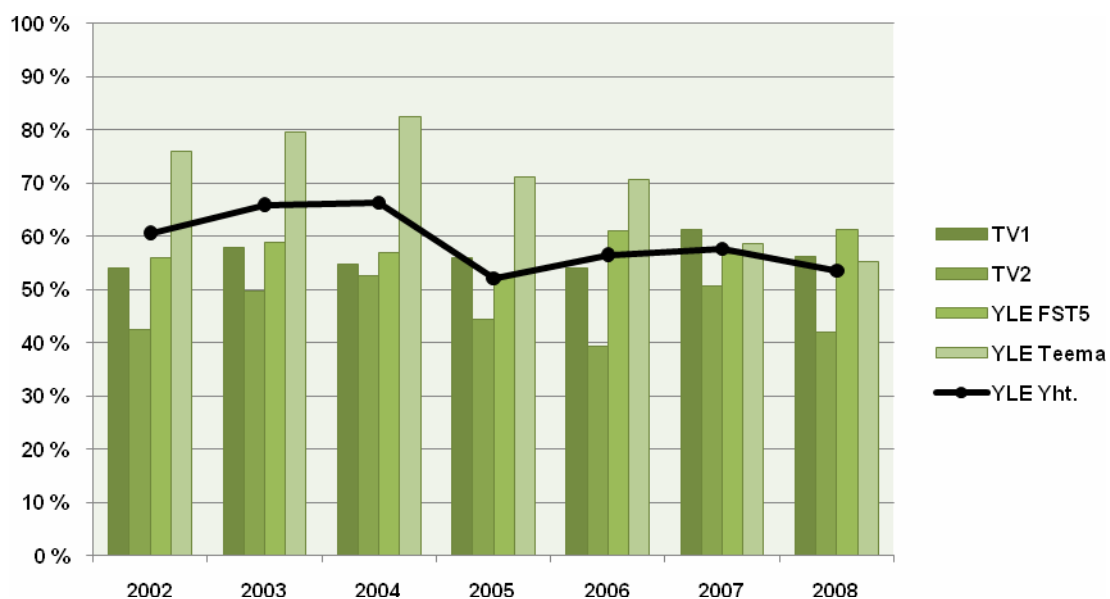
Kuvio 4.2 Faktapainotteiset ohjelmat Yleisradion kanavilla ja koko tarjonnassa 2002–2008 (%)

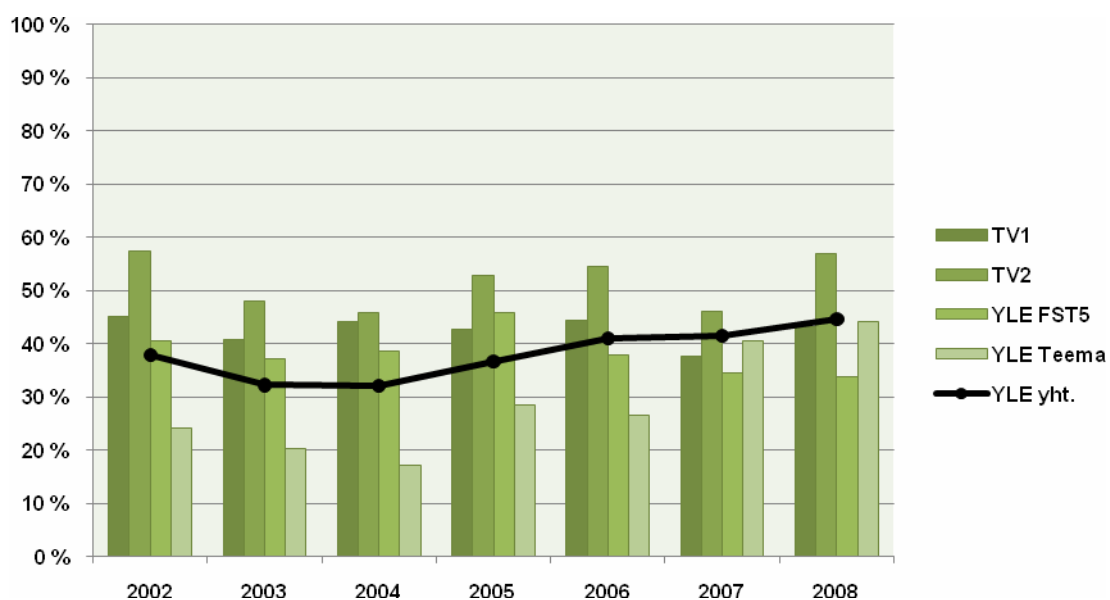
Kuvio 4.3 Viihdepainotteiset ohjelmat Yleisradion kanavilla ja koko tarjonnassa 2002–2008

Kuvio 4.4 Faktapainotteiset ohjelmat Yleisradion kanavilla parhaaseen katselu-aikaan 2002–2008⁴⁴

Kuvio 4.5 Viihdepainotteiset ohjelmat Yleisradion kanavilla parhaaseen katselu-aikaan 2002–2008

⁴⁴ Parhaan katseluajan määrittelyä on muutettu tämänkertaiseen raporttiin, joten vuoden 2008 luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien kanssa.

5 MONIPUOLISUUS JA TARJONNAN KESKITTYMINEN

Tässä selvityksessä tarkastellaan aiempien *Suomalainen tv-tarjonta* -raporttien tapaan suomalaisia tv-ohjelmistoja niiden monipuolisuuden kannalta. Monipuolisuuden määrällinen mittaaminen ja raportointi on aiemmissa selvityksissä noussut kritiikin kohteeksi useaan otteeseen: siihen ovat puuttuneet niin alan toimijat kuin tutkijatkin (ks. tarkemmin Aslama ym. 2009). Haasteellista on, että monipuolisuuden käsitteelle ei ole yksiselitteistä määrittelyä ja toisaalta termille annetaan usein hyvinkin arvolatautunut merkitys.

Koska raporttien tavoitteena on antaa määrällinen yleiskuva suomalaisten kanavien ohjelmistoista ja kokonaistarjonnasta, niissä on tarkasteltu monipuolisuutta samasta näkökulmasta kuin tarjontaa muutoinkin, eli kvantitatiivisesti ohjelmistoissa esiintyvien ohjelmaluokkien (genret) kannalta. Sisältöjen demografisen monipuolisuuden tai vaikkapa ohjelmissa esitettyjen näkemysten moninaisuuden analyysi edellyttäisivät laadullisempaa lähestymistapaa.

Tässä raportissa on otettu huomioon eräitä niistä ehdotuksista, joita on tehty *Suomalainen tv-tarjonta* -raporttien uudistamiseksi. Erityisesti on päätetty muuttaa hieman monipuolisuuden mittaamista. Julkisen palvelun ja muiden **yksittäisten pääkanavien monipuolisuutta mitataan aiempien vuosien tapaan suhteellisen entropian matemaattisella mittarilla (H_{rel})**. Kuten Euroopan Neuvoston tuore raportti mediamonitoroinnin metodeista eri maissa toteaa,⁴⁵ suhteellinen entropia on yleinen ja suositeltava (tilasto)tieteellinen lähestymistapa mitattaessa viestintäsisältöjen diversiteettiä.⁴⁶ Suomen tapauksessa kanavakohtainen analyysi kyseistä mittaria käyttäen on järkevää myös jatkuvuuden vuoksi, aiemmilta vuosilta peräisin olevien aikasarjojen täydentämiseksi. Tässä raportissa tarkastellaan paitsi viime vuotta myös seitsemän vuoden ajanjaksoa vuodesta 2002 vuoteen 2008.

Suhteellisen entropian indeksi on kaksitahoinen monipuolisuuden mittari. Se ottaa huomioon kuinka monta ohjelmatyyppeä tarjonnassa on edustettuina, mutta myös sen, miten tasaisesti ne jakautuvat ohjelmakaaviossa. Suhteellisen entropian mittarin indeksiluku on sitä korkeampi, mitä tasaisemmin ohjelmisto jakautuu eri ohjelmatyyppeiden kesken. Indeksien minimiarvo on 0 (kaikki ohjelmat yhdessä ohjelmaluokassa) ja maksimi 1 (kaikissa ohjelmaluokissa yhtä paljon ohjelmia). Mittarilla laskettavaa indeksilukua on tulkittu niin, että 0,00–0,34 edustavat erittäin vähäistä monipuolisuutta, 0,35–0,54 vähäistä, 0,55–0,69 keskimääräistä, 0,70–0,79 suurta ja 0,80–1,00 erittäin suurta monipuolisuutta.⁴⁷

Lisäksi tässä raportissa kuvataan ensi kertaa **kaikkien kanavien yhteenlaskettua tarjontaa vuosina 2002–2008 nk. Herfindahl–Hirschman-indeksillä (HHI)**. HHI on kansainvälisesti suosituin ja käytetyin indeksi silloin, kun mitataan mediamarkkinoiden

⁴⁵ Ks. [http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/media/Doc/H-Inf\(2009\)9_en.pdf](http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/media/Doc/H-Inf(2009)9_en.pdf) (Luettu 8.10.2009).

⁴⁶ Mittaria selostetaan tarkemmin liitteessä 3. – Ks. myös Aslama ym. 2009, Hellman 2001 ja McDonald & Dimmick 2003.

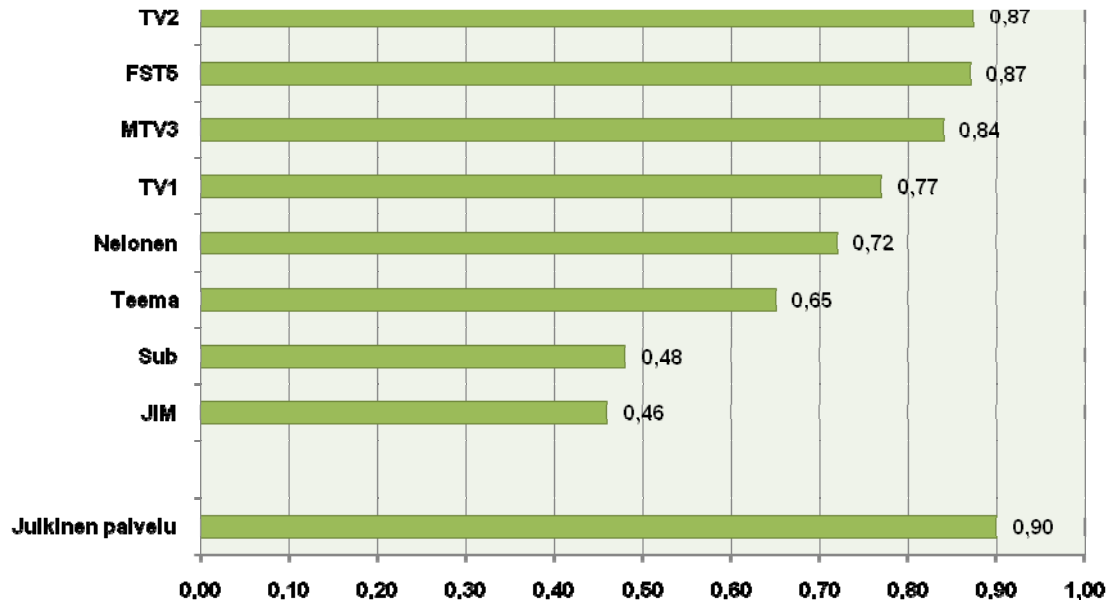
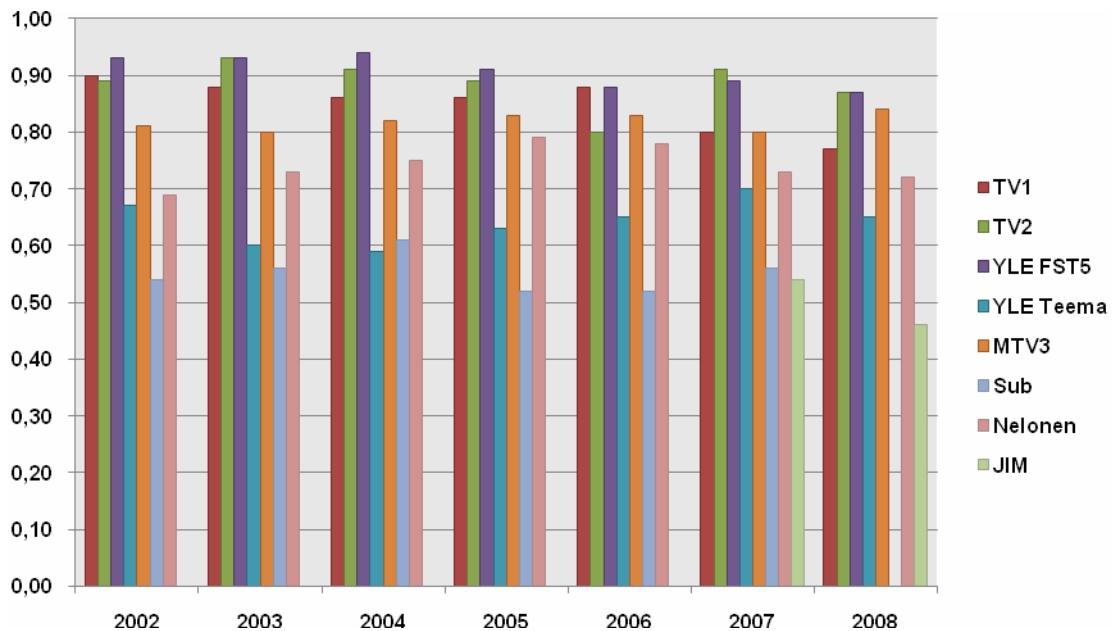
⁴⁷ Mittarin logaritmisuudesta johtuen asteikko ei ole tasavälinen.

omistuksen keskittymistä. Sitä voi kuitenkin soveltaa myös ohjelmistoihin. Tällöin HHI mittaa, kuinka keskittynyttä tarjonta mahdollisesti on – toisin sanoen, hallitsevatko tietyt ohjelmatyypit tarjolla olevaa ohjelmistoa. Näkökulmalla on Suomen tilanteessa (ja useissa muissakin Euroopan maissa) merkitystä nimenomaan kokonaistarjonnan kannalta. Vaikka kanavat olisivat sinällään profiileiltaan erilaisia, kysymys on siitä, keskittävätkö teemakanavat ja profiloituvat täyden palvelun kanavat televisiotarjontaa kokonaisuutena. Indeksiluku on sitä korkeampi, mitä keskittyneempää ohjelmisto on. HHI-mittariluvun minimiarvo on 0 (kaikilla genreillä yhtä suuri osuus kokonaistarjonnasta) ja maksimi 1 (ohjelmisto on keskittynyt yhteen ainoaan ohjelmatyyppiin). HHI:n tulkintaan mediasisältöjen tarkastelussa ei ole vakiintunutta indeksiskaalaa, mutta usein indeksilukua on tulkittu niin, että 0,00–0,10 merkitsee vain vähän keskittynyttä tarjontaa, 0,11–0,18 keskimääräisesti keskittynyttä ja 0,19–1,00 erittäin keskittynyttä tarjontaa (ks. esim. McDonald & Dimmick 2003 ja Napoli 1997).

Alla havainnollistetaan ensin kanavien monipuolisuutta niin koko tarjonnan kuin parhaan katseluajan ohjelmistojenkin kannalta. Sen jälkeen tarkastellaan kanavien keskittyneisyyttä samalla aikavälillä.

Kuvio 5.1 kuvaa tarjonnaltaan laajahkojen kanavien kanavakohtaista monipuolisuutta vuonna 2008 ja **kuvio 5.2** kehitystä pidemmällä aikavälillä. Mukana ei ole urheiluun keskittyneen Urheilukanavan ja ohjelmistoltaan vielä viime vuonna kapean The Voice/TV Viiden lukemia. Sen sijaan kuvioon on otettu mukaan Yleisradion neljän kanavan yhteenlaskettu monipuolisuus.

Kuvio 5.1. Pääkanavien koko ohjelmiston monipuolisuus 2008 (H_{rel})Kuvio 5.2. Pääkanavien koko ohjelmiston monipuolisuus 2002–2008 (H_{rel})

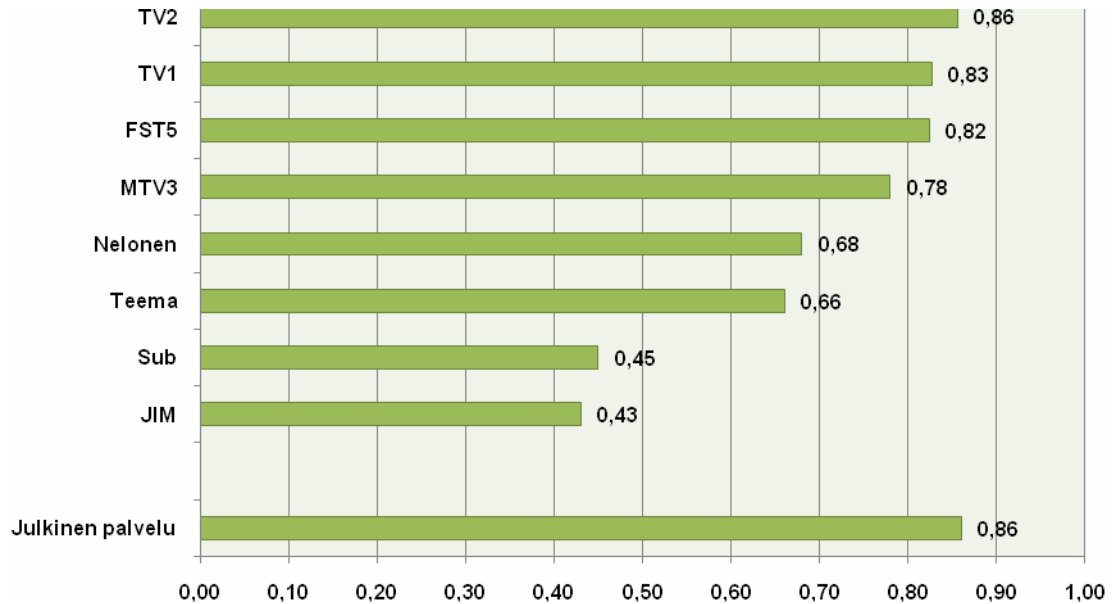
Vuonna 2008 kanavakohtaisessa tarkastelussa parhaiten selviytyi FST5 indeksiluvulla 0,88, mutta miltei yhtä suuren monipuolisuuden saavutti TV2. Kanavat ovat vuodesta 2002 lähtien olleet monipuolisuudessa hyvinkin tasaväkisiä. Niitä seurasi MTV3, joka vuonna 2008 tarjosi indeksiluvulla 0,84 erittäin monipuolista ohjelmistoa. Sen tarjonta olikin nyt aiempaa monipuolisempaa, vaikka kanavan profiili on pysynyt diversiteetin kannalta hyvinkin samankaltaisena vuodesta 2002 lukien. TV1 oli puolestaan hieman kapeampi kuin edellisvuonna. Kanava on selvästi erikoistunut ja siten myös kaventanut ohjelmistoaan digiaikana (vuoden 2002 indeksiluvusta 0,90 vuoden 2008 lukuun 0,77). Muutosta selittää suurelta osin ulkomaisen sarjaohjelmiston korostuminen kanavan koko tarjonnassa aiempaan verrattuna.

Myös Nelosen tarjonta (0,72) oli hivenen kaventunut edellisvuosista. YLE Teeman monipuolisuus notkahti vuoden 2007 lukemasta 0,70 vuoden 2008 indeksilukuun 0,65, mutta kokonaisuutena sen tarjonta on pysynyt entisellä tasolla, keskimääräisen monipuolisena, koko tarkastellun jakson ajan. Sub (0,48) ja JIM (0,46) olivat ohjelmistoiltaan erilaisia mutta kokonaistarjonnan monipuolisuuden kannalta samankaltaisia. Kummatkin tarjosivat vuonna 2008 hieman kapeampaa ohjelmistoa kuin vuotta aiemmin.

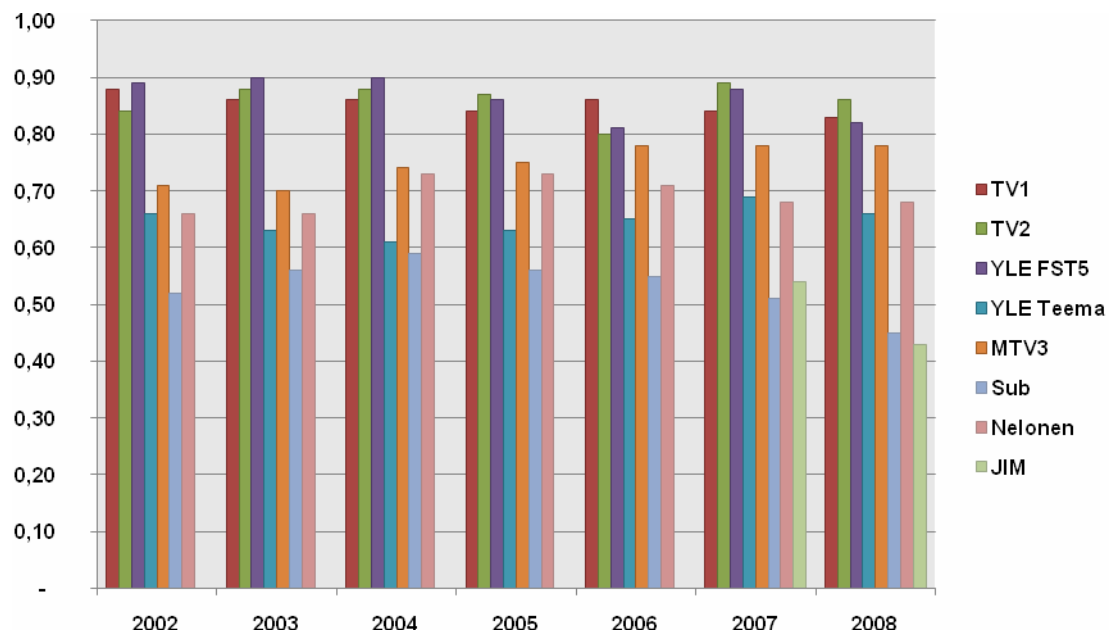
Julkisen palvelun kanavat TV1, TV2, FST5 ja Teema lähettivät kokonaisuutena erittäin monipuolista ohjelmistoa (0,90). Vaikka jonkin verran kanavakohtaista vaihtelua on tapahtunut sitten vuoden 2002, se ei ole käytännössä juurikaan vaikuttanut YLEn kokonaisohjelmiston diversiteettiin.

Kuvio 5.3 puolestaan havainnollistaa pääkanavien ohjelmistojen monipuolisuutta parhaaseen katseluaikaan vuonna 2008 ja kuvio 5.4 kehitystä vuodesta 2002 alkaen. On kuitenkin huomattava, että vuoden 2008 luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempiin nähden, koska parhaan katseluajan määrittelyä on muutettu (ks. luku 2.2).

Kuvio 5.3. Pääkanavien monipuolisuus parhaaseen katseluaikaan 2008 (H_{rel})

Kuvio 5.4. Pääkanavien monipuolisuus parhaaseen katseluaikaan 2002–2008 (H_{rel})

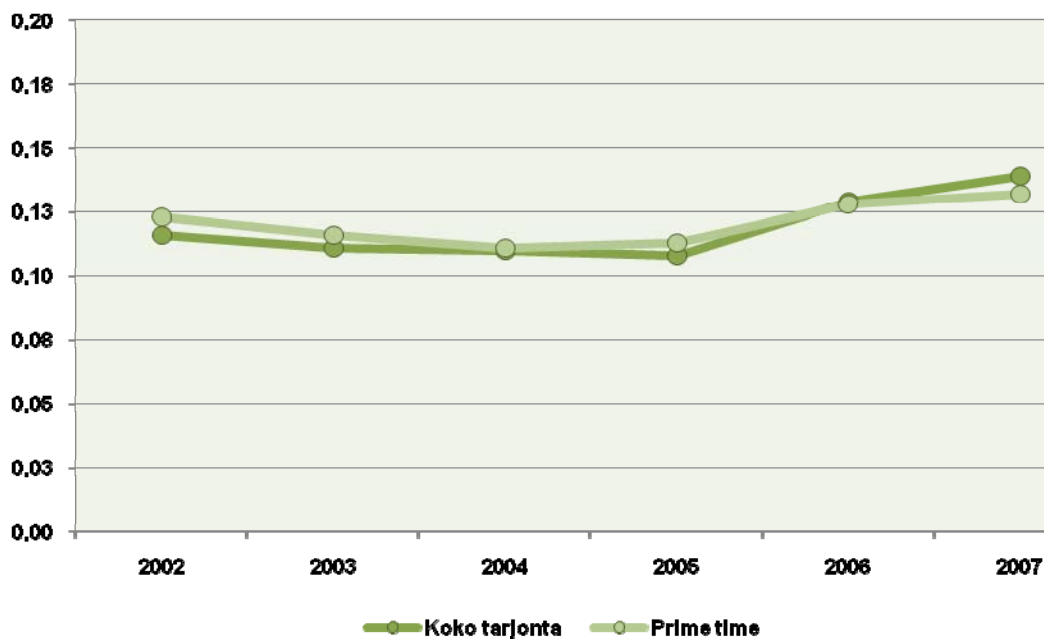

Koko vuorokauden kanavakohtaiseen tarjontaan verrattuna TV2 ja Teema kavensivat profiileitaan vain hieman ilta-aikaan. Samoin Sub ja JIM ylsivät käytännössä samaan indeksilukuun niin parhaaseen katseluaikaan kuin koko tarjonnassaan. Prime time kavensi kaupallisten täyden palvelun kanavien tarjontaa jonkin verran: MTV3:n indeksiluku laski 0,84:sta 0,78:aan, Nelosen puolestaan 0,72:sta 0,68:aan. Kiinnostavaa on, että Yleisradion TV1 ja FST5 mukautuivat ilta-aikaan päinvastaisella tavalla. TV1:n illan tarjonta (0,83) oli laveampaa kuin koko vuorokauden ohjelmisto (0,77). FST5 puolestaan kavensi tarjontaa iltaisin koko tarjonnan indeksiluvusta 0,88 illan 0,82:een.

Yleisesti ottaen prime time ei muuta kanavien profiileja radikaalisti. Pitkällä aikavälillä tarkasteltuna suuria muutoksia ei myöskään ole tapahtunut kanavien ajan iltaprofiileissa. Sama pätee pääosin julkisen palvelun yhteenlaskettuun tarjontaan, joka on pysytellyt monipuolisuudeltaan hyvin samankaltaista niin koko tarjonnassa kuin iltaisin. Vuonna 2008 Yleisradion iltaohjelmiston monipuolisuus kuitenkin notkahti jonkin verran edellisvuodesta. Tätä näyttävät selittävän pääosin FST5:n ja TV2:n hieman kaventuneet iltaprofiilit.

Kuvio 5.5 vertailee kaikkien vapaasti saatavilla olevien kanavien keskittyneisyyttä ensimmäisten digikanavien ensimmäisestä täydestä toimintavuodesta lukien eli vuosina 2002–2008.

Kuvio 5.5. Ohjelmiston keskittyneisyys vapaasti saatavilla olevilla kanavilla 2002–2008 (HHI)

Kuvion 5.3 perusteella suomalainen televisiotarjonta ei ole dramaattisesti keskittynyt tiettyihin ohjelmatyyppeihin. Toki muutamat genret, kuten ulkomainen fiktio, asiaohjelmat, ja urheilu, saavat selvästi enemmän lähetysaikaa kuin muut ohjelmatyypit (ks. myös kokonaistarjonnan ohjelmistoprofiili, ks. luku 2.2). Koko tarjonta on kuitenkin enenevästi keskittynyt vuodesta 2006 lukien. Tätä selittää osaltaan se, että markkinoille on tullut lisää vapaasti saatavia teemakanavia. Keskittymistrendi koskee myös parasta katseluaikaa, muttei yhtä selvästi. Ohjelmatyyppien keskittyneisyyden näkökulmasta se on ollut viimeiset seitsemän vuotta hyvin samankaltaista kuin koko tarjonta – ja samoin seurannut (maltillista) keskittymisen kasvun trendiä.

6 TELEVISION ELOKUVATARJONTA⁴⁸

Suomalainen tv-tarjonta -raporteissa on aiempinakin vuosina ollut erilaisia erityisosoita, joissa on tarkasteltu lähemmin milloin uutislähetystä, milloin hybridiohjelmia, tai vertailtu Suomen kanavien monipuolisuutta Ruotsin kanaviin. Myös tulevaisuudessa raporteissa on määrää paneutua aina hieman perusteellisemmin johonkin erityiskysymykseen. Niinpä tässä luvussa paneudutaan tarkemmin vapaasti saatavilla olevien televisiokanavien elokuvatarjontaan vuonna 2008.

Kun televisiossa esitettävien elokuvien määrä on uusien kanavien myötä kuusinkertaistunut 1980-luvun alusta lähtien (ks. Joukkoviestintätalasto 1995, 141; Joukkoviestimet 2006, 243), on kiinnostavaa selvittää, millaista vapaasti katsottavissa oleva elokuvaohjelmisto on koostumukseltaan. Mistä elokuvat ovat kotoisin? Mitä lajityyppejä ne edustavat? Miten eri kanavien elokuvaohjelmistot poikkeavat toisistaan? Koska kyseessä on varsin rajallinen aineisto, olemme voineet tehdä kokonaisanalyysin, joka kattaa kaikki viime vuonna esitetyt pitkät elokuvat seuraavilla kanavilla: TV1, TV2, FST5, Teema, MTV3, Sub ja Nelonen.⁴⁹

Elokuvatarjontaan lasketaan tässä fiktiiviset kokoillan elokuvat, jotka on alun perin tehty elokuvateatterilevitystä varten. Pois on siten jätetty kotimaiset televisioelokuvat, jollaisia nähdään runsaasti esimerkiksi TV1:n *Kotikatsomossa*. Samoin esimerkiksi useimmat Nelosella nähdystä Beck-elokuvista on tv-tuotantoina pudotettu tarkastelun ulkopuolelle. Aineisto on peräisin kanavien ilmoittamista ennakkotiedoista, jotka on kerätty viikoittain ilmestyvästä *Tv-maailma*-lehdestä. Täten mahdollisia ohjelmamuutoksia tai ylimääräisiä uusintoja ei ole otettu huomioon. Ennakkotietojen perusteella ei myöskään saatu luotettavaa tietoa siitä, oliko kunkin elokuvan kohdalla kyseessä ensilähetys vai uusinta, minkä johdosta uusintojen osuutta tarjonnasta ei tässä tarkastella.

Alkuperämaan luokittelussa kustakin elokuvasta on kirjattu ensisijainen tuottajamaa, mutta lisäksi elokuvat on ryhmitelty joko (1) kotimaisiksi, (2) EU-maissa valmistetuiksi, (2) yhdysvaltalaisiksi tai (4) muista maista peräisin oleviksi.

Lajityyppien analyysissä käytössä on kaksitasoinen luokitus, joka kuvaa jokseenkin kattavasti elokuvaohjelmistoa. Pääluokkia oli neljä: (1) draamaan perustuvat elokuvat, (2) komediaan perustuvat elokuvat, (3) toimintaan ja jännitykseen perustuvat elokuvat ja (4) muut elokuvat. Draamaa ja komediaa ei ryhmitelty alaluokkiin, mutta toiminta- ja jännityspäätteiset elokuvissa eroteltiin toisistaan vielä seuraavat yhdeksän genreä: (3.1) jännitys, (3.2) rikos, (3.3) toiminta, (3.4) seikkailu, (3.5) kauhu, (3.6) sota, (3.7) western, (3.8) fantasia ja (3.9) scifi. Muissa elokuvissa alagenreiksi eroteltiin: (4.1) perhe, (4.2) nuorten, (4.3) lasten, (4.4) musiikki ja (4.5) animaatio. Seksielokuvia ei televisio esittänyt vuonna 2008 lainkaan, joten sitä kuvaavaa luokkaaakaan ei tarvittu.

⁴⁸ Tässä käytetyn aineiston kokoamisesta ja analyysistä vastaa Inka Isosaari Tampereen yliopistosta. Luvun ovat kirjoittaneet Inka Isosaari ja Heikki Hellman.

⁴⁹ The Voice/TV Viisi -kanavan syksyllä 2008 lähettämät elokuvat jäivät valitettavasti tarkastelun ulkopuolelle.

Myös elokuvien **valmistusvuosi** ja **lähetysajankohta** (alkamisaika) koodattiin.

Kovin hienovaraisiin erotteluihin sen paremmin alkuperämaata kuin lajityyppiä koskevissa tarkasteluissa ei ole pyritty, vaan pääasiassa on luotettu *Tv-maailman* ilmoittamiin tietoihin. Epäselvissä tapauksissa niitä on kuitenkin tarkistettu ja korjattu Elonet- ja International Movie Database (IMDb) -sivustojen avulla.⁵⁰

Elokuvien tarjontaa tarkastellaan eri kanavilla pääasiassa kolmen muuttujan suhteen: alkuperämaan, lajityypin ja valmistusvuoden. Lopuksi arvioidaan elokuvien merkityksen muutosta sekä televisio-ohjelmistossa että yksittäisten kanavien kannalta.

6.1 Elokuvien määrä

Viime vuonna television maksuttomat kanavat tarjosivat katsojille 1 535 elokuvaa, ja elokuvat muodostivat kaikkiaan viisi prosenttia television ohjelmatarjonnasta. 2000-luvulla elokuvatarjontaa ovat kasvattaneet uudet digitaaliset kanavat, kuten Teema, FST5 ja Sub, jotka ovat nousseet kilpailemaan elokuvien katsojista neljän perinteisen pääkanavan rinnalle. Esimerkiksi Teemasta tuli vuonna 2006 Yleisradion pääelokuvakkanava, minkä johdosta se on pystynyt lisäämään elokuvapaikkojaan.

Kanavista eniten elokuvia esitti vuonna 2008 Nelonen, jonka ohjelmistossa oli kaikkiaan 341 pitkää elokuvaa, eli keskimäärin melkein yksiokuva päivässä. Käytännössä enemmän kuin joka viides (22 %) television vapailla kanavilla nähdystä elokuvista esitettiin Nelosella. Lähes yhtä paljon elokuvia tarjosivat MTV3 (311), Teema (310) ja TV2 (292). Selvästi vähäisempi rooli elokuvalla oli TV1:n (132) sekä etenkin Subin (89) ja FST5:n (60) ohjelmistossa. FST5 esitti käytännössä yhden elokuvan viikossa.

Tarkastelluista kanavista suhteellisesti eniten elokuvia tarjosi Teema, jonka ohjelmistosta ne muodostivat 14 prosenttia. Vähäisin niiden asema taas oli FST5:n ohjelmistossa (2 %).

6.2 Elokuvatarjonta alkuperämaittain

Yhdysvaltalainen elokuva hallitsi television elokuvatarjontaa vuonna 2008. Amerikkalaisia elokuvia nähtiin kaikkiaan 819 kappaletta, ja ne muodostivat peräti 53 prosenttia television elokuvatarjonnasta. EU-maista peräisin olevat elokuvat muodostivat lähes neljänneksen ja muun maailman elokuvat vajaan kymmenyksen tarjonnasta. Kotimaisen elokuvan osuudeksi jäi 14 prosenttia. Viime vuonna tv-kanavat näyttivät kaikkiaan 216 kotimaista elokuvaa, siis keskimäärin neljä viikossa. (**Taulukko 6.2.1.**)

⁵⁰ Elonet on Kansallisen audiovisuaalisen arkiston ja Valtion elokuvatarkastamon ylläpitämä tietokanta, joka löytyy osoitteesta <http://www.elonet.fi/>. International Movie Database puolestaan on ilmeisesti kattavin maailman elokuvatarjontaa kokoava tietokanta. Se löytyy osoitteesta <http://www.imdb.com/>.

Taulukko 6.2.1 Kanavien elokuvaohjelmisto alkuperämaittain 2008 (%)

	Suomi	EU-maat	Yhdysvallat	Muut	Yht.	N
TV1	6	45	41	8	100	132
TV2	53	13	28	5	100	292
FST5	3	77	8	12	100	60
Teema	11	36	26	26	100	310
MTV3	4	13	82	1	100	311
Sub	-	15	78	8	100	89
Nelonen	1	14	79	5	100	341
Yht.	14	23	53	9	100	1535

Television vapaasti saatavilla olevat kanavat näyttivät viime vuonna elokuvia kaikkiaan 49 maasta, mitä lukua voidaan pitää suurena. Yhdysvaltain ja Suomen jälkeen muita suuria alkuperämaita olivat Iso-Britannia (113 elokuvaa), Ranska (64), Ruotsi (46), Saksa (35) ja Italia (30). EU:n ulkopuolisia merkittäviä elokuvamaita olivat Japani (27), Hongkong (19), Kanada (18) ja Venäjä. Lähinnä Teeman ansiosta nähtävillä oli varsin eksoottisiakin elokuvamaita, kuten Armenia, Bhutan, Luxemburg, Peru ja Mongolia. Suhteellisesti eniten amerikkalaisia elokuvia esitti MTV3 (82 %), mutta määrällisesti eniten taas Nelonen (269 elokuvaa). Yleisradion neljä kanavaa näyttivät viime vuonna yhteensä 224 Yhdysvalloissa valmistettua elokuvaa. Maksuttomista kanavista suhteellisesti eurooppalaisin oli FST5 (77 %), mutta eniten EU-maiden elokuvia esitti Teema (116 elokuvaa).

Kotimaisen elokuvan pääkanavaksi televisiossa näyttää muodostuneen TV2, joka näytti 84 prosenttia televisiossa nähdystä suomalaiselokuvista. Suuren määrän selittää kanavan päiväohjelmisto, johon sisältyi runsaasti vanhoja kotimaisia elokuvia. Vanhempaan ohjelmistoon keskittyi myös Teeman kotimainen elokuvatarjonta, kun taas TV1, MTV3 ja Nelonen lähettivät pääasiassa uusia kotimaisia elokuvia, joiden rahoitukseen ne ovat myös osallistuneet.

Teeman ohjelmistopolitiikka näyttää vaikuttaneen paitsi elokuvatarjonnan kasvuun myös siihen, että televisio tarjoaa enenevästi myös muualta kuin Yhdysvalloista tai EU-maista peräisin olevia elokuvia. Teeman ohjelmiston kansainvälinen kirjo olikin ylivoimainen muihin kanaviin verrattuna. Se tarjosi elokuvia peräti 39:stä eri maasta, ja ”maailmanelokuvien” osuus kanavan elokuvatarjonnasta kohosi 2008 runsaaseen neljännekseen (26 %). Myös Nelosen laajaan elokuvatarjontaan mahtui 21 alkuperämaata, kun taas MTV3:n ohjelmistosta vain kolme elokuvaa (1 %) tuli Suomen ja muiden EU-maiden sekä Yhdysvaltojen ulkopuolelta.

6.3 Elokuvatarjojonta lajityypeittäin

Television elokuvatarjonnan lajityypittäistä tarkastelua vaikeutti se, että ohjelmien ennakkotietojen ja muiden lähteiden genreluokitukset ovat joissain tapauksissa ristiriitaisia. Tässä luokitusratkaisu tehtiin ensisijaisesti ohjelmien ennakkotietojen perusteella, mutta epäselvissä tapauksissa sitä saatettiin korjata IMDb:stä ja Elonetistä saatujen tietojen perusteella.

Taulukko 6.3.1 Kanavien elokuvaohjelmisto lajityypeittäin 2008 (%)

	Draama	Komedia	Toiminta ja jännitys	Muut	Yht.	N
TV1	62	24	9	5	100	132
TV2	30	36	24	10	100	292
FST5	67	18	7	8	100	60
Teema	55	18	25	3	100	310
MTV3	15	33	45	7	100	311
Sub	15	46	36	3	100	89
Nelonen	16	29	52	3	100	341
Yht.	32	29	33	5	100	1535

Päälajityypin perusteella television elokuvatarjonta jakautui varsin tasaisesti kolmeen osaan siten, että toimintaan ja jännitykseen perustuvat lajityypit muodostivat yhden kolmanneksen (33 %) ohjelmistosta, draama toisen kolmanneksen (32 %) ja komedia hieman vajaan kolmanneksen (29 %). Muun tyyppisille elokuville jäi vain rippeitä kokonaisuudesta. Suurimman genreryhmän edustajista eniten nähtiin jännityselokuvia (10 %), mutta merkittävän osuuden saivat myös toiminta- (9 %) ja seikkailuelokuvat (5 %). Muista elokuvista eniten nähtiin animaatioita (2 %). (**Taulukko 6.3.1.**)

Kanavien ja yhtiöiden kesken elokuvagenrejen tarjonta vaihteli huomattavasti. Yleisradion kanavista FST5, TV1 ja Teema keskittyivät voimakkaasti draamaelokuvaan, kun taas TV2 esitti monipuolisesti erityyppistä elokuvaohjelmistoa – se oli kanavista ainoa, jonka tarjontaan sisältyi kaikkien 16 genren edustajia. Kaupallisten kanavien ohjelmistossa draama sai varsin vähäisen roolin. Toimintaan ja jännitykseen perustuvat elokuvat muodostivat enemmistön (52 %) Nelosen tarjonnasta, mutta niillä oli merkittävä sija myös MTV3:n ohjelmistossa (45 %). Kanavista suhteellisesti eniten komedioita puolestaan esitti Sub (46 %).

6.4 Elokuvien ikä

Vajaa puolet (45 %) viime vuonna nähdystä elokuvista oli peräisin 2000-luvulta. Suhteellisesti eniten kaikkein tuoreimpia elokuvia oli FST5:n, TV1:n ja Nelosen tarjonnassa. FST5:n elokuvista 70 prosenttia ja TV1:n tarjonnasta 67 prosenttia oli 2000-luvun puolelta, Nelosella taas 64 prosenttia. Vanhinta ohjelmistoa puolestaan

tarjosivat TV2 ja YLE Teema, joita voisi tarjonnan iän perusteella luonnehtia klassikkokanaviksi. TV2:n ohjelmistosta lähes kaksi kolmannesta oli valmistettu ennen vuotta 1970. (Taulukko 6.4.1.)

Taulukko 6.4.1 Kanavien elokuvaohjelmisto valmistusvuoden mukaan 2008 (%)

	1920– 1949	1950– 1969	1970– 1989	1990– 1999	2000–	Yht.	N
TV1	3	-	15	14	67	100	132
TV2	29	35	6	9	21	100	292
FST5	3	3	22	2	70	100	60
Teema	22	32	13	5	28	100	310
MTV3	0	2	22	26	49	100	311
Sub	-	-	16	38	46	100	89
Nelonen	-	1	13	21	64	100	341
Yht.	11	14	14	16	45	100	1535

6.5 Elokuvaohjelmiston muuttuva rooli

Elokuvaohjelmiston tehtävä televisiossa on viimeisen neljännesvuosisadan kuluessa muuttunut radikaalisti. 1980-luvulla, kun elokuvia näytettiin ruudussa vähän, kukin esitys sai runsaasti huomiota esimerkiksi lehtien tv-sivuilla ja nykyiseen verrattuna valtavia katsojalukuja. Nyt elokuvia nähdään jo yksin vapaasti vastaanotettavilla kanavilla enemmän kuin neljä päivässä, ja niiden lisäksi Suomen maanpäällisessä verkossa on neljä elokuvaan erikoistunutta maksukanavaa, jotka ottavat osan yleisöstä.

Kilpailun kovenemisen ja tarjonnan laajentumisen myötä vain harva elokuva saavuttaa enää miljoonayleisön – viime vuonna siihen ei yltänyt yksikään televisiossa esitetty pitkä elokuva. Ylivoimaisesti katsotuin, Aleksi Mäkelän ohjaama *Matti* (MTV3), pääsi 777 000:een. Vain viisi elokuvaa ylitti viime vuonna puolen miljoonan katsojan rajan. Kotimainen elokuva on yhä yleisön suosikki: suomalaisia teoksia tarjonnasta oli vain 14 prosenttia, mutta kymmenen katsotuisimman elokuvan joukkoon niitä mahtui neljä. Toisaalta kärkikymmenikössä oli myös neljä James Bond -elokuvaa.⁵¹

Näyttääkin siltä, että elokuvan merkitys kanavien ohjelmakartoilla on pienentymässä. Yhä useampi, eli joka neljäs, elokuva sijoitettiin iltapäiväohjelmistoon (26 %) ja joka viides (21 %) myöhäisillan ja yön tunteihin. Parhaana katseluaikana elokuvatarjonnasta nähtiin viime vuonna kuitenkin yhä joka toinen (50 %).

Kaupalliset kanavat eivät ole enää lisänneet elokuvatarjontaansa, vaan se näyttää saavuttaneen lakipisteensä (vrt. Joukkoviestimet 2006, 243). Niistä ainoastaan Nelonen on laajamittaisesti yrittänyt käyttää hyväkseen elokuvien vetovoimaa *Viikonlopun leffaputkellaan*, jossa se on tarjonnut nimekkään elokuvan joka ilta perjantaista sunnuntaihin kello 21.00. MTV3:n ainoa iso panostus on kohdistunut maanantai-illan kansainvälisiin menestyselokuvaan keskittyneeseen elokuvapaikkaan, josta se kuitenkin

⁵¹ Elokuviensa katsojalukuja koskevat tiedot on koottu Finnpanelin mittaritutkimuksen aineistosta, ks. esim. <http://www.finnpanel.fi/tulokset/tv/kk/ohjryh/2008/12/elokuvat.html> (luettu 15.9.2009).

vuoden 2009 alusta luopui sisarkanavansa Subin hyväksi. Verrattuna kaupalliseen kilpailijaansa Neloseen MTV3 näyttäisi suosivan ”pehmeämpää” ohjelmistoa, siis komediaa, kun taas Nelosella elokuvatarjontaa näyttäisi painottuvan ”kovempiin”, toiminnallisiin lajityyppeihin. Kahden kaupallisen pääkanavan lähestymistapa elokuvaohjelmistoon on menestyshakuinen: keskeinen osa niiden tarjonnasta koostuu 1990- ja 2000-luvun Hollywood-elokuvista, jotka katsojatilastojen perusteella näyttävät edelleen edustavan suomalaista keskivertomakua. MTV3:n ja Nelosen ohjelmiston rakentumista määrää ratkaisevasti myös se, että molemmilla on sopimuksia keskeisten amerikkalaisten elokuvastudioiden kanssa. Samaiset sopimukset selittävät myös sen, että sekä uusintojen määrä että niiden osuus elokuvatarjonnasta on silmämääräisesti hyvin suuri.

Yleisradiossa elokuvaohjelmistolle on muodostunut toisenlainen rooli. Sen kanavien uudemmat elokuvat ovat pääosin joko kotimaisia ja eurooppalaisia pienemmän budjetin teoksia tai ns. muun maailman elokuvia. Nimenomaan Teema on rikastanut television ohjelmatarjontaa luomalla erityyppisille elokuville profiloituneita, kello 21.55 alkavat vakiopaikat: maanantaina erikoisuuksia tarjoava *Kino Into*, keskiviikkona eksoottisten maiden elokuvatarjontaan keskittynyt *Kino Kauko* sekä torstaina uudehkoille taide-elokuville omistettu *Kino Helmi*. Lisäksi se esitti lauantaisiin teemailtoihinsa liittyviä elokuvia sekä sunnuntain kello 18.00:n *Kino Klassikossa* menneiden vuosikymmenten maineikkaita laatuelokuvia. TV2 puolestaan on vakiintunut vanhemman kotimaisen elokuvan näyttämöksi. Yleisradiohan omistaa satojen vanhojen kotimaisten elokuvien esitysoikeudet. Viime vuonna FST5 puolestaan profiloitui pohjoismaisen elokuvan tärkeimpänä foorumina. Myös Yleisradion elokuvasopimukset sisältävät yleensä oikeudet yhteen tai useampaan uusintaan.

Tulevaisuudessa suomalaisten elokuvatottumuksia saattaa muuttaa tallentavien digisovittimien yleistymisen kotitalouksissa. Tällä hetkellä television katselu on pääsääntöisesti reaaliaikaista, mutta on mahdollista, että tulevaisuudessa laitteen yleistymisen tuo muutoksia elokuvakatsojien määrään sekä toisaalta elokuvan lähetyssajakohdan valintaan. Jo viime vuonna ajansiirto lisäsi elokuvien katselua niissä talouksissa, joissa se oli mahdollista, keskimäärin viidenneksellä.⁵² On myös mahdollista, että elokuvien katselu siirtyy yhä enemmän maksukanaville, mikä voi entisestään polarisoida maksuttomien kanavien elokuvatarjontaa ja jakaa sen nykyistä selvemmin yhtäältä kaikkein suurimpiin menestyselokuviin ja toisaalta harvinaisempiin art house -elokuviin.

---

⁵² Ks. Lena Sandell & Anna-Leena Lamberg: Television katselu Suomessa vuonna 2008, http://www.finnpanel.fi/lataukset/tv_vuosi_2008.pdf (luettu 15.9.2009).

LÄHTEET

Aslama, M. (2008). *Slogans of Change. Three Outlooks on Finnish Television Contents*. SSKH Skrifter 26. Helsingfors: Helsingfors universitet.

Aslama, M. & Lehtinen, P. (2007). *Suomalainen tv-tarjonta 2006*. Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 56/2007. Helsinki: LVM.

Aslama, M. & Lehtinen, P. (2009). *Suomalainen tv-tarjonta 2007*. Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 2/2009. Helsinki: LVM.

Aslama, M., Hellman, H., Lehtinen, P. & Sauri, T. (2009). *Suomalainen tv-tarjonta -raportin uudistaminen. Selvitys*. Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 25/2009. Helsinki: LVM.

Hellman, H. (2001). Diversity – An End in Itself? Developing Multi-Measure Methodology of Television Programme Variety Studies. *European Journal of Communication* 16: 2, 181–208.

Joukkoviestintätilasto 1995 (1995). Helsinki: Tilastokeskus.

Joukkoviestimet 2006 (2006). Helsinki: Tilastokeskus.

Jääsaari, J. (1006). Television katsotuimmat ohjelmat suomalaisuuden kuvana. Teoksessa: Jääsaari, J. (toim.) *Radio- ja TV-tutkimuksen vuosikirja 1996*. Helsinki: Yleisradio Oy.

Lintilä, M. ym. (2009). *Yleisradion julkinen palvelu ja rahoitus. Työryhmän loppuraportti*. Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 23/2009. Helsinki: LVM.

McDonald, Daniel & Dimmick, John (2003). The Conceptualization and Measurement of Diversity. *Communication Research* 30: 1, 60–79.

Napoli, P. M. (1997). Rethinking Program Diversity Assessment: An Audience-Centered Approach. *Journal of Media Economics* 10: 4, 59–74.

Sandell, L. & Lamberg A.-L. (2009). *Television katselu Suomessa vuonna 2008*. Helsinki: Finnpanel. http://www.finnpanel.fi/lataukset/tv_vuosi_2008.pdf (luettu 30.9.2009).

Suoninen, A. (2007). *Television lastenohjelmatarjonta syksyllä 2006*. Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 48/2007. Helsinki: LVM.

LIITE 1: VERTAILU FINNPANELIN LUOKITUKSEEN

Kun talvella 2009 selvitettiin tv-alan toimijoiden näkemyksiä Suomalainen tv-tarjonta -raportin kehittämiseksi, yhdeksi kehittämiskohteeksi nousi käytetty ohjelmaluokitus. Saadut ehdotukset olivat osin ristiriitaisia. Yhtäältä toivottiin, että raporteissa käytettäisiin tv-mittaritutkimuksen ns. Finnpanel-luokitusta sellaisenaan, koska luokista vallitsee jo toimialan keskinäinen yhteisymmärrys. Toisaalta esitettiin, että tv-tarjonnan seurantaan tulisi luoda nykyistä selvästi hienojakoisempi ja ohjelmiston muutoksen paremmin huomioonottava luokitus. (Ks. Aslama ym. 2009.)

Raporteissa käytetty ohjelmaluokitus on perustunut Finnpanel-luokitukseen, mutta sitä on lievästi muokattu eri luokkiin osuvien ohjemien määrän tasoittamiseksi ja jotta se kuvaaisi ohjelmistoa täsmällisemmin. Finnpanel käyttää 11-luokkaista, *Suomalainen tv-tarjonta* -raportti taas 13-luokkaista luokittelua. Keskeisin ero suhteessa mittaritutkimukseen on, että sen asiaohjelmien luokka on jaettu kolmeen siten, että siitä on erotettu muodoltaan ”kevyempien” palvelu- ja harrasteohjelmien luokka sekä sisällön perusteella erottautuvien kulttuuriohjelmien luokka. Lisäksi kanavat sijoittavat tiedeohjelmat opetusohjelmiin, kun taas raportissa ne on yleensä luokiteltu asiaohjelmiksi. Finnpanelin ulkomaisten sarjojen sijaan raportti on luokitellut omaksi ryhmäkseen ulkomaisen fiktion, joka on sisältänyt myös ns. tv-elokuvat. Vastaavasti raportin elokuvat-luokka on sisältänyt vain alun perin elokuvateatterilevitykseen tuotetut elokuvat, mutta Finnpanel-luokitus myös tv-elokuvat.⁵³

Sen lisäksi, että kanavien itsensä käyttämä Finnpanel-luokitus ei ole kuvauskyyvyltään tyydyttänyt raportin tekijöitä, se on osoittautunut myös epäluotettavaksi. Kanavien on havaittu koodaavan ohjelmiaan paitsi epä johdonmukaisesti myös keskenään eri tavoin, minkä johdosta tutkimusaineistoon valmiiksi koodattua ohjelmaluokitusta ei ole voitu käyttää. *Suomalainen tv-tarjonta* -raporteissa aineisto on ollut kauttaaltaan perehtyneen tutkimusapulaisen johdonmukaisesti koodaamaa, sen luokitusreliabiliteetti on voitu testata ja luokitusratkaisuja tarvittaessa korjata.

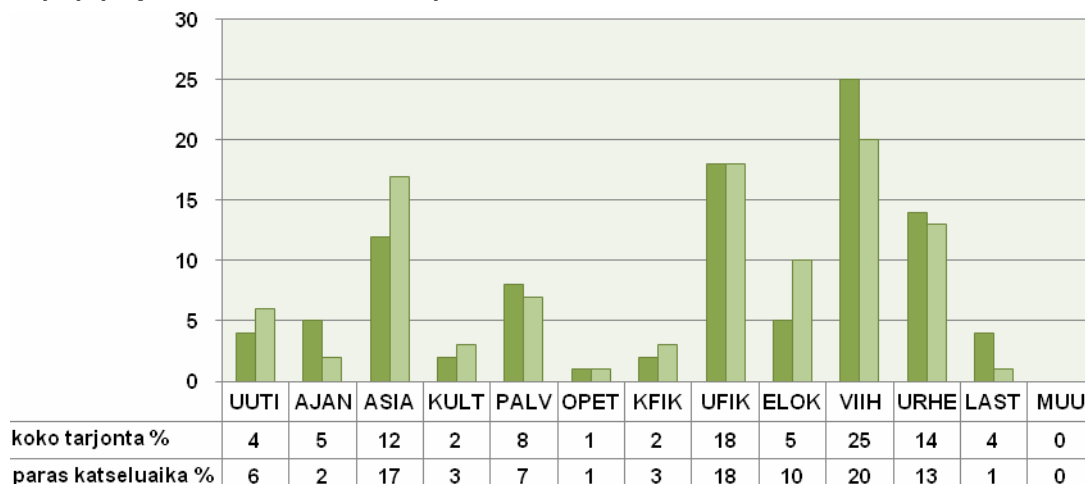
Tätä raporttia varten selvitettiin ensi kertaa, miten kanavien omat luokitukset poikkeavat tutkijoiden luokitusratkaisuista. Luokitusrunгон ja luokitusperiaatteiden eroista johtuen mitään ”yksimielisyysprosenttia” ei voitu laskea. Sen sijaan on voitu analysoida luokitusten systemaattisia eroja sekä kokonaistarjonnan tasolla että kanavakohtaisesti. Vertailtavina olivat samojen viiden otosviikon (10, 11, 28, 40 ja 41) ohjelmistot.

Kymmenen kanavan yhteenlasketun kokonaistarjonnan tasolla (ks. **kuviot A ja B**) erot olivat varsin vähäisiä. Faktapainotteisten ohjelmien puolella selvin tulkintaero löytyi opetusohjelmista, joita kanavien omien koodausten mukaan olisi enemmän kuin raportin mukaan. Tutkijat olivat koodanneet osan kanavien opetusohjelmiksi katsomasta tarjonnasta asia-, kulttuuri- tai palveluohjelmiksi. Viihdepainotteisten ohjelmien puolella Finnpanelista saatu aineisto näytti varsin vähäistä viihdeohjelmien osuutta,

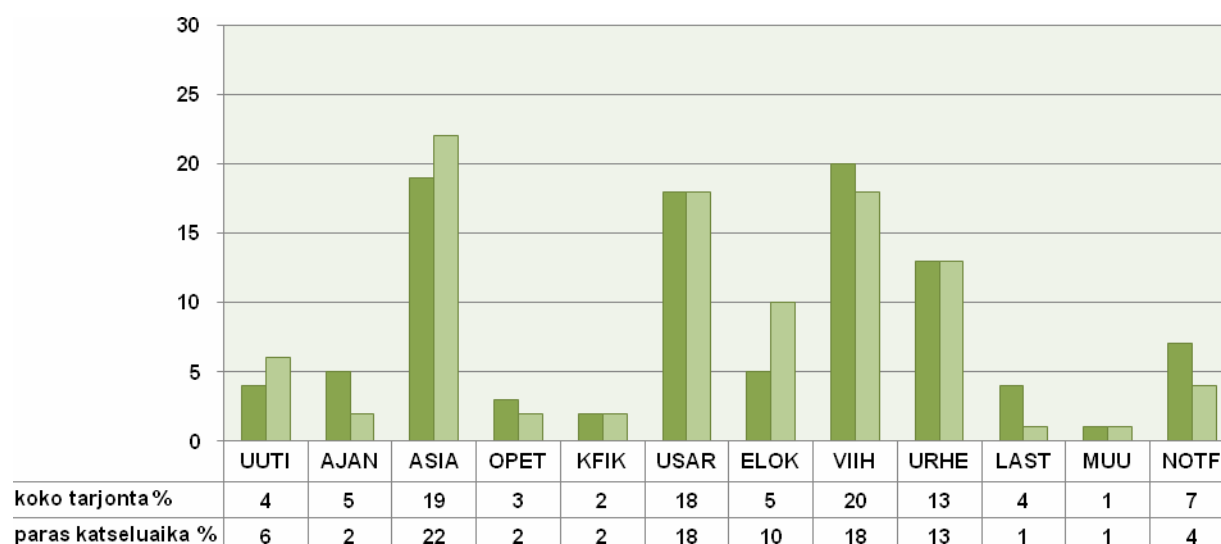
⁵³ Luokitusperiaatteista, ks. tarkemmin liite 2.

mutta sen selitti The Voicen kokonaan koodaamatta jättämät ("not found") musiikkivideo-ohjelmat, jotka raportti on sijoittanut viihteen luokkaan.

Kuvio A. Valtakunnallisten kanavien ohjelmatarjonta ohjelmatyypeittäin 2008 (%) (raportin oma luokitus)

Kuvio B Valtakunnallisten kanavien ohjelmatarjonta ohjelmatyypeittäin 2008 (%)*(Finnpanel-luokitus)

*Viimeinen luokitus "NOTF" on "Not Found". Se koskee lähinnä The Voicen ohjelmia joita ei ole luokiteltu lainkaan ja jotka suurimmaksi osaksi kuuluvat viihdeohjelmien luokkaan.

Kanavakohtaisessa tarkastelussa ilmeni jo isompia eroja sekä luokitusperiaatteissa että -käytännöissä. Kun esimerkiksi FST5 luokitteli tiedemakasiiniohjelmansa *Tieteen koukerot* opetusohjelmiin, raportti sijoitti sen palveluohjelmiin. Vastaavasti esimerkiksi Teeman opetus- ja tiedeohjelmiksi koodaamat *Tiededokumentti*-sarjan jaksot tai

Euroopan teollinen vallankumous -sarja on raportissa tulkittu asiaohjelmiksi. TV2:n tarjoamat konserttitaltioinnit kanava itse puolestaan oli koodannut viihteeseen/kevyeen musiikkiin, kun taas raportissa ne tulkittiin kulttuuriohjelmiksi. MTV3:n, Subin ja Nelosen kohdalla erimielisyyksiä löytyi lähinnä viihteen määrittelystä. Kun esimerkiksi Nelonen tulkitsi *Hurta ja stara* -ohjelman asia/kulttuuri/lifestyle-ohjelmaksi, raportti koodasi sen viihteeksi. Päinvastaisiakin tulkintoja ilmeni: tutkijat laskivat Nelosen viihteeksi koodaamaan keskusteluohjelman *B-studion* ja samoin MTV3:n viihteeksi tulkitseman *Myytinmurtaajat* asiaohjelmiksi.

Yllättävän suuri osa kanavakohtaisista eroista paljastui kuitenkin puhtaiksi luokitusvirheiksi, mikä vahvisti käsitystä siitä, että kanavien omia luokituksia ei voida suoraan ottaa analyysin perustaksi.

LIITE 2: OHJELMALUOKITUS

Suomalaista tv-tarjontaa tarkastellaan tässä raportissa 13-luokkaisen perusluokituksen kautta. Luokitus on lähellä tv-mittaritutkimuksen vuonna 1999 yhtenäistettyä luokitusjärjestelmää. Siten tämä raportti tarjoaa tietoa, joka vertautuu luontevasti kanavien omiin mittariaineistojen analyysihin. Samoin raportin ohjelmaluokitus mahdollistaa vuotuisen seurannan sekä muun jatkoraportoinnin.

Erot tv-mittariluokitukseen on tehty lähinnä tasoittamaan luokkien kokoja. Asiaohjelmien luokasta on irrotettu erilliseksi palvelu- ja harrasteohjelmien luokka. Lisäksi tv-mittariluokituksesta poiketen kulttuuridokumentit sisältyvät tässä raportissa kulttuuriohjelmiin, eivät asiaohjelmiin.

Tämä raportti on kahdeksas perättäinen raportti jossa ohjelmaluokitusta käytetään. Vuosittain on tapahtunut pieniä korjauksia, joiden johdosta muutama yksittäisten ohjelmien luokitusta on saatettu muuttaa. Tulosten kannalta muutokset eivät ole merkittäviä.

Raportin **perusluokituksen** ohjelmatyypit ovat seuraavat:

1 Uutiset (UUTI). Tähän luokkaan sisältyvät kanavien pääuutislähetykset sekä muut säännölliset uutislähetykset, kuten *Viittomakieliset uutiset* (TV1), alueelliset uutislähetykset (TV2) tai *Kauppalehden talousuutiset* (MTV3). Uutisiksi on koodattu myös erilliset talousuutislähetykset ja sää-ohjelmat. TV1:n *Aamu-TV:n* ja MTV3:n *Huomenta Suomen* uutislähetysksiä ei puolestaan ole eritelty erikseen, vaan ne on laskettu aamulähetysten mukana ajankohtaisohjelmiksi.

2 Ajankohtaisohjelmat (AJAN). Ajankohtaisohjelmia ovat säännölliset ajankohtaismakasiinit ja -keskustelut, kuten *A-Studio*, *A-talk* tai *Lauantaiseura* (TV1), *Ajankohtainen kakkonen* (TV2) ja *OBS* (FST5). Lisäksi luokkaan kuuluvat TV1:n ja MTV3:n aamutelevisiolähetykset. Myös vaalikeskustelu- ja vaalitenttiohjelmat on luokiteltu ajankohtaisohjelmiksi.

3 Asiaohjelmat (ASIA). Asiaohjelmiksi on luokiteltu erilaiset asia-, reportaasi- ja dokumenttiohjelmien sarjat, kuten *Basaari*, *Prisma* (TV1) ja *Seportaasi* (FST). Samoin luokkaan kuuluvat saman genren perinteiset yksittäisohjelmat, jotka nekin usein esitetään yleisotsikon, kuten *Ykkösdokumentti* (TV1), *Silminnäkijä* (TV2), *4D* (Nelonen) tai *JIM D* (JIM) alla. Lisäksi dokumentaariset lyhytelokuvat (tässä: alle 60 min) sisältyvät tähän kategoriaan. Asiaohjelmiin on aiempien vuosien tapaan tässä koodattu myös ”yleisiä teemoja” käsittelevät keskusteluohjelmat, joiden aiheet eivät kuitenkaan ole suoraan uutis- tai ajankohtaisohjelmien aihepiiristä. Näitä ohjelmia löytyy lähinnä YLE:n tarjonnasta (esim. *Ilona Rauhala*). Samoin tähän luokkaan on sisällytetty viihteen ja asian välimaastoon sijoittuvia ohjelmia. Tässä periaatteena on ollut, että asiaa ja dokumentaarisuutta sekä viihdettä yhdistävät ohjelmat, joista puuttuu varsinainen kilpailuelementti, luokitellaan asiaohjelmiksi (esim. TV2:n *Lapsityrannit*, Nelosen *Sairaala*). Kilpailun ympärille rakennetut tosi-tv-tyyppiset ohjelmat on sijoitettu viihdeluokkaan.

4 Kulttuuriohjelmat sekä musiikkitapahtumat ja konserttitaltioinnit (KULT).

Tähän luokkaan on sisällytetty yksittäiset kulttuuria käsittelevät dokumentit, kuten artistien ja taiteilijoiden henkilökuvat. Samoin luokkaan kuuluvat sarjaluonteiset ohjelmat, esim. *K-rappu*-dokumenttisarja (TV1) sekä *Ratatosk* ja *Aikaa elokuvalle* (FST5). Myös konserttitaltioinnit sisältyvät tähän luokkaan; musiikin ympärille rakennetut nk. estradiviihdeohjelmat puolestaan on sijoitettu viihteeseen. The Voice -kanavan ohjelmat on tässä raportissa katsottu kuuluvaksi viihdeluokkaan.

5 Palvelu- ja harrasteohjelmat (PALV) Tämä on hybridi ohjelmaluokka, jonka yhteinen nimittäjä on keskittyminen nk. human interest- tai ihmisten yksityisen alueen teemoihin. Usein ohjelmia leimaa katsojien puhuttelemisen pikemminkin kuluttajina kuin kansalaisina. Tähän luokkaan sisältyvät siten selvät kuluttamiseen ja palveluun liittyvät ohjelmat, kuten *Kirppis* (TV1), *Kuningaskuluttaja* (TV1) tai *Joka kodin asuntomarkkinat* (MTV3); kuluttamisen ja harrastamisen välimaastossa sijaitsevat kodinhoitoon, ulkonäköön ja liikuntaan, sisustamiseen ja ruokaan liittyvät ohjelmat (esim. FST5:n *Strömsö*, MTV3:n *Elixir* tai Nelosen *Inno*); matkailuohjelmat (TV2:n *Matkapassi*); sekä harrasteohjelmat, kuten tietokonepelejä käsittelevä *Tilt.tv* (MTV3). Luokkaan kuuluvat yleisemmistä yhteiskunnallisista piirteistään huolimatta myös sellaiset ohjelmat, kuten *Poliisi-TV* (TV2) ja aiheiden yksityistävän ja yksilöitä palvelevan käsittelytavan vuoksi. Samoin luokkaan sisältyvät myös hengellisten teemojen ympärille rakentuvat ohjelmat, kuten *Pisara* (TV1).

6 Opetusohjelmat (OPET). Opetusohjelmiin sisältyvät akateemiset, muodolliset opetusohjelmat (mm. kieliohjelmat, *Pque nique 2*), opettaja-tv:n ohjelmat (lähinnä Teema) sekä taitoja opettavat ohjelmat.

7 Kotimainen fiktio (KFIK). Kotimaisen fiktion luokka koostuu Suomessa tuotetuista fiktiivisistä sarjoista (esim. TV1:n *Kotikatu* ja MTV3:n *Salatut elämät*), taltioidusta ja nimenomaan televisiolle tuotetusta draamasta (myös tv-elokuvat). Lisäksi fiktiiviset lyhytelokuvat (tässä: alle 60 min) sisältyvät tähän kategoriaan.

8 Ulkomainen fiktio (UFIK). Ulkomaisen fiktion luokka vastaa kotimaisen fiktion luokkaa.

9 Elokuva (ELOK). Elokuviksi on koodattu sekä koti- että ulkomaiset fiktiiviset pitkät elokuvat, jotka on alun perin tehty elokuvateatterilevitykseen.

10 Viihde (VIIH). Luokkaan on sisällytetty niin peli- ja visailuohjelmat (*Uutisvuoto*, TV1; *Huuma*, MTV3), sketsi- ja estradiviihde (TV2:n *Skithouse* ja Subin *Ketonen & Myllyrinne*) kuin talk show -tyyppinen puheviihde. Puheohjelmien osalta jako on tehty aiheiden ja niiden käsittelytavan mukaan niin, että esimerkiksi *Inhimillinen tekijä* (TV2) on sisällytetty asiaohjelmiin ja toisaalta *Arto Nyberg* (TV1), kuten myös *Bettina S* (FST5), viihdeohjelmiin. Kilpailuelementin sisältävät tosi-tv-ohjelmat, kuten *Idols* (MTV3), tai *Muodin huipulle* (Subtv), luokitellaan samoin viihdeohjelmiksi. Voice -kanavan ohjelmat, jotka koostuvat lähinnä musiikkivideoista, on luokiteltu tässä raportissa viihdeohjelmien luokkaan. Vaikka tämä ratkaisu ei olekaan täysin ongelmaton, olisi kanavan ohjelmien pistäminen kulttuuriluokkaan tuntunut huonommalta ratkaisulta.

11 Urheilu (URHE). Urheiluohjelmiksi on luokiteltu sekä urheilutapahtumat (suorat ja nauhoitetut), urheilu-uutiset että urheiluaiheiset ajankohtais- ja asiaohjelmat, kuten Urheilukanavan *Profiilipelaaja*.

12 Lastenohjelmat (LAST). Tämä ohjelmaluokka perustuu kohderyhmään ennemminkin kuin ohjelmatyyppiin sinänsä: se sisältää makasiiniohjelmaa (esim. FST5:n *BUU-klubben*, TV2:n *Pikku Kakkonen*), viihteellistä kisaa (TV2:n *Suuri kupla*) ja fiktiota. Animaatioissa ero fiktio- ja lastenohjelmaluokkien välille on määritelty siten, että suomeksi puhuttu animaatio on lastenohjelma (esim. MTV3:n *Teini-ikäiset Mutantti Ninja Kilpikonnat*), tekstitetty puolestaan fiktio (esim. Subin *Simpsonit*).

13 Muut (MUUT). Tähän luokkaan kuuluvat nk. täyteohjelmat sekä pieni määrä vaikeasti määriteltäviä hajaohjelmia: yhtäältä lottoarvonnat ja vastaavat, toisaalta taltioidut jumalanpalvelukset.

Perusluokituksesta on tiivistetty seuraava informatiivisten ja viihteellisen ohjelmien jako kuvaamaan yleisempiä ajallisia ja kanavakohtaisia kehityssuuntia:

Informatiiviset ohjelmatyypit:

uutiset (1); ajankohtaisohjelmat (2); asiaohjelmat (3); kulttuuriohjelmat (4); palvelu- ja harrasteohjelmat (5); opetusohjelmat (6).

Viihteelliset ohjelmatyypit:

urheilu (6); kotimainen fiktio (7); ulkomainen fiktio (8); elokuva (9); viihde (10).

Kahtiajaon ulkopuolelle jäävät lastenohjelmat ja muut ohjelmat.

Ohjelmien luokittelusta vastasi tutkimusavustaja Kennet Härmälä. Kun luokittelun reliabiliteetti testattiin, yksimielisyysprosentti oli 95.

LIITE 3: MONIPUOLISUUSMITTARIT

Ohjelmiston monipuolisuutta on tässä ja aiemmissa *Suomalainen tv-tarjonta* -selvityksissä mitattu nk. **suhteellisen entropian matemaattisella mittarilla**, joka on tullut yleiseksi ohjelmarakennetutkimuksessa. Tässä raportissa kyseistä mittaria käytetään **vain yksittäisten, ohjelmatarjonnaltaan laajahkojen kanavien monipuolisuuden analysoimiseen**. Tällaisia kanavia ovat Yleisradion neljä kanavaa TV1, TV2, FST5 ja Teema sekä kaupallisista kanavista MTV3, Sub, Nelonen ja JIM, kun taas Urheilukanavan ja The Voice/TV Viiden ohjelmiston kuvaamiseen mittaria ei ole koettu mielekkääksi. Lisäksi suhteellisen entropian indeksillä mitataan YLEn kanavien yhteenlaskettua ohjelmatarjontaa.

Suhteellisen entropian indeksi (H_{rel}) kuvaa eri ohjelmatyyppien esiintymisen todennäköisyyttä ohjelmistossa. Mitä useampia ohjelmatyyppejä on tarjolla ja mitä tasaisemmin ne jakautuvat ohjelmistossa, sen suurempi on indeksiluku. Mitä suurempi on indeksin arvo, sen suurempi on katsojille tarjottu ohjelmiston monipuolisuus.

Indeksiluku saadaan selville laskemalla ensin ohjelmiston nk. absoluuttinen entropia (H_{abs}). Siihen tarvittava laskentakaava on seuraava:

$$H_{abs} = \sum -p_i \log_2 p_i$$

jossa p_i tarkoittaa kunkin ohjelmatyyppin ohjelmistossa saamaa osuutta. Jos esimerkiksi uutisten osuus tarkastellulla jaksolla on 7,8 prosenttia, ulkomaisen fiktion osuus 20,2 prosenttia jne., absoluuttinen entropia lasketaan seuraavasti: $H_{abs} = -[(0,078 * \log_2 0,078) + (0,202 * \log_2 0,202) + \text{jne.}]$. Suhteellinen entropia puolestaan lasketaan jakamalla saatu H_{abs} :n arvo sen maksimiarvolla ($H_{max} = \log_2 N$):

$$H = \frac{H_{abs}}{H_{max} = \log_2 N}$$

jossa N edustaa analyysissä käytettyjen ohjelmatyyppien määrää. Esimerkiksi käytettäessä 13-luokkaista ohjelmarakennetutkimusta, absoluuttisen entropian maksimiarvo $H_{max} = \log_2 13 \approx 3,7$.

Suhteellisen entropian indeksin minimiarvo on 0 (kaikki ohjelmat yhdessä ohjelmaluokassa) ja maksimiarvo 1 (kaikissa ohjelmaluokissa yhtä paljon ohjelmia). Mittari käyttäytyy logaritmisesti, minkä johdosta muutos 0,80:stä 0,90:een on huomattavasti dramaattisempi kuin 0,40:stä 0,50:een. Ts. mitä suurempi indeksiluku kanavalla on, sen vaikeampaa monipuolisuuden lisääminen on. Mittarilla laskettavaa tunnuslukua on tulkittu niin, että 0,00–0,34 edustavat erittäin vähäistä monipuolisuutta, 0,35–0,54 vähäistä, 0,55–0,69 keskimääräistä, 0,70–0,79 suurta ja 0,80–1,00 erittäin suurta monipuolisuutta.⁵⁴

Aiemmista raporteista poiketen **kaikkien vapaasti saatavilla olevien kanavien yhteenlasketun monipuolisuuden analysoimiseksi** käytetään nyt **ohjelmiston keskittymistä mittaavaa Herfindahl–Hirschman-indeksiä (HHI)**. Mittaria on käytetty laajalti esimerkiksi markkinoiden keskittymisen analyysissä, mutta se on ollut suosittu myös ohjelmiston monipuolisuutta mitattaessa. HHI ilmentää sitä, millä todennäköisyydellä kaksi satunnaista ohjelmatyyppeä edustavat samaa ohjelmatyyppeä.

⁵⁴ Mittarista lisää, ks. esim. Aslama ym. (2009), Hellman (2001) ja McDonald & Dimmick (2003).

Indeksi saadaan summaamalla osuuksien neliöt yhteen:

$$HHI = \sum p_i^2$$

Jos esimerkiksi uutisia on tarkastellulla ajanjaksolla 7,8 prosenttia ohjelmatarjonnasta, ajankohtaisohjelmia 20,2 prosenttia jne., laskutoimitus tapahtuu seuraavasti: $HHI = (0,078^2 + 0,202^2 + \text{jne.})$.

HHI:tä luetaan käänteisesti verrattuna suhteellisen entropian indeksiin. Mittarin minimiarvo on 0 (kaikissa ohjelmaluokissa yhtä paljon ohjelmia) ja maksimiarvo 1 (kaikki ohjelmat yhdessä ohjelmaluokassa). Mittarilla laskettavaa tunnuslukua on tulkittu niin, että 0,00–0,10 ohjelmiston vähäistä keskittyneisyyttä, 0,11–0,18 keskimääräistä, 0,19–1,00 suurta keskittyneisyyttä.⁵⁵

---

⁵⁵ Mittarista lisää, ks. esim. Aslama ym. (2009), McDonald & Dimmick (2003) ja Napoli (1997).

LIITE 4. OHJELMALUOKITUKSET KANAVITTAIN VIIKOLLA 41

Taulukko YLE:n kanavien ohjelmanimikkeet esimerkkiviikolla 41/2008

	TV1	TV2	FST5	Teema
UUTI	Euronews Kuuden Tv-uutiset ja sää Tv-uutiset Tv-uutiset ja sää Viikko viitottuna Viittomakieliset uutiset	Alueellinen uutislähetys Alueelliset lähetykset Hämeen uutiset Itä-Suomen uutiset Kaakkois-Suomen uutiset Kakkosen syysää Keski-Suomen uutiset Lounais-Suomen uutiset Oddasat Pohjanmaan uutiset Pohjois-Suomen uutiset Tv-uutiset Tv-uutiset, sää ja urheilu	Extra TV-nytt Kortnytt Kvällsnytt Oddasat TV-nytt	
AJANK.	A-plus A-studio A-talk MOT: Suomi siirtomaaherraksi? Vaalit 08: Vaalizoom Ykkösaamu Ykkösen aamu-tv Ykkösen aamu-tv: Tänään otsikoissa	Ajankohtainen kakkonen: Kuntailta Kotimaan kasvot Vaaliexpress	Närbild Obs.	
ASIA	Aamusydämellä Aina kunnollinen Avara luonto: Kiina Basaari: Ura Epäkorrektia, Tuomas Enbuske!: Pääminist Historiaa: Pearl Harbor -	Dokumenttiprojekti: Melkein poliitikko Dokumentti: Neljäs tuoli Dokumenttiprojekti: Taksi pimeyteen Eläinten tahtiin Hullu juttu Inhimillinen tekijä Kauas pudonneet	Aistien matkassa Arkistohelmiä Dok: Elän koska laulan Dokumentti: Gasolin Dokumentti: Gazan nuori Freud Dokumentti: Neljäs tuoli	70-luvun sekahaku Aivomyrsky Amoz Oz Blues: Piano Blues Ekorakentamisen haasteet Euroopan teollinen vallankumous

	<p>kumpi aloitti? Ihmiskunnan aarteita Ilona Rauhalala Kiehtova maailma: Vuosi Tiibetissä Kirjakylän rakentajat Kutoja Kuvakirjeitä Euroopasta Luontoohetki: Herhiläispesä Muut kuusi miljardia Norjaa ristiin rastiin Oh-hoh mikä päivä! Oraakkelit - musliminaiset vastaavat Pohjoinen valo: Smaragdisilmät Prisma Studio Prisma: Satelliittien tarina Prisma: Takaisin elämään Puolueet: Perintölakana Tosi tarina: Perhe pelissä Ulkolinja: Paljon pulaa ruoasta Ulkolinja: Sotamies Svejk tähtien sodass Wallen matkassa: Veteraaniautoilija Ykkösdokumentti: Kun systeemi pettää Ykkösdokumentti: Mekaaninen rakkaus</p>	<p>Kohtauspaikka: Suhdekorjaamo Norjaa ristiin rastiin Pohjantähden alla: Tuleeko kukaan? Poliisikamera - käy! Riskirajoilla: Amazonia luotaamassa Rokkarin äiti SF-tarina Silminnäkijä: Sanojen valtiasta Google Silminnäkijä: Älä lyö Suomi-Filmin tarina TV2: Viikon luontohavainto: Siilit talvi Ulkosuomalaisen tarina Uutisvuosi</p>	<p>Langedragin eläimet Liikkeellä luonnossa Luontoretellä Made in Europe Melitan vieraana Nick Bakerin oudot otukset Norjaa ristiin rastiin Paikallis-tv Ruotsin hetkiä Seportaasi: Avustustyöntekijä muistelee Spotlight: Pankkien asiakkaita pyöritetä Veteraani-tv</p>	<p>Henkinen Eurooppamme Historia: Churchillin henkivartija Historia: Intian tarina Historia: Kiinan Kielletty kaupunki Hujari Felix Krullin tunnustukset Huippujohtajan sielunmaisemat Iranilaisen elokuvan vallankumous Kolmas ulottuvuus: Palvelija myytävänä Kymmenen suomalaista arkkitehtia Lapset puhuvat Lähikuvassa Susan Graham Lääkärikilta: Hyvä kuolema Meren salaisuudet Muusikon varjossa Onko ruoka vaarallista? Palin: Hemingwayn jalanjäljillä Postikortteja Espanjasta Rakennustaiteen aarteita Tiededokumentti: Luontoäidin haastajat Tyhmiä kysymyksiä musiikista Vapautusliikkeet vedenjakajalla Veitsen terällä: Lonkkaproteesileikkaus</p>
KULT	<p>Ammatti: Suomalainen kirjailija - Paavo K70 ja Vanhat kurpat ja kaksi lasta: Iku K-reppu: Cityhervien isäntä</p>	<p>Yle Live: Euroopan tähdet 2008</p>	<p>Kirjailijan muotokuva: Gösta Ågren Live: Suede Liveä Abbey Roadilta Lähikuvassa: Lone Scherfig</p>	<p>Basement sessions Donnerin valinta Elokuvamusiikin lumoissa Kirjamaan lukuelämyksiä Mambo! - Dudamel</p>

	Strada Viihdekonkarit		Ratatosk Taitelijan muotokuva: DDT	Venezuelassa Musiikkia konkistadorien ajoilta Popkult Rockin klassikkolevyt: Stevie Wonder Rodolfo Mederos - Tangomaestro Schubert: Talvinen matka Suomalaisia kuvia TV-arkiston vieraana: Erkki Tuomioja ja
PALV	Antiikkia, antiikkia Jaakko ja maailmanvalloittajat Kirppis Kuningaskuluttaja Pisara Priima Sukupu	Akuutti Eläinsairaala Elämäni eläimet: Nuoret eläinlääkärit Erätulilla Hienosti hihnassa Hullut syömärit Kireitä siimoja Laivakokin matkassa Makujen matkassa: Ruokasafari Matkapassi special: Mayojen reitti Matkapassi: Kypros ja Kreeta Monsteri-talli Poliisi-tv Romuveljet iskevät Tinan keittiössä	Niklaksen keittiössä Park Station T: Vesiurheilua Strömsö	Kuuroon!
OPET			Afrikan lapset Jos olisit minä Matikasta puheen ollen Opettaja.tv: Globalisaatio opettaja.tv: Matikkapartio Tieteen koukerot	Alright? Alright! Go Yoyo Go Opettaja.tv: Arvioinnista vuorovaikutuks Opettaja.tv: Kasvatustaidon gigantit Opettaja.tv: Koulutarinoita Opettaja.tv: Olipa kerran...ihminen Opettaja.tv: On mulla unelma Opettaja.tv: Rakkautta ja

				vaatimuksia ko Opettaja.tv: Roskisrotta Opettaja.tv: Selkärangatonta menoa Opettaja.tv: Studio. Suoraa puhetta! Opettaja.tv: Terveystieto- Mielen voimaa Opettaja.tv: Ötököitä kaapeissa ja komer Portugalia matkailijoille
KFIK	Ihmisten puolue Kotikatsomo: Kaiken tämän takana Kotikatu Presidentin kanslia Uusi Kino: Uneton48	Metsolat Metsolat - esittely Mosku (K15) Muuttohaukantie Pekko aikamiespoika	Muukalaisia 1808-2008 RaakaFilmi 2008 Sademetsäseikkailu	Saaren vangit
UFIK	Antiikkia ja arvoituksia Clarence Streetin lääkäriasema Dibleyn kirkkoherra Elämää Ballykissangelissa Fitz ratkaisee Isä Dowlingin mysteerit Jericho Laakson kuningas Perhesalaisuuksia Ristirouvat Ryhmä Pullman Sano että rakastat (K15) Serranon perhe Sydämen asialla Todella upeeta Tohtorit Waterloo Roadin koulu Vivienne Vyle	Da Vincin murhatutkimukset Derrick Fixer (K15) Flight of the Conchords Hädän hetkellä Ihana Elisa Kaukana kaikesta Kettu Kova laki: Rikollinen mieli McLeodin tyttäret Mistralin tuulet Onnen päivät Pieni talo preerialla Sopranos (K15) Terminal City Toinen alku Vanha kettu Vekarat!	Hill Street Blues Komisario Lynley Kyllä nolottaa Nero Wolfe: Ennenkuin kuolen Nikolaj ja Julie Syyttömänä tuomittu	Francon aika - näin sen koimme (Cuéntame Kupla Leninin testamentti Maupassant: Maalaispiian tarina Pieni moskeija preerialla
ELOK	Frankie ja Johnny ovatkin naimisissa	High School Musical 2 Köyhä laulaja	Elokuva: Leikitään kotia	Kino Helmi: Kylläisyyden päiväsi ovat lu

	Gideonin naiset Perikato (K15) Tarinan lähteillä	Meksikon mysteeri Nummisuutarit Seitsemän veljestä Viimeinen apassi		Kino Into: King Kong Hongkongissa (K15) Kino Kauko: Paavin pikkula Kino Klassikko: Varastettu kuolema Naiset paitsiossa
VIIH	Arto Nyberg Kuudes aisti Uutisuoto	Laulava sydän: Agents-kesä Musiikki-tv: Klassikot Musiikki-tv: Lista Musiikki-tv: Pakolliset kuviot Musiikki-tv: Toiveet Musiikki-tv: Ääripää Oikea kysymys Se on siinä Skithouse Tallitähdet Tartu Mikkiin Älä katso	Bettina kiertueella Jools Holland show Jälkivääntö	Hymyhuulet Monty Pythonin lentävä sirkus Rokkiusaus: I'm number one
URHE	Urheiluruutu Urheiluruutu ja V5-ravipeli	Jumppa: Core Peliuutiset Seppo Rätty: Tuhansien heittojen tarina Tanssia: Latinalaistanssin avoimet TV2: Aamujumppa Urheiluruutu V75-ravit Voimistelua: Svoli Games	Sportmagasinet Sportnytt	
LAST		Benin salainen maailma Harri ja dinot Kimmo Kuu Milli ja Mollie Mr Bean Muumilaakson tarinoita Ruohonjuuritasolla TV2: : Aurinko ja lentokone TV2: : Satu ja Matti TV2: Eloisat esineet TV2: GALAXI TV2: Hirveä Henri	Anteeksi, Birgitta! - Visailu kuudesluok BUU-klubben BUU-klubben: Bärtil BUU-klubben: Kolmoset BUU-klubben: Plåstret BUU-klubben: Pussel BUU-perjantai Futz Loppshop Magneetin mysteeri Pussel	Uutismixi

	<p>TV2: HöpöHöpö TV2: Jojon sirkus TV2: Kaapo ja Late: Muskettisoturiasut TV2: Keijupuu TV2: Keksijä-Kyösti TV2: Keltaisen kirahvin eläintarinoita: TV2: Kupletti TV2: Kuustamuuttajat: Binottien päivä TV2: Lauri kilpa-auto: Laurin hankala pä TV2: Leluhylly TV2: Lennin ja Tviitin maailma TV2: Meillä asuu TV2: Mikki Hiiren kerhotalo: Mikki aarte TV2: Milja TV2: Mimi ja Kuku TV2: Mimmit TV2: Mio Mao TV2: Muumilaakson tarinoita TV2: Nalle Luppakorva TV2: Nasse: Ilmapallo TV2: Neppajymykerho TV2: Nyt mennään!: Pihaleikit TV2: Pikku Kakkonen TV2: Poinzi TV2: Postimies Pate TV2: Rölli TV2: Sakke TV2: Samsam TV2: Samu ja Salla TV2: Suolaa ja pippuria TV2: Suomi ja Nirppa TV2: Syrhämä TV2: Sääveikkaaja TV2: Taikakaruselli TV2: Tohelo ja Torvelo TV2: Tohtori Koira TV2: Tomi ja Tytti TV2: Unna Junná TV2: Urpo ja Turpo TV2: Villi tulevaisuus TV2: VilliMikki</p>	<p>Unna Junná Valon avain Wiz Quiz</p>	
--	--	--	--

		Vaahteramäen Eemeli		
MUUT	Eduskunnan kyselytunti Jumalanpalvelus Lotto Maailman luonnon helmiä Presidentti Ahtisaaren tiedotustilaisuus Viking Lotto	Terveisiä Suomesta TV2: Heijastintietoisku	5 minuuttia Jumalanpalvelus: Vaasan baptistikirkossa Musiikkituokio	

Taulukko Kaupallisten kanavien ohjelmanimikkeet esimerkkiviikolla 41/2008

	MTV3	Sub	Nelonen	JIM	Urheilukanava	The Voice/TV Viisi
UUTI	Aamusää Kauppalehden talousuutiset Kymmenen Uutiset Päivän sää Seitsemän Uutiset Uutiset Viikon sää Yhdeksän Uutiset		Nelosen sää Nelosen uutiset Nelosen uutiset ja sää			
AJAN	Huomenta Suomi					
ASIA	45 minuuttia Martti Ahtisaari - rauhantekijä Ranskan muukalaislegioona	Sairaalan syke Tosipaikka: Apua! Vaimoni on mahdoton Tosipaikka: Hirvittävät hampaat Tosipaikka: Rion pimeä puoli	4D: Seksituristin palveluksessa B-Studio Discovery: Jeff eläinten matkassa Eläinkunnan ennätykset Eläintenpelastustiimi Sairaala	Arkipäivän tiedettä Australian rajalla Ian Wright Amerikassa JIM D Henkilokuva: Fidel Castro Paavi Benedictus XVI JIM D Historia: Ramses - Egyptin hallits	Keski-Pohjanmaan Tähdet Täällä Pasila ja SLU Liikkuen ja tutkien Suomi kuntoon	Lentokentällä Mielentietäjät Salaisuuksia naisista Täyskäännös

			Swan-kippari Tea Ekengren Usko tai älä Vauva tulossa	JIM D Rikos: Murharyhmä JIM D: Lento kuolemaan JIM D: Maa ilmasta JIM D: Maailman suurimmat koneet JIM D: Massiivinen muutto JIM D: Syväjääditys Katastrofitutkijat Katastrofitutkimus Maailman vaarallisimmat eläimet MANswers - Miehin totuus Miljoonien taalojen tuhot Miten se tehtiin Poliisipartio Rikostarinoita Räjyttävä perheyryitys Sisusta pikkurahalla Viimeinen vuorokauteni		
KULT		5 tähteä	Trends Lab			
PALV	Ekotähdet Elixir Joka kodin asuntomarkkinat Mitä tänään syötäisiin? Pikkukokkikoulu T.i.l.a. Vihreä kulta	Madventures Pala juustoa, tilkka viiniä Tilt.tv	Bileet haltuun Food Club Inno Jamien kotona Makumatka Kreikkaan Meille tuli vauva Navigare Nigella Nuorennusleikkaus Pikakurssi kodinostoon Remppa vai muutto? Sisustustiimi Start! Syödään yhdessä	Anthony Bourdain maailmalla Autoklassikot Fifth Gear Huikeat vempaimet Kalareissuja Keskeneräinen kuntoon Kokin seikkailumatkat Kokki liemessä Kotimaani keittiö Kustomoitu kaara Kylppäremontti Kylpyhuone kuntoon! Luksuslelut Mahdollisuuksien koti	Navigare	Elät yli varojen

			Tyyliä pikkurahalla	Maistuva maailma Miehiset luolat Navigare Paratiisisaaret Puuseppä paikalle Remonttipua Remonttipartio pelastaa Remonttivinkki Retkiherkkuja Sopranos-sapuskaa Talo muutettavana Työkalupakki Vene valmiiksi Virityspaja		
OPET						
KFIK	Salatut elämät Tukka auki					
UFIK	Ally McBeal C.S.I. New York Edessä uusi elämä Emmerdale Ensisilmäyksellä Erikoisjoukkue Hannah Montana House Jack & Bobby Jeparit Julkkispelaaja Kauniit ja rohkeat Keittiön tähdet Kolmas kivi auringosta Kukkulan kuningas L.A. Law Naisten murharyhmä Pako (K15) Perheen kalleudet	Aikahyppy Ashes To Ashes Bones C.S.I. Code Lyoko Cow & Chicken Donnelyyn mafiaveljet Entourage Frendit Hetkessä tähdeksi Hollyoaks Hotel Babylon Kaksi tuoppia, kiitos! Kojak Lemmen viemää Raitoja rakkaudessa Rillit huurussa Salaiset kansiot Simpsonit	4400 Aavekuiskaaja Asema 62 Criminal Minds - FBI- tutkijat Damages Dexter Eddie & Jeff Falcon Beach Frasier Hex Jericho Koti kuntoon Kujanjuoksu Kuuden ketju Melkein täydellinen NCIS Rikostutkijat Päivien viemää Rooma			Erikoisjoukko Farscape K11 Konnankoukkuja kahdelle Oikeuden puolustaja Suhteita ja Sutinaa

	<p>Petolliset Rakkaiden anatomia Ratkaisija Simpsonit Tappava mieli Teho-osasto Tunteita ja tuoksua Villi Pohjola Yhä vedossa</p>	<p>Skins - liekeissä Smallville Summerland Supernatural Tuhkimotarina Tähtiportti Täyskäännös Uhan alla Veronica Mars Will & Grace Xena Yhdestoista hetki</p>	<p>Ruma Betty Sleeper Cell Tosi viilee haamujengi Tut - muumioista paras Täydelliset naiset</p>			
ELOK	<p>UPE: Barbershop UPE: Cast Away - tuuliajolla UPE: Etsivä Gadget UPE: Mad Max 2 - Asfalttisoturi UPE: Terminaali UPE: Valvoja</p>	<p>UPE: Valveunessa</p>	<p>Elokuva: Invasion U.S.A. Elokuva: K.J.S. - kuollut jo saapuessaan Elokuva: Oikeanlaista kemialla Elokuva: Stealth - näkymätön uhka Elokuva: Suhteet sekaisin Elokuva: Valtatien saalistajat</p>			<p>Love on Loan Mestarit 2</p>
VIIH	<p>Amazing Race Ennätystehdas Hyvät Naiset ja Herrat Idols Jackpot Maajussille morsian Mestarikokki Pilanpäiten Totuuden hetki Tuntemattomat Viihdeuutiset</p>	<p>Big Brother Big Brother Extra Big Brother Talk Show Criss Angel - tajunnanräjäyttäjä Disturbed: Indestructible E! Entertainment: Hollywoodin tositarina E! Entertainment: Hyvältä näyttää E! Entertainment: Kuumat kokkikundit E! Entertainment: Lindsay Lohanin perhe E! Entertainment:</p>	<p>Australian Huippumalli haussa Brittien Huippumalli haussa Dr. Phil Hauskat kotivideot Huippumalli haussa Maria! Meidän isä on parempi kuin teidän isä Paratiisihotelli Pelkokerroin Sinkkuäidille sulhanen Suomen Pelkokerroin Talent USA</p>	<p>Gene Simmonsin sukukalleudet Hurjat poliisivideot Jimmy Kimmel Live! Kahjut ninjat Miamin tatuointitarinat Tyhimmät rikolliset Täysillä tutkaan Ultimate Fighter Uskomattomat videot</p>		<p>100% Rock Deja Voice Friday Night Project Killer Karaoke Latauslista My Voice New 4 U Pop Tanssii tavisten kanssa Top 10 Katsojalista Top 10 VIP We Love Music Voice Heräämö Voicela</p>

		Parisuheralli E! Entertainment: Stailaa kotini! E! Entertainment: Suoraan Hollywoodista E! Entertainment: Suoraan kuvauspaikalta E! Entertainment: Tyylikkäämmät julkkiks Eilen, tässä ja nyt Hauskat mainospätkät Hurjat Hoganit Idols Extra Janice Dickinsonin mallitoimisto Kid Rock: All Summer Long Klamydia: Pohjanmaalla Late Night with Conan O'Brien Mad TV Maximum Challenge Me, Myself & I Muodin huipulle Piiri Pikku-Britannia Riivatut talot RokkiKorjaamo Tommy Lee koulunpenkillä Viihde uutiset	Tanssin huipulle Unelmien poikamies Pariisissa			
URHE	F1 Extra F1/Japani/aika-ajot F1/Japani/GP MM-ralli: Korsika Motor Forum Tulosuutu Voimamieskilpailu		Agilityn MM 2008 Helsinki IS Urheilu-uutiset Monster Jam Sporttipalat Urheiluaamu ja SM- liigaennakko	Monster Jam Red Bull Air Race	ATP Tennis Autourheilua: Formula A1GP Autourheilua: Superstars DTM Englanti - Kazakstan	Suomi - Azerbaidzan Jalkapallo-ottelu 11

					<p> FIA Truck Racing Gillette World Sport Golf: naisten Euroopan Tour huippuhetket Golfin Champions Tour 2008 Golfin PGA Tour HUPSIS! Illan ottelu: Saksan jalkapalloliiga IS Urheilu-uutiset 2008 Jalkapallon Espanjan liiga Jalkapallon MM- karsinta: Suomi-Saksa Jalkapallostudio Jälkipeli LIVE Koripallo Jälkipeli LIVE lentopallo Jälkipeli LIVE Mestis Kick Off Lentopalloa: ennakkotunnelmat Lentopalloliiga Lounasravit 2008 Mestis Mestis, ennakkotunnelmat 08- 09 Moottoriurheilun ilta Nelosen urheiluaamu ja SM-liigaennakko NHRA Drag Racing Norsupallon MM- kilpailut Nyrkkeilyä: Greatest Classics Nyrkkeilyä: Knockouts PANNÅfootball Finnish Challenge Pelistudio Purjehdus: Seamaster </p>
--	--	--	--	--	---

					R.A.M.P. Rally Action Ranskan jalkapalloliiga Ravi-tv 2008 Ravi-tv: Pelivihjeet R.I.D.E Salibandy Euro Floorball Cup Salibandyliiga Salibandyliiga: ennakkotunnelmat 2008-20 Samsung Super liiga SIHVONEN - Kaksi sormea pelikirjalla SLU - Hyvää Seuraa SM Road Racing SmackDown SM-Koris, ennakkotunnelmat SM-Koris, ottelut Suomen jalkapallon MM-karsinta Sveitsin jääkiekkoliiga Sveitsin jääkiekkoliiga Svoli-jumpat Täällä Pasila ja SLU V5 Ravit Vermo Veikkausliiga Veikkausliigan huippuhetket Viikon huippuhetket 2008 Viikonlopun huippuhetket 2008 WORB Yleisurheilun maailma Ypäjä Horse Show	
--	--	--	--	--	--	--

LAST	Batman Disneyn Tarzanin legenda Kids Top20 Pokémon Seikkailija Dora Teini-ikäiset Mutantti Ninja Kilpikonnat Tomi Traktori Transformers Animated Zorro	Muumion salaisuus Tomi Traktori	Pikku mestarit			
MUUT	Kenon arvontatulos Lotto, Lauantai-Jokeri ja Keno Viking Lotto ja Keskiviikko- Jokeri	Subilla on asiaa	Veikkauksen pelit			Stars